

РЕГИОНАЛНИ ПРОФИЛИ

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕ

2025

ИШИ

Подкрепата за Институт за пазарна икономика (ИПИ) за изданието „Регионални профили: показатели за развитие – 2025“ е осигурена от Фондация „Америка за България“. Изявленията и мненията, изразени тук, принадлежат единствено на ИПИ и не отразяват непременно вижданията на Фондация „Америка за България“ или нейните партньори.

© Зорница Славова, Адриан Николов, Теодор Недев, *автори*, 2025

© Петя Георгиева, Лъчезар Богданов, *редактори*, 2025

© Весела Добринова, *корица*, 2025

© Институт за пазарна икономика, 2025

ISSN 2738-7615

Институт за пазарна икономика

1142 София, бул. „Патриарх Евтимий“ 10, ет. 2, тел.: (02) 952 62 66

www.ime.bg

www.regionalprofiles.bg

CONTENTS

Предговор.....	5	Област Габрово	34
Регионални профили по категории.....	6	Област Добрич	36
Икономическо развитие	7	Област Кърджали	38
Доходи и условия на живот	8	Област Кюстендил	40
Пазар на труда	9	Област Ловеч.....	42
Инвестиции и фирми	10	Област Монтана.....	44
Инфраструктура	11	Област Пазарджик	46
Местни данъци	12	Област Перник	48
Администрация и управление.....	13	Област Плевен.....	50
Социално развитие	14	Област Пловдив.....	52
Демография	15	Област Разград	54
Образование.....	16	Област Русе	56
Здравеопазване.....	17	Област Силистра.....	58
Сигурност и правосъдие	18	Област Сливен.....	60
Околна среда.....	19	Област Смолян	62
Култура и туризъм.....	20	Област София.....	64
Регионални профили по области.....	21	Област София (столица).....	66
Област Благоевград	22	Област Стара Загора	68
Област Бургас	24	Област Търговище	70
Област Варна	26	Област Хасково	72
Област Велико Търново	28	Област Шумен	74
Област Видин	30	Област Ямбол	76
Област Враца	32	Приложение: групи индикатори	78

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

АЗ	Агенция по заетостта
АПИ	Агенция „Пътна инфраструктура“
АС	Административен съд
АУЕР	Агенция за устойчиво енергийно развитие
БВП	Брутен вътрешен продукт
БДС	Брутна добавена стойност
БЕЛ	Български език и литература
ВЕИ	Възобновяеми енергийни източници
ВСС	Висш съдебен съвет
ДЗИ	Държавен зрелостен изпит
ДМА	Дълготрайни материални активи
ЗДОИ	Закон за достъп до обществена информация
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение на средствата от ЕС
ИО	Институт по образованието
МБАЛ	Многопрофилна болница за активно лечение
МВР	Министерство на вътрешните работи
МОН	Министерство на образованието и науката
МФ	Министерство на финансите
НВО	Национално външно оценяване
НОИ	Национален осигурителен институт
НСИ	Национален статистически институт
НЦОЗА	Националният център по обществено здраве и анализи
ОС	Окръжен съд
ПДИ	Фондация „Програма Достъп до информация“
ПОО	Професионално образование и обучение
пр.п.	Процентен пункт
ПЧИ	Преки чуждестранни инвестиции

ПРЕДГОВОР

Вече повече от десетилетие Институтът за пазарна икономика представя „Регионални профили: показатели за развитие“ – единственият по рода си алманах на регионалното развитие в България. „Регионалните профили“, както е по-известно изданието, се превърна в безспорна запазена марка на ИПИ.

Изследването се основава на 75 индикатора, които оценяват икономическата и социалната среда в 28-те области в страната. Всички данни са представени в изданието, както и на специализираната страница на ИПИ – www.regionalprofiles.bg. Систематизирането им по определени показатели позволява те да бъдат проследени в динамика, както и да се правят сравнения между отделните области в страната. Така на практика се осигурява лесен достъп до най-пълния и актуален статистически масив от данни на областно ниво.

Благодарение на работата на институциите, събиращи и предоставящи статистически данни, с всяка следваща година успяваме да включим все по-актуална и обхватна информация за икономиката и социалната среда в областите. В тазгодишното издание по-голямата част от данните се отнасят за 2024 година. Изключенията не са много и се изчерпват с няколко показателя, които се публикуват с повече от година закъснение – областните данни за БВП на човек от населението и за заплатите, както и отделни индикатори в сферата на инвестициите, околната среда и инфраструктурата. Там, където това е било възможно – например в сферата на администрацията, образованието и местните данъци, анализът се опира и на данни за 2025 година.

Изданието може да се използва от централните и местните власти, бизнеса и медиите, както и от преподаватели, експерти и представители на гражданския сектор, които се занимават с проблемите на регионалното развитие. Вярваме, че и за всеки гражданин би било интересно да прочете как се представя неговата област в сравнение с останалите в различните сфери на икономическия и социалния живот.

Екипът на ИПИ изказва благодарност на Фондация „Америка за България“ за партньорството и дългосрочната подкрепа при подготвянето и публикуването на „Регионалните профили“.

Надяваме се и тази година изданието да Ви бъде интересно и полезно – желаем Ви приятно четене!

Екипът на ИПИ

РЕГИОНАЛНИ ПРОФИЛИ ПО КАТЕГОРИИ

ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Тазгодишната класация по икономическо развитие подчертава задълбочаващите се разлики между водещите регионални икономики и всички останали. В групата с „Много добро“ развитие попадат лидерите по добавена стойност и инвестиции, които съсредоточават в себе си значителна част от икономиката на страната – столицата, Пловдив, Варна, Бургас. Сред тях се класира и Габрово – компактната област успява, благодарение на силно развитата си промишленост, да постигне висок стандарт на живот. По-общо, тези региони се характеризират с едни от най-високите заплати и пенсии в България, пазари на труд с висока заетост и много ниска безработица, привличат повечето инвестиции и имат най-добрата инфраструктура.

С оценка „Добро“ икономическо развитие са само две области – Русе и София (област). Те са по-близо до лидерите, но малко не им достига, за да попаднат в горната категория. В случая на Русе това са най-вече отчетливо по-ниските доходи и стандарт на живот, а при София (област) класирането ѝ отразява липсата на отчетлив икономически център – роля, която играе самата столица – който да се фокусира в услугите, както и много големите неравенства в развитието на отделните общини в състава ѝ.

Със „Средно“ равнище на икономическо развитие са региони, които се представят добре в един или друг аспект, но като цяло изостават видимо зад лидерите. Така например, Враца и Стара Загора имат силно развит енергиен сектор, но създаденото от него благосъстояние далеч не е разпределено равномерно сред населението им. Шумен, Ямбол и Велико Търново съсредоточават водещи производства в преработващата промишленост, Благоевград предлага все повече услуги, но това не е достатъчно, за да приближи стандарта на живот на лидерите. Интересен пример в тази категория е Перник, който пък въпреки изоставането си в развитието печели от близостта си със столицата.

В групата с „Незадоволително“ развитие попадат цели 9 от 28-те области на страната. В тази група има най-вече изоставащи регионални икономики, където порядко могат да бъдат открити водещи бизнеси. Доходите са отчетливо по-ниски – често наполовина в сравнение с тези в столицата – а пазарът на труда предлага по-малко качествени работни места.

На дъното на класацията, със „Слабо“ икономическо развитие, са четири области – Кърджали, Монтана, Видин и Силистра. Те се характеризират с ниска заетост и висока безработица, ниска производителност на труда и стандарт на живот, ниско качество на инфраструктурата, , малко предприемачество. Това са и регионите, които имат най-остра нужда от интервенция с цел подобряване на човешкия капитал и привличане на инвестиции, което да забави, ако не да обърне, икономическата дивергенция спрямо останалата част на страната.

МНОГО ДОБРО	ДОБРО	СРЕДНО	НЕЗАДОВО- ЛИТЕЛНО	СЛАБО
СОФИЯ (столица) ВАРНА ПЛОВДИВ ГАБРОВО БУРГАС	РУСЕ СОФИЯ	ШУМЕН ВРАЦА ПЕРНИК БЛАГОЕВГРАД ВЕЛИКО ТЪРНОВО СТАРА ЗАГОРА ЛОВЕЧ ЯМБОЛ	ПАЗАРДЖИК ХАСКОВО СЛИВЕН КЮСТЕНДИЛ ДОБРИЧ ПЛЕВЕН СМОЛЯН РАЗГРАД ТЪРГОВИЩЕ	КЪРДЖАЛИ МОНТАНА ВИДИН СИЛИСТРА

ДОХОДИ И УСЛОВИЯ НА ЖИВОТ

И в изданието за 2025 г. повече от половината области получаваат оценка „Незадоволително“ и „Слабо“ в индекса за стандарт на живот. Причина за това е най-вече отчетливо по-бързото оттласкване на столицата и региона около нея от пандемията, както и силното представяне на областите, в които водеща е енергетиката след началото на войната в Украйна.

Докато столицата вече надхвърля 60 хил. лв. **БВП на човек от населението**, в 18 области индикаторът е под 20 хил. лв. на човек, а в три – Търговище, Силистра и Сливен – и под 15 хил. лв., което подчертава процесите на дивергенция между най-силно и най-слабо развитите региони на страната. Окуражително е, че всички области (с изключение на Стара Загора заради динамиката на енергийните пазари) отчитат ръст, но той е силно неравномерен – от едва 2-3 до 20% в номинално изражение, при това в период на висока инфлация, което означава, че в най-бавно растящите региони се наблюдава реален спад на БВП.

Ръстът на **заплатите** на работещите е относително равномерен от 12-17% с едно изключение – Търговище, където те нарастват с едва 7%. Разликите в равнищата на заплати между столицата и регионите на опашката е над двукратен – над 34 хил. лв. годишно в София и около 16 хил. в регионите с най-ниско заплащане. Изненадващо, на последно място според данните за 2023 г. е Благоевград.

Отчетливо по-малки са разликите при **пенсиите**, като през 2024 г. повишението е с 12-13% във всички области. Според данните на осигурителния институт единствено в столицата средните пенсии са над 1000 лв. месечно, а най-близо са Перник и Бургас. Доколкото в едва три области пенсиите са под 800 лв., то регионалните разлики в стандарта на живот на пенсионерите са значително по-малки, отколкото при работещите.

Притеснителна тенденция е почти повсеместното разширяване на **неравенството в доходите** – коефициентът на Джини се свива в 10 области през 2024 г., но се увеличава в 18 в унисон с националната динамика. Това развитие е до голяма степен очаквано, предвид че предишният спад е следствие най-вече от равномерното увеличение на пенсиите през 2022 г. Неравенството обаче нараства най-бързо в икономически не особено развити региони – Плевен, Силистра, Сливен, което сочи към разширяващи се разлики в стандарта на живот в по-бедните региони.

Ръстът на неравенството е съпроводен и с рязко увеличение на **бедността** до 22% на национално ниво, но над 30% от домакинствата в цели 7 области са бедни. Ръстът на места е двуцифрен, като делът на бедните нараства с 12 пр.п. в Сливен и 10 пр.п. в Силистра. Прави впечатление, че въпреки много доброто представяне на пазара на труд леко увеличение – с 2 пр.п. има и в столицата.

МНОГО ДОБРО	ДОБРО	СРЕДНО	НЕЗАДОВО- ЛИТЕЛНО	СЛАБО
СОФИЯ (столица) ВАРНА СТАРА ЗАГОРА СОФИЯ	БУРГАС ПЕРНИК ВРАЦА ГАБРОВО	ПЛОВДИВ РУСЕ ВЕЛИКО ТЪРНОВО ЯМБОЛ КЮСТЕНДИЛ	ПЛЕВЕН ШУМЕН СМОЛЯН ПАЗАРДЖИК ЛОВЕЧ СЛИВЕН ТЪРГОВИЩЕ ХАСКОВО ДОБРИЧ БЛАГОЕВГРАД РАЗГРАД	КЪРДЖАЛИ МОНТАНА ВИДИН СИЛИСТРА

ПАЗАР НА ТРУДА

Много малко области получават най-добрата и най-слабата оценка в категория „Пазар на труда“ – София (столица) и Варна са с най-силно представяне, обратно – северозападните Видин и Монтана имат най-слабите резултати в страната., Останалите области са разпределени относително равномерно в три групи.

След бурната динамика в пандемията, през 2024 г. **безработицата** в регионите не претърпява особени изменения; в нито една област ръстът или спадът ѝ не надхвърля ½ пр.п. Големите разлики в дела на търсещите работа обаче се запазват; докато в столицата според данните на Агенция по заетостта безработните са едва 1,7% от работната сила, във Варна – 3,3%, в Монтана те остават 12%, във Видин – 15%. Повод за притеснение е обаче фактът, че регионите с негативна тенденция са именно сред тези с най-висока регистрирана безработица, което предразполага към разширяване на различията.

На този фон **заетостта** расте в 16 от 28-те области, а спадове с над 2 пр.п. има единствено в Шумен, Кърджали, Кюстендил и Велико Търново. Делът на работещите сред населението на 20-64 г. остава много неравномерен в различните региони, като в някои от водещите (столицата, Варна, Русе) той надхвърля 80%. В икономически най-слабите области той се запазва под 65% въпреки големия недостиг на работници на национално ниво, което говори за проблеми с предлагането на труд и уменията.

Сред ключовите положителни тенденции от последната година е повишението на **дела на хората с висше образование** сред 25-64 годишните. На национално ниво ръстът е с 3,3 пр.п. до 34%, а едва две области – Видин и София (област) – регистрират спад. Същевременно в Пазарджик висшистите нарастват с 8,4 пр.п. само за една година, във Видин – с 8 пр.п., което най-вероятно отразява и положителната миграция от 2020 г. насам. Разликите между регионите обаче остават големи – докато в столицата с висше образование са 55%, то в София (област) това е вярно за едва 16%, в Търговище, Монтана и Видин – по 20%, което поставя сериозна пречка пред развитието на високотехнологични услуги и производства. Обратно, почти всички области регистрират спад на населението с **основно и по-ниско образование**, които все по-трудно намират работни места. Доколкото то се разраства обаче именно във Видин и Монтана – най-слабите регионални пазари на труда – това сочи към задълбочаване на проблемите им в бъдеще. Към 2024 г. хората със завършен седми клас или по-малко съставляват цели 33% от работната сила в Сливен и 27% в Силистра.

Дяловете на трудоспособното население – цялата потенциална работна сила – също са много различни, като варират между 63% в столицата и 61% във Варна до едва 54% в Ямбол, Габрово и Видин, най-бързо застаряващите части на страната. В тези региони работодателите са изправени пред особени предизвикателства в намирането на работници.

МНОГО ДОБРО	ДОБРО	СРЕДНО	НЕЗАДОВО- ЛИТЕЛНО	СЛАБО
СОФИЯ (столица) ВАРНА	РУСЕ ВЕЛИКО ТЪРНОВО ПЛОВДИВ БУРГАС СОФИЯ СТАРА ЗАГОРА ГАБРОВО БЛАГОЕВГРАД КЮСТЕНДИЛ	ПЕРНИК СМОЛЯН ПЛЕВЕН ЯМБОЛ ВРАЦА ШУМЕН ПАЗАРДЖИК ХАСКОВО ДОБРИЧ	ТЪРГОВИЩЕ ЛОВЕЧ КЪРДЖАЛИ РАЗГРАД СЛИВЕН СИЛИСТРА	ВИДИН МОНТАНА

ИНВЕСТИЦИИ И ФИРМИ

Изключително неравномерната инвестиционна активност между регионите и съсредоточаването ѝ в София и непосредствената ѝ периферия води до класирането на половината области в страната в категория „Слабо“ в настоящото издание. Други седем са оценени с „незадоволителни“ инвестиции.

Фокусирането на инвестициите е особено видимо при **разходите за дълготрайни материални активи**, където единствените области със стойност над средната за страната са столицата и София (област), с 10,9 хил. лв. и 5,3 хил. лв. на човек от населението, при средно 5,2 хил. лв. Повод за оптимизъм е почти повсеместната възходяща динамика, като спадове, при това не особено високи, на инвестиционните разходи има само в пет области. Разпределението обаче до голяма степен предопределя запазването и дори увеличаването на разликите в развитието.

Сходна положителна динамика се наблюдава и при **чуждестранните инвестиции с натрупване**, въпреки че остават 8 области, в които размерът им не надхвърля хиляда евро на човек от населението, а в Монтана те остават под 500 евро на човек. На второ място след столицата (13,5 хил. евро/човек) се нарежда София (област) с 9,4 хил. евро/човек и Бургас (5,8 хил. евро на човек). По-малки са неравенствата в **употребата на средства от европейските фондове**, които варират в диапазона между 2 и 5 хил. лв. на човек от населението. И тук столицата е лидер, но Габрово и Благоевград постигат близък резултат.

Също толкова съсредоточени са **разходите за научно-развойна дейност**, ключови за бъдещата конкурентоспособност на регионите. Докато столицата е безспорен лидер с 884 лв./човек, то втората област Габрово е далеч назад със 134 лв./човек, а близо до нея се приближават Шумен, Варна, Пловдив и Стара Загора. В останалите региони научно-развойната дейност е слабо застъпена.

Заради особеностите на икономическата структура лидер в **производителността на труда**, измерена през произведената продукция на един нает, е София (област) с 255 хил. лв. на един работещ, следвана от Бургас със 165 хил. лв. Столицата е на трето място със 142 хил. лв./човек. Разликата между лидера и най-слабопроизводителната област Видин е над 5 пъти, но 13 области са с производителност под 100 хил. лв./човек.

Сред важните индикатори, които предопределят икономическата траектория на регионите, е изложението им на външни пазари. Докато в София (област) делът на **приходите от износ** в общите на предприятията е цели 52%, в Русе – 48%, то в Добрич той е едва 13%, във Видин – 14%. По-малки са разликите в **регистрираните предприятия** на 1000 души, където лидер е София със 102, очаквано, предвид че съсредоточава значителна част от малкия и среден бизнес в страната.

МНОГО ДОБРО	ДОБРО	СРЕДНО	НЕЗАДОВО- ЛИТЕЛНО	СЛАБО
СОФИЯ (столица) СОФИЯ	ГАБРОВО БУРГАС РУСЕ БЛАГОЕВГРАД	ПЛОВДИВ	ВАРНА СМОЛЯН ШУМЕН СТАРА ЗАГОРА ЯМБОЛ ПЕРНИК РАЗГРАД	ЛОВЕЧ ПАЗАРДЖИК ПЛЕВЕН ВРАЦА ДОБРИЧ КЪРДЖАЛИ КЮСТЕНДИЛ МОНТАНА ВЕЛИКО ТЪРНОВО ТЪРГОВИЩЕ СЛИВЕН ХАСКОВО СИЛИСТРА ВИДИН

ИНФРАСТРУКТУРА

В категория „Инфраструктура“ за 2025 г. само една област получава слаба оценка – Монтана, а много добра – Варна и столицата. Останалите региони са равномерно разпределени между останалите категории. Поради естеството на показателите това е категорията с най-малко промени.

Гъстотата на пътната мрежа на областите остава практически без промяна през 2024 г., като варира между 11,3 км/100 кв. км. от територията в Благоевград до 25,6 км в Габрово. Факторите, които играят най-важна роля, са теренът и близостта на магистралните пътища. По-общо областите в Северна България се класират по-ниско.

Също без промени е и **гъстотата на железопътната мрежа**, където абсолютен лидер остава столицата, с 12,1 км/100 кв. км. от територията, а повечето области се разполагат в диапазона 2-5 км железен път. Единственият регион без каквато и да било железопътна мрежа остава Смолян.

Незначителна е динамиката и в **дяловете на автомагистралите и първокласните пътища** в местните пътни мрежи – очаквано, предвид бавния темп на развитие на инфраструктурата. Най-значителен ръст има във Видин – 1,8 пр.п. за 2024 г., а при Бургас и Варна се наблюдава незначителен спад. Най-висок остава показателят в Шумен – 37%, следвана от София (32%) и София (област) с 31%.

През 2024 г. обаче се наблюдава значително влошаване на качеството на пътищата. Според оценките на АПИ на национално ниво **делът на пътищата с настилка в добро състояние** е намалял с 4,4 пр.п. до 36% - най-ниската стойност за последните 10 години. В няколко области спадовете са много значителни – в Сливен делът на оценените като доброкачествени пътища е намалял с 37 пр.п. в рамките на година, в Стара Загора – с 32 пункта. Остават и редица области с много ниско качество на настилката – в Перник и Добрич като добри са категоризирани едва 5% от всички пътища.

Постепенно подобрение има в достъпа на **населението до Интернет**, като свързани са вече 92% от домакинствата. Този дял остава най-нисък в Ямбол със 71%; София (област) с 81%. В столицата вече покритието е практически пълно с 99% от домакинствата.

Умерен прогрес се наблюдава и в **дела на населението, свързано с обществена канализация**, който вече надхвърля $\frac{3}{4}$ от жителите. Този дял е отчетливо по-висок в областите с преобладаващо градско население – столицата (96%), Варна (87%), Габрово (83%), а най-нисък там, където повече хора живеят в труднодостъпни села – Кърджали (44%), Разград (43%). Сходно е и разпределението в **дела на населението, чиято канализация е свързана с пречиствателна станция**, като в някои области има отчетливо отстъпление при този показател – в Кърджали с почти 3 пр.п., в София (област) с над 4.

МНОГО ДОБРО	ДОБРО	СРЕДНО	НЕЗАДОВО- ЛИТЕЛНО	СЛАБО
СОФИЯ (столица) ВАРНА	ПЛОВДИВ РУСЕ СТАР ЗАГОРА ГАБРОВО ШУМЕН ВЕЛИКО ТЪРНОВО КЮСТЕНДИЛ ПЕРНИК	ПЛОВДИВ	ХАСКОВО БУРГАС ПАЗАРДЖИК СЛИВЕН БЛАГОЕВГРАД СОФИЯ ЛОВЕЧ ПЛЕВЕН	МОНТАНА

МЕСТНИ ДАНЪЦИ

Дълъг период на увеличения на местните данъци поставя половината от областите в категориите със незадоволително и слабо представяне при оценката на данъчната тежест. Ниско остава данъчното облагане предимно в Северозапада – Монтана, Ловеч и Враца.

Средната данъчна ставка върху **нежилищните недвижими имоти на юридическите лица** е нараснала до 2,32‰ според допитването на ИПИ до общините през 2025 г. Най-бързо се увеличава този данък в общините в Добрич и Силистра, като средното повишение за година е 0,76 пункта. Средните стойности са били най-високи в Плевен – 3,25‰, а под 2‰ са те единствено в столицата, Монтана и Пазарджик.

По-умерена възходяща динамика има при **местния данък върху превозните средства**, като след отчитане на екологичния компонент средната му стойност достига 1,63 лв./kW. При този данък разликите между областите не са толкова големи, като най-ниските стойности са в Ловеч (1,27 лв./kW) и Плевен (1,31 лв./kW), най-високите – в Добрич (1,86 лв./kW) и Габрово (1,31 лв./kW). Добрич и Благоевград покачват размера на този данък най-бързо, като увеличението при тези две области е средно с 29 ст. за една година.

Единствената област, при която се регистрира отчетливо намаление при **патентния данък за търговия на дребно**, е Шумен, където стойността му е намаляла със средно 4,22 лв./кв.м. За сметка на това в повечето области има ръст, най-видимо в Смолян, където средната стойност на данъка се е повишила с 5,79 лв./кв.м. При този данък областите, в които туризмът играе съществена роля в структурата на регионалната икономика, както и столицата, поддържат високи стойности.

Постепенно се повишават и средните стойности на **данъка за прехвърляне на собственост**, като дори на национално ниво те достигат 2,88%, близо до максимално разрешените в закона 3%. По-ниски остават средните данъци на общините в Благоевград (2,54%) и Ловеч (2,58%), но и при тях се наблюдава значителен ръст през последните няколко години на фона на намаляващите собствени приходи на местната власт.

МНОГО ДОБРО	ДОБРО	СРЕДНО	НЕЗАДОВО- ЛИТЕЛНО	СЛАБО
МОНТАНА ЛОВЕЧ ВРАЦА	ПАЗАРДЖИК БЛАГОЕВГРАД ВИДИН ПЕРНИК ШУМЕН	ЯМБОЛ КЪРДЖАЛИ ТЪРГОВИЩЕ ГАБРОВО РАЗГРАД СМОЛЯН	ПЛЕВЕН ДОБРИЧ СОФИЯ СИЛИСТРА ПЛОВДИВ СЛИВЕН СТАРА ЗАГОРА	ХАСКОВО КЮСТЕНДИЛ РУСЕ ВАРНА СОФИЯ (столица) ВЕЛИКО ТЪРНОВО БУРГАС

АДМИНИСТРАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ

Разпределението на областите в категория „Администрация и управление“ е относително равномерно, с изключение на малкия брой „средни“ оценки. Прави впечатление, че някои икономически развити области – Стара Загора, да речем – постигат нисък резултат.

С няколко изключения – най-отчетливо Кърджали – **делът на собствените приходи в общинските бюджети** намалява в почти всички области, като според данните на Министерство на финансите през 2024 г. той достига точно 25%, в сравнение с над 40% десет години по-рано. Най-бързо се влошава показателят в столицата, с 4 пр.п., както и в Хасково – с 3,1 пр.п. в рамките на година. Икономическото развитие е пряко свързано с фискалната независимост на местната власт, като в Монтана собствените приходи формират едва 13% от общинските бюджети, в Силистра – 14%.

Бързо влошаване има и в **покритието на общинските разходи** със собствени приходи до малко над 2/3 на национално ниво. Най-бързият спад, с 20 пр.п. за година, е в общините в Монтана, но двуцифрени намаления има и в Русе, София (област), Варна, Бургас, Плевен. Туристическите райони се представят добре по този показател, а най-бързо подобрение – с 14 пр.п. спрямо предишната година – имат общините в Шумен.

В повечето региони се подобрява **самооценката на общините да предоставят електронни услуги**, следствие от дигитализирането на все по-голяма част от взаимодействието на местната власт и гражданите. Най-ниско оценяват електронните си услуги общините във Видин, Кърджали и Стара Загора, обратно – всички в състава на област Сливен смятат, че са достигнали най-високото ниво на зрялост на инструментите си за електронно управление.

Противоположна е динамиката на **самооценката на общините за предоставяне на услуги на едно гише**. При този показател най-уверени в капацитета си са общините в Ловеч и Габрово, най-малко – тези в Плевен и Стара Загора.

Разнопосочни са тенденциите и при измерения от Програма „Достъп до информация“ (ПДИ) **рейтинг на активна прозрачност** на общините, като най-видимо влошаване има в общините на Варна и Търговище. Според методологията на ПДИ най-прозрачни са общините на Сливен (84/100 точки), най-малко – тези на Перник и Кюстендил (56/100 точки).

МНОГО ДОБРО	ДОБРО	СРЕДНО	НЕЗАДОВО- ЛИТЕЛНО	СЛАБО
СОФИЯ (столица) ПЛОВДИВ БУРГАС ГАБРОВО СЛИВЕН ВАРНА	ШУМЕН ВРАЦА ХАСКОВО РУСЕ ЛОВЕЧ ДОБРИЧ ЯМБОЛ	ВЕЛИКО ТЪРНОВО	СОФИЯ ПЕРНИК ТЪРГОВИЩЕ ПЛЕВЕН ПАЗАРДЖИК	СМОЛЯН МОНТАНА КЮСТЕНДИЛ КЪРДЖАЛИ БЛАГОЕВГРАД СИЛИСТРА СТАРА ЗАГОРА ВИДИН

СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ

В изданието за 2025 г. се наблюдава силна поляризация при социалното развитие. Струпванията на области са при най-високата и най-ниската оценка, като в средата – в категориите „добро“ и „незадоволително“ попадат малък брой области.

Шест области получават най-високата оценка. Първите четири – столицата, Варна, Бургас и Пловдив се класират на първите места в почти всички категории – от демографията, през здравеопазването, до образованието и туризма (въпреки че заради ниската ефективност и голямата натовареност се справят по-слабо при правораздаването). Прави впечатление обаче, че много доброто представяне в няколко категории – при Смолян това са образованието и околната среда, при Благоевград – образованието и демографията, може да е достатъчно за класиране сред лидерите.

С „Добро“ социално развитие са няколко области, разположени в компактен регион в центъра на Северна България. Тези региони се представят добре в повечето категории, особено що се отнася до образованието, правораздаването и културата. Слабото им място обаче е подчертано негативната демографска динамика – това са сред най-застарелите области, с много нисък естествен прираст и свито население в работоспособна възраст. Шумен от своя страна има едни от най-ниските резултати на местната система на образование.

Девет от 28-те области на страната са в групата на „средно“ социално развитие. Тези региони често имат много контрастни резултати в различните изследвани категории – Сливен, да речем, има едни от най-благоприятните демографски показатели в страната, но съчетани с най-слабата образователна система; Добрич от своя страна е в топ 3 в оценката на културата и туризма, но с изключително слабо местно здравеопазване.

С „незадоволително“ социално развитие са само три области – Ямбол, Враца и Перник. При Перник основната причина са силните дефицити на социалната инфраструктура, които често биват заглъвани от близостта със столицата. Другите две области не показват остри дефицити в нито една от групите показатели, но представянето им под средното почти навсякъде им отрежда ниско класиране в общата оценка

На дъното, с оценка „Слабо“ социално развитие, са шест области – почти цяла Северозападна България, заедно със Силистра и само една южна област - Кюстендил. Тези области имат подчертано негативна демографска траектория и много слаби системи на публично образование и здравеопазване. Повечето се представят добре в оценката на регионалния ред и сигурност, но това е недостатъчно, за да смекчи ефекта на ниския резултат в останалите категории.

МНОГО ДОБРО	ДОБРО	СРЕДНО	НЕЗАДОВО- ЛИТЕЛНО	СЛАБО
СОФИЯ (столица) ВАРНА БУРГАС ПЛОВДИВ СМОЛЯН БЛАГОЕВГРАД	ВЕЛИКО ТЪРНОВО ТЪРГОВИЩЕ ГАБРОВО ШУМЕН	РУСЕ ПАЗАРДЖИК КЪРДЖАЛИ СТАРА ЗАГОРА ПЛЕВЕН ХАСКОВО СЛИВЕН ДОБРИЧ СОФИЯ	ЯМБОЛ ВРАЦА ПЕРНИК	КЮСТЕНДИЛ СИЛИСТРА ЛОВЕЧ ВИДИН МОНТАНА РАЗГРАД

ДЕМОГРАФИЯ

При категория „Демография“ налице е ясно разделение между области в Северна и Южна България, като в дъното на класацията са почти изключително региони от Севера. Предвид отчетливо по-ниския им естествен прираст, по-слабата миграция и по-видимо застаряване това е до голяма степен очаквано.

След лекото подобрене през 2023 г., 2024 г. носи ново влошаване на **естествения прираст** в 24 от 28-те области, като най-бързо, с над 2 пр.п. индикаторът намалява в Кърджали, Добрич и Габрово. Въпреки че няма нито една област с положителен естествен прираст, разликите между регионите са в пъти – докато столицата се приближава до баланс на смъртност и раждаемост с -2‰, то във Видин той е -17,2‰, в Габрово -14,6‰.

Продължава започналата през 2020 г. тенденция на **положителна миграция**, като единствено Монтана и Смолян остават със значителна отрицателна нетна миграция. Обратно, населението на Кърджали расте с 2,9% за година в резултат на миграция, привлекателни са и Варна (1,7%) и Бургас (1,3%), както и столицата (1%). Важно е да отбележим обаче, че в повечето области положителният миграционен баланс намалява през 2024 г., което означава, че е възможно в бъдеще трендът да се успокои и фокусът да се запази в най-развитите райони.

Относително равномерно е разпределението на областите що се отнася до **дела на малките деца** (0-4 годишни), като в повечето области той варира в диапазона 3,5-5% от общото население. Има само две изключения - Смолян, където този дял е едва 2,9% и Сливен, където е 6,2% - очаквано, предвид че демографията на региона се характеризира и с относително ниска средна възраст и висока плодовитост.

Във всички региони с изключение на столицата расте **делът на населението в пенсионна възраст** (65+). Най-застарелите региони на страната с над 30% хора в пенсионна възраст са Видин, Габрово и Смолян, но редица други – Ловеч, Монтана, Кюстендил, Силистра, Плевен – ще се присъединят към тази група през следващите години. Единствено София запазва дял на възрастните под 20%, заради големия размер на населението в трудоспособна възраст.

Значителни разлики се наблюдават в **гъстотата на населението на урбанизираните територии**, като столицата вече надхвърля 5 хил. души население на кв. км., а Благоевград съсредоточава близо 2 хил. От другата страна на класацията са по-рядко населени региони като Видин (540 души/кв. км.) и Добрич (568 души/кв. км.).

МНОГО ДОБРО	ДОБРО	СРЕДНО	НЕЗАДОВО- ЛИТЕЛНО	СЛАБО
СОФИЯ (столица) ВАРНА СЛИВЕН ПЛОВДИВ БУРГАС КЪРДЖАЛИ БЛАГОЕВГРАД	ПАЗАРДЖИК СТАРА ЗАГОРА ХАСКОВО СОФИЯ	ШУМЕН ЯМБОЛ ВРАЦА ТЪРГОВИЩЕ	РАЗГРАД РУСЕ ВЕЛИКО ТЪРНОВО ПЛЕВЕН ЛОВЕЧ ПЕРНИК ДОБРИЧ СИЛИСТРА МОНТАНА КЮСТЕНДИЛ	ГАБРОВО СМОЛЯН ВИДИН

ОБРАЗОВАНИЕ

Заради особеността на изчислението на индексите, в категория „Образование“ за 2025 г. няма нито една област, оценена със „Слаб“. Въпреки това разликите в резултатите на регионалните образователни лидери – София, Варна, Смолян – и всички останали области не само остават много големи, но и се задълбочават.

Постепенно се подобрява **записването в детските градини**, като показателят достига 99% от децата в подходяща възраст в Смолян и 95% от тези в Благоевград. Кърджали и Сливен се представят слабо по този показател с под ¾ от децата. Важно е да отбележим, че в няколко области, най-видимо в столицата, местата в градините остават под броя на децата, което ограничава потенциала за подобрение.

След подобренията в началото на десетилетието, в повечето области през 2024 г. има постепенно отстъпление в **записването на учениците** в училище. Най-видима е тази тенденция в Сливен (-1,4 пр.п.), Русе (-1,1 пр.п.), Хасково (-1 пр.п.) при учениците в 5-7 клас. Въпреки че повечето области постигат относително добър обхват на 88-92% от учениците, при някои има видимо изоставане - в Сливен са записани едва 77% от децата на подходяща възраст, в Кърджали – 83%.

И през 2024/25 г. с най-висока **средна оценка на ДЗИ по български език** е столицата (4,58), а Смолян (4,33) и Варна (4,31) запазват челните си позиции; видим клъстер със слаби резултати се оформя в Североизтока. По-показателен е делът на **слабите оценки** на изпита, който надхвърля 20% или всеки пети явил се зрелостник в Шумен и Разград. Тези области съсредоточават и значителна част от най-слабите училища в страната.

Значително по-голямо е разслоението на **изпита по математика след седми клас**, на който учениците в София постигат средно 55 точки от 100, тези във Варна – 50, но във Видин едва 31, във Враца, Монтана – по 32. Неравенството в постиженията е ясно видимо още на този етап.

Разработеният от ИПИ **индекс на съответствието между професионалното образование и заетостта** сочи, че в някои области – Добрич, Ямбол, Силистра – предлагане и търсене се застъпват в значителна степен. Има обаче и региони – Видин, Кърджали, Кюстендил са такива примери – в които реализация на пазара на труд има само за около 1/3 от учащите в професионални паралелки.

Разпределението на висшите училища и филиалите им до голяма степен предопределя съсредоточаването на студентите в няколко области. Най-много **записани във висшите училища има** във Велико Търново – 76 на 1000 души от населението, както и в столицата (66) и Плевен (53). Търговище, Кърджали, Монтана и Пазарджик остават без висши училища.

МНОГО ДОБРО	ДОБРО	СРЕДНО	НЕЗАДОВО- ЛИТЕЛНО	СЛАБО
СОФИЯ (столица) ВАРНА СЛИВЕН СМОЛЯН ВЕЛИКО ТЪРНОВО ПЛОВДИВ РУСЕ БЛАГОЕВГРАД	ГАБРОВО ЯМБОЛ БУРГАС СТАРА ЗАГОРА ПЕРНИК	ПЛЕВЕН СОФИЯ ВРАЦА ДОБРИЧ СИЛИСТРА ТЪРГОВИЩЕ ХАСКОВО ШУМЕН ПАЗАРДЖИК ЛОВЕЧ КЮСТЕНДИЛ	МОНТАНА РАЗГРАД ВИДИН КЪРДЖАЛИ СЛИВЕН	

ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

В изданието за 2025 г. в едва три области - Плевен, столицата и Шумен – здравеопазването се оценява като „добро“ или „много добро“. За сметка на това 12 от 28-те региона директно постигат оценка „слаб“.

Въпреки значителното намаление на населението, **достъпът до общопрактикуващи лекари** в повечето области постепенно се влошава. Докато през 2015 г. един ОПЛ е обслужвал средно 1619 души, то през 2024 г. броят им вече е 1718. Разликите между областите обаче са значителни – докато в Плевен на един ОПЛ има 1188 души, във Велико Търново – 1318, то в Кърджали са 3218, в Разград – 2441. Достъпът се влошава най-бързо именно в региони, където поначало е по-затруднен.

Постепенно влошаване има и в изчислявания от ИПИ **индекс на достъпа до лекари-специалисти** в областите, най-отчетливо в Силистра, Варна и Кюстендил. Осигуряването на регионалните здравни системи със специалисти е неравномерно, като в сравнение с Плевен, където то е най-добро, в най-слабо представящите се региони (Кърджали, Добрич, Силистра, Сливен) достъпът е 7-8 пъти по-лош.

Подобрения се регистрират в **обхвата на здравното осигуряване**, като според данните на НАП то покрива 100% от средногодишното население в няколко области и над 95% на национално ниво. Голямото изключение е София (област), където покритието е 86% и Бургас, където то е 90%, но това се дължи до някаква степен и на особеностите на местните пазари на труд.

Леглата в МБАЛ постепенно се увеличават, отнесени спрямо населението, като повечето региони се разполагат в диапазона 4-7 легла на 1000 души. Изключение са Перник и Добрич (по 3) заради влиянието на развитото здравеопазване във Варна и София, както и Плевен, където са цели 13/1000 души. **Използваемостта на леглата** постепенно расте, но остава много неравномерна – в Ловеч през 2024 г. тя е била едва 43%, в Шумен – 69%, но в нито една област не надхвърля 70%.

Значителен проблем остава **достъпът до аптеки**, като в Бургас на една аптека през 2024 г. е имало 1406 души, в Разград – 3336, в Сливен – 3030. В повечето области на страната достъпът до аптеки постепенно се влошава.

След намалението по време на пандемията от ковид-19, през 2024 г. продължава увеличението на **средната продължителност на живота**. Отстоянието между столицата (77,3 години) и областта с най-ниска стойност Видин (71,9 години) обаче остава много голяма, което илюстрира големите разлики в качеството на живот. Няколко области – Монтана, Добрич, Разград – отчитат покачване на **детската смъртност** над 1%, което сочи към значителни проблеми с функционирането на местните системи на здравеопазване.

МНОГО ДОБРО	ДОБРО	СРЕДНО	НЕЗАДОВО- ЛИТЕЛНО	СЛАБО
ПЛЕВЕН СОФИЯ (столица)	ШУМЕН	ПЛОВДИВ СМОЛЯН БЛАГОЕВГРАД СТАРА ЗАГОРА КЪРДЖАЛИ ВАРНА РУСЕ	ВЕЛИКО ТЪРНОВО КЮСТЕНДИЛ ТЪРГОВИЩЕ ГАБРОВО ХАСКОВО СИЛИСТРА	СОФИЯ ВИДИН ВРАЦА СЛИВЕН ПАЗАРДЖИК ЛОВЕЧ МОНТАНА ПЕРНИК ЯМБОЛ РАЗГРАД ДОБРИЧ БУРГАС

СИГУРНОСТ И ПРАВОСЪДИЕ

Голямата натовареност на съдилищата и относително високата престъпност отреждат слабо представяне на икономически най-развитите части на страната в тази категория. Обратно, най-добри резултати получават малки по-рядко населени региони като Видин и Търговище.

Съдилищата в малките области успяват да приключат почти всички **наказателни дела в тримесечен срок**, като според данните на ВСС в Шумен и Силистра това са 98% от всички дела, в Търговище – 97%. В повечето области този дял вече е над 90%, като най-ниската стойност през 2024 г. е регистрирана в София (област) – 85%. Лидери при бързото завършване на **административни дела** са Монтана (92% в рамките на три месеца), Смолян и Търговище (по 91%), а при по-бавните **граждански дела** – Видин и Търговище (89%). Най-малко административни дела в тримесечен срок приключват в Ловеч (60%), а граждански – в столицата (48%).

ИПИ измерва отклонението от **средната натовареност** на съдиите както в окръжните, така и в административните съдилища, с допускането, че както много, така и слабо натоварените съдилища представляват аномалия. При окръжните съдилища най-голямото отклонение е столицата с над 9 пр.п. отклонение заради голямото натоварване, в диапазона 5-6 пр.п. са Смолян, Кърджали и Добрич заради малко дела. При административните съдилища най-голямото отклонение пък, със 7,6 пункта, е в Разград.

Две групи – областите с активен туризъм (Варна, Бургас) и тези в Северозапада – имат значително по-висока престъпност, като **регистрираните престъпления срещу личността и собствеността** в тях според полицейската статистика надхвърлят 13/ 1000 души през 2024 г. Обратно, родопските области Кърджали и Смолян имат почти три пъти по-малко престъпления.

Нито една област не се представя особено добре в **разкриваемостта на престъпленията срещу личността и собствеността**, като Кърджали и Търговище се приближават до 2/3 разкрити престъпления от регистрираните. Обратно, в столицата се разкриват под 37% от престъпленията, във Варна – малко над 39%. В повечето области през 2024 г. се наблюдава спад на разкриваемостта.

По-малките области се характеризират и със значително по-голям брой полицаи – докато в Пловдив и Варна има по едва 3,2 **полицаи на 1000 души от населението**, то във Враца са 6,5, във Видин – 5,7. Повечето области се разполагат в диапазона 4-5 полицаи на 1000 души.

МНОГО ДОБРО	ДОБРО	СРЕДНО	НЕЗАДОВО- ЛИТЕЛНО	СЛАБО
ТЪРГОВИЩЕ ВИДИН	КЪРДЖАЛИ ГАБРОВО ПЕРНИК СИЛИСТРА	ВРАЦА СМОЛЯН ВЕЛИКО ТЪРНОВО ШУМЕН РУСЕ СОФИЯ ХАСКОВО СЛИВЕН РАЗГРАД ПАЗАРДЖИК	ЯМБОЛ СТАРА ЗАГОРА ПЛОВДИВ ЛОВЕЧ ПЛЕВЕН	МОНТАНА КЮСТЕНДИЛ БЛАГОВЕВГРАД ДОБРИЧ БУРГАС ВАРНА СОФИЯ (столица)

ОКОЛНА СРЕДА

През 2025 г. само две области - Смолян и Пазарджик – получават оценка „Много добър“ в категорията за околна среда. От друга страна повече от половината региони постигат нисък резултат.

Перник води значително пред останалите региони по **образуван битов отпадък** – 678 кг. на човек годишно, като на следващите места в тази негативна класация са Варна (584 кг.), Габрово (575 кг.) и Бургас (571 кг.). Най-малко боклук се генерира в Кърджали (256 кг.), но повечето области се разполагат между 350-500 кг. на човек. Въпреки че на национално ниво се наблюдава отчетливо повишаване на количеството отпадък, тенденциите в регионите са разнопосочни.

Дори по-големи разлики има при **дела на битовия отпадък, предаден за третиране и рециклиране**. Докато в Перник и Велико Търново това е над 99% от целия отпадък, в Добрич – 97%, то някои области – Разград, Кърджали, Ловеч, Видин – не успяват да достигат 20%. Въпреки че повечето региони успяват да повишат дела на рециклирания отпадък, през 2023 г. има и значителни спадове, с 23 пр.п. в Кюстендил и с 11 пр.п. в Ямбол.

Делът на горската територия е до голяма степен предопределен от географските особености на областите. Безспорен лидер тук е Смолян, където горите покриват почти 71% от територията на областта, добре се представят и Кърджали, Пазарджик и Благоевград, с над 50% . Най-малко гори – едва 7% - има област Плевен. През последните години най-сериозно увеличение на горското покритие се наблюдава в Габрово. Най-много **нарушена територия** от своя страна има Стара Загора (3,2%) в следствие на добива и производството на електроенергия.

Значителна преднина при **инсталираните ВЕИ мощности** има Пазарджик с 5,93 kW/човек от населението, по-голямата част от които в ПАВЕЦ, както и Добрич (3,83 kw/ човек), който съсредоточава вятърната енергия. Според данните на АУЕР почти всички области регистрират разширяване на ВЕИ мощностите, най-видимо в Ямбол (с 0,78 kW/човек спрямо предишната година) и Русе (с 0,47 kW/ човек).

Най-голямо **количество питейна вода** употребяват домакинствата в столицата – 126 литра/човек/ден през 2023 г., като близо до тази стойност се приближава и Благоевград-125 литва. От другата страна са Търговище и Сливен, съответно със 74 и 75 литра вода дневно. Почти универсално тенденцията е към увеличение на потреблението на вода от домакинствата.

МНОГО ДОБРО	ДОБРО	СРЕДНО	НЕЗАДОВО- ЛИТЕЛНО	СЛАБО
СМОЛЯН ПАЗАРДЖИК		ТЪРГОВИЩЕ КЪРДЖАЛИ ДОБРИЧ МОНТАНА ШУМЕН ГАБРОВО ХАСКОВО СЛИВЕН БЛАГОЕВГРАД	КЮСТЕНДИЛ СОФИЯ ПЕРНИК БУРГАС ПЛОВДИВ ЯМБОЛ ВРАЦА ВЕЛИКО ТЪРНОВО ЛОВЕЧ СОФИЯ (столица)	ВАРНА ПЛЕВЕН ВЕДИН РУСЕ РАЗГРАД СИЛИСТРА СТАРА ЗАГОРА

КУЛТУРА И ТУРИЗЪМ

Възстановяването на туризма след пандемията поставя Бургас начело на класацията в тази категория, а Варна и Добрич – другите две крайморски области – също постигат добър резултат. Над 1/3 от областите от своя страна регистрират слаба активност на културния живот и привличат малко туристи.

Посещенията в кината през 2024 г. почти са се утроили спрямо дъното от 2020 г. до 696 на 1000 души от населението. Абсолютен лидер по този показател е столицата с над 1,5 хиляди посещения в сравнение с едва 80 в Сливен. Най-бързият ръст през последната година пък се наблюдава в Добрич – 116 нови посещения на 1000 души, което е почти удвояване.

Сходна динамика има и при **посещенията в театрите**, където столицата отново води със 787 посещения на 1000 души. София (област) продължава да е на дъното на класацията с 0. При този индикатор се наблюдават значително спадове в Пазарджик и Смолян, които губят повече от половината си посещения в рамките на една година.

В **посещенията в музеите** Габрово е на първо място, далеч пред останалите области, с 3,7 хил. посещения на 1000 души, спрямо 2,4 хил. посещения във втория Велико Търново и 787 средно за страната. Най-голям ръст през последната година се наблюдава във Видин (+273 на 1000 души), а най-значителен спад – в Перник (-898 души).

Що се отнася до **библиотеките**, Търговище има значителна преднина с над 2 хиляди посещения на хиляда души, следвана от Шумен с 1,7 хиляди. Най-нисък е интересът към библиотеките в Перник с едва 93 посещения на хиляда души.

Бургас се класира на първо място при **леглата в местата за настаняване** с 368/1000 души, спрямо 56 средно за страната, следван от Добрич (194), Варна (148) и Смолян (127). Леглова база почти липсва в Перник, Търговище и Ямбол. Още по-голяма е преднината на южната черноморска област в **реализираните нощувки**, които през 2024 г. достигат 25,6 хил. на 1000 души от населението – около 2 пъти и половина повече в сравнение с тези във Варна и Добрич. Очаквано, предвид липсата на условия, най-слаба е туристическата активност в Перник, Ямбол и Търговище.

Все по-популярни стават **нощувките, резервирани през онлайн платформи** – 690 на 1000 души средно за страната, на фона на 235 през 2020 г. И тук Бургас има превес с 2,9 хил. нощувки на 1000 души, а Смолян, Благоевград и Варна постигат сходен резултат с 1,3-1,4 хиляди.

МНОГО ДОБРО	ДОБРО	СРЕДНО	НЕЗАДОВО- ЛИТЕЛНО	СЛАБО
БУРГАС СОФИЯ (столица) ДОБРИЧ	ВАРНА ГАБРОВО	ВЕЛИКО ТЪРНОВО РУСЕ БЛАГОЕВГРАД ТЪРГОВИЩЕ СТАРА ЗАГОРА ШУМЕН СМОЛЯН	ПЛОВДИВ ВИДИН КЮСТЕНДИЛ ПЛЕВЕН ЛОВЕЧ ПАЗАРДЖИК	ЯМБОЛ ВРАЦА СЛИВЕН СИСЛИСТРА ХАСКОВО СОФИЯ РАЗГРАД ПЕРНИК КЪРДЖАЛИ МОНТАНА

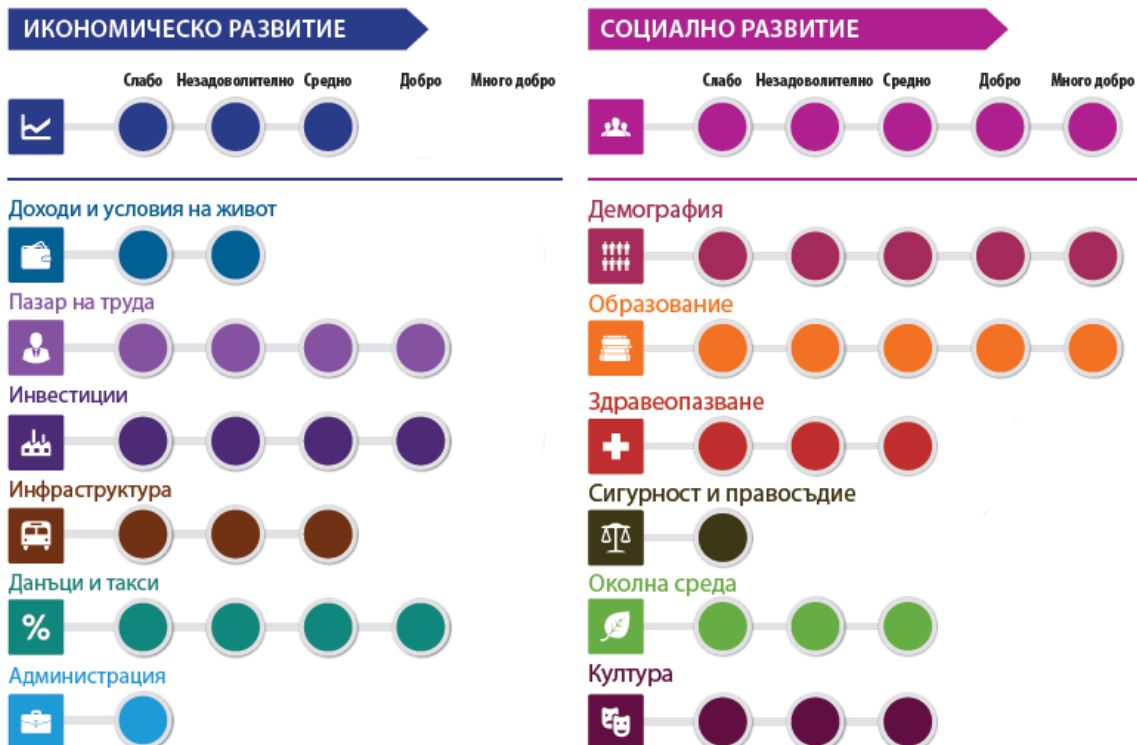
РЕГИОНАЛНИ ПРОФИЛИ ПО ОБЛАСТИ

ОБЛАСТ БЛАГОЕВГРАД

Брутният вътрешен продукт на човек от населението забавя ръста си и остава под средния за страната. Заплатите и пенсиите нарастват сравнително бързо и въпреки че остават относително ниски, бедността в областта намалява. Заетостта продължава да се повишава. Значителен ръст се вижда и при чуждите инвестиции в областта, а усвояването на европейски средства остава високо. Инфраструктурно Благоевград едновременно е областта с най-висок дял на пътната настилка в добро състояние (64% при 36% в страната) и тази с най-ниска свързаност на канализацията с пречиствателни станции (35% при 67% в страната). Усреднените нива на местните данъци върху недвижимите имоти и върху прехвърлянето на собственост са сравнително ниски, но върху превозните средства и търговията – високи. Общинските приходи са недостатъчни.

Естественият прираст на населението е сравнително висок, макар да е отрицателен, а механичният се повишава значително. Областта се представя сравнително добре в образователните индикатори с изключение на съответствието на професионалното образование с профила на икономиката. Здравеопазването страда от липса на лекари, а осигуряването на реда – от недостиг на полицаи. Благоевград е със сравнително нисък дял на нарушената територия, но дялът на предадените за третиране и рециклиране отпадъци е висок. Посещенията в театрите са сравнително малко, реализираните нощувки в областта – над средните.

ИЗБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА ОБЛАСТ БЛАГОЕВГРАД

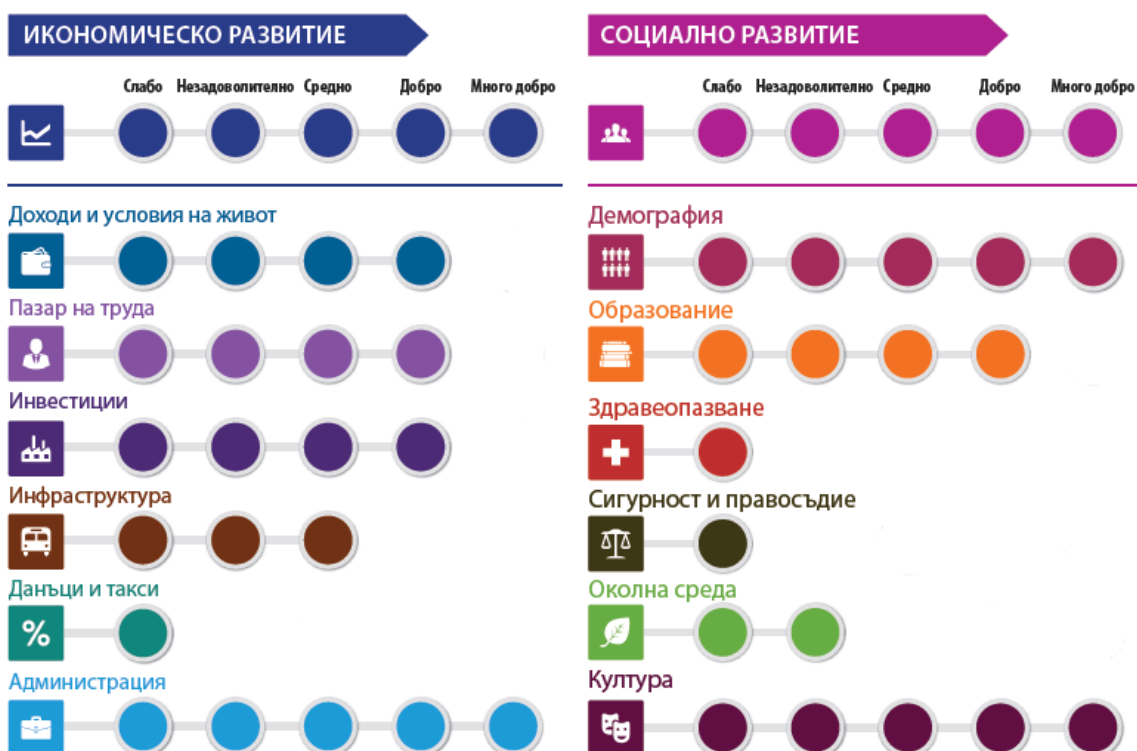
Индикатор	Източник	Година	Мерна единица	За областта	За страната
ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ					
Брутен вътрешен продукт	НСИ	2023	лв. / човек	16 449	28 733
Средна годишна брутна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение	НСИ	2023	лв.	15 999	24 485
Население, живеещо под линията на бедността за страната	НСИ	2024	%	19,5	21,7
Средногодишен коефициент на заетост на населението на 20-64 г.	НСИ	2024	%	78,9	76,8
Средногодишен коефициент на безработица на населението на 15 и повече навършени години	АЗ	2024	%	10,4	5,5
Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи	НСИ	2023	лв. / човек	2789	5197
Преки чуждестранни инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор с натрупване към 31.12.	НСИ	2023	евро / човек	2246	5075
Разходи за научно-изследователска и развойна дейност	НСИ	2023	лв. / човек	17	227
Пътната настилка в добро състояние	АПИ	2024	%	63,9	36,0
Население в селища с обществена канализация	НСИ	2023	%	77,9	75,2
Патентен данък за търговия на гребно до 100 кв. м търговска площ	ИПИ по ЗДОИ	2025	лв. / кв. м / г.	12,20	13,39
Собствени приходи на общините от общите приходи	МФ	2024	%	17,5	25,0
СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ					
Коефициент на естествен прираст	НСИ	2024	‰	-5,1	-7,3
Коефициент на механичен прираст	НСИ	2024	‰	2,5	6,1
Население над 65 г.	НСИ	2024	%	22,8	24,0
Среден резултат на НВО по математика след 7 клас	ИПИ по МОН	2025	точки	42,4	42,7
Оценки на ДЗИ по български език и литература под „Среден 3,00“	ИО	2025	%	12,0	11,4
Население на един общопрактикуващ лекар	НСИ	2024	брой	1727	1718
Продължителност на живота	НСИ	2024	години	76,6	75,2
Граждански дела, приключили в 3-месечен срок	ВСС	2024	%	70,5	66,2
Разкрити престъпления срещу личността и собствеността	МВР	2024	%	54,0	49,5
Инсталирани ВЕИ мощности	АУЕР	2025	kW / човек	1,05	1,05
Посещения в театрите	НСИ	2024	бр. / 1000 души	143	358
Реализирани нощувки в местата за настаняване	НСИ	2024	брой / 1000 души	6230	4292

ОБЛАСТ БУРГАС

Брутният вътрешен продукт, заплатите и пенсиите нарастват сравнително бързо и са нагтези в повечето области. Въпреки това нивото на бедност в областта остава относително високо. Заемостта и безработицата едновременно нарастват, като и двата показателя са по-благоприятни от средните за страната. Инвестиционната активност в областта остава висока, което се вижда и в продължаващия ръст на вътрешните и външните инвестиции и огромния скок при произведената продукция. Делът на автомагистралите и първокласните пътища е висок, но качеството на пътната настилка остава сравнително ниско. Бургас е областта с най-високи местни данъци. Областта поддържа стабилна финансова самостоятелност.

Естественият прираст е висок, макар да е отрицателен, а областта продължава и да привлича население. Областта се представя сравнително добре в образователните индикатори. Здравеопазването страна от липса на лекари. Регистрираните престъпления са много, а съдилищата – натоварени. Образованите отпадъци са големи количества, но голяма част от тях се предават за третиране и рециклиране. Бургас е областта с най-високи оценки за туризъм, а повечето индикатори за културата също са наг средните за страната.

ИЗБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА ОБЛАСТ БУРГАС

Индикатор	Източник	Година	Мерна единица	За областта	За страната
ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ					
Брутен вътрешен продукт	НСИ	2023	лв. / човек	22 169	28 733
Средна годишна брутна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение	НСИ	2023	лв.	18 805	24 485
Население, живеещо под линията на бедността за страната	НСИ	2024	%	23,0	21,7
Средногодишен коефициент на заетост на населението на 20-64 г.	НСИ	2024	%	77,4	76,8
Средногодишен коефициент на безработица на населението на 15 и повече навършени години	АЗ	2024	%	4,4	5,5
Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи	НСИ	2023	лв. / човек	4148	5197
Преки чуждестранни инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор с натрупване към 31.12.	НСИ	2023	евро / човек	5831	5075
Разходи за научно-изследователска и развойна дейност	НСИ	2023	лв. / човек	39	227
Пътната настилка в добро състояние	АПИ	2024	%	24,9	36,0
Население в селища с обществена канализация	НСИ	2023	%	78,8	75,2
Патентен данък за търговия на гребно до 100 кв. м търговска площ	ИПИ по ЗДОИ	2025	лв. / кв. м / г.	15,52	13,39
Собствени приходи на общините от общите приходи	МФ	2024	%	32,5	25,0
СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ					
Коефициент на естествен прираст	НСИ	2024	‰	-5,4	-7,3
Коефициент на механичен прираст	НСИ	2024	‰	17,0	6,1
Население над 65 г.	НСИ	2024	%	23,0	24,0
Среден резултат на НВО по математика след 7 клас	ИПИ по МОН	2025	точки	43,5	42,7
Оценки на ДЗИ по български език и литература под „Среден 3,00“	ИО	2025	%	13,0	11,4
Население на един общопрактикуващ лекар	НСИ	2024	брой	2113	1718
Продължителност на живота	НСИ	2024	години	75,5	75,2
Граждански дела, приключили в 3-месечен срок	ВСС	2024	%	72,5	66,2
Разкрити престъпления срещу личността и собствеността	МВР	2024	%	49,0	49,5
Инсталирани ВЕИ мощности	АУЕР	2025	kW / човек	0,60	1,05
Посещения в театрите	НСИ	2024	бр. / 1000 души	283	358
Реализирани нощувки в местата за настаняване	НСИ	2024	брой / 1000 души	25 616	4292

ИЗБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА ОБЛАСТ ВАРНА

Индикатор	Източник	Година	Мерна единица	За областта	За страната
ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ					
Брутен вътрешен продукт	НСИ	2023	лв. / човек	26 946	28 733
Средна годишна брутна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение	НСИ	2023	лв.	22 587	24 485
Население, живеещо под линията на бедността за страната	НСИ	2024	%	15,2	21,7
Средногодишен коефициент на заетост на населението на 20-64 г.	НСИ	2024	%	86,2	76,8
Средногодишен коефициент на безработица на населението на 15 и повече навършени години	АЗ	2024	%	3,3	5,5
Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи	НСИ	2023	лв. / човек	3557	5197
Преки чуждестранни инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор с натрупване към 31.12.	НСИ	2023	евро / човек	4286	5075
Разходи за научно-изследователска и развойна дейност	НСИ	2023	лв. / човек	108	227
Пътната настилка в добро състояние	АПИ	2024	%	56,9	36,0
Население в селища с обществена канализация	НСИ	2023	%	87,1	75,2
Патентен данък за търговия на гребно до 100 кв. м търговска площ	ИПИ по ЗДОИ	2025	лв. / кв. м / г.	16,82	13,39
Собствени приходи на общините от общите приходи	МФ	2024	%	29,9	25,0
СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ					
Коефициент на естествен прираст	НСИ	2024	‰	-5,2	-7,3
Коефициент на механичен прираст	НСИ	2024	‰	12,8	6,1
Население над 65 г.	НСИ	2024	%	21,6	24,0
Среден резултат на НВО по математика след 7 клас	ИПИ по МОН	2025	точки	49,5	42,7
Оценки на ДЗИ по български език и литература под „Среден 3,00“	ИО	2025	%	10,0	11,4
Население на един общопрактикуващ лекар	НСИ	2024	брой	1602	1718
Продължителност на живота	НСИ	2024	години	75,9	75,2
Граждански дела, приключили в 3-месечен срок	ВСС	2024	%	76,8	66,2
Разкрити престъпления срещу личността и собствеността	МВР	2024	%	39,4	49,5
Инсталирани ВЕИ мощности	АУЕР	2025	kW / човек	0,19	1,05
Посещения в театрите	НСИ	2024	бр. / 1000 души	257	358
Реализирани нощувки в местата за настаняване	НСИ	2024	брой / 1000 души	10 904	4292

ОБЛАСТ ВЕЛИКО ТЪРНОВО

Брутният вътрешен продукт, заплатите и пенсиите в областта нарастват и не успяват да компенсират изоставането от средните стойности за страната, но нивото на бедност намалява, въпреки че остава над средното. Делът на трудоспособното население остава сравнително ограничен, но образователното му ниво е изключително високо. Заетостта леко намалява, все пак оставайки над средната. Чуждите инвестиции продължават да нарастват с бързи темпове, но относителният им обем все още е под средния за страната. Качеството на пътната настилка в областта се влошава, но остава сравнително високо. Велико Търново е сред трите области с най-високи местни данъци. Прозрачността на местната администрация е висока и нараства през последните години.

Застаряването продължава да е силно изразено, макар областта да успява да привлича население. Велико Търново е лидер по относителен брой на студентите и сред тези с най-високи дялове на записаните в детски градини и в прогимназиален етап. Коефициентът на детска смъртност остава сред най-ниските в страната. Правораздаването е сравнително бързо. Образованите отпадъци са много, но голяма част от тях се предават за третиране и рециклиране. Културният живот е интензивен, като областта е сред водещите по относителен брой на посещенията в музеите.

ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ

ИЗБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА ОБЛАСТ ВЕЛИКО ТЪРНОВО

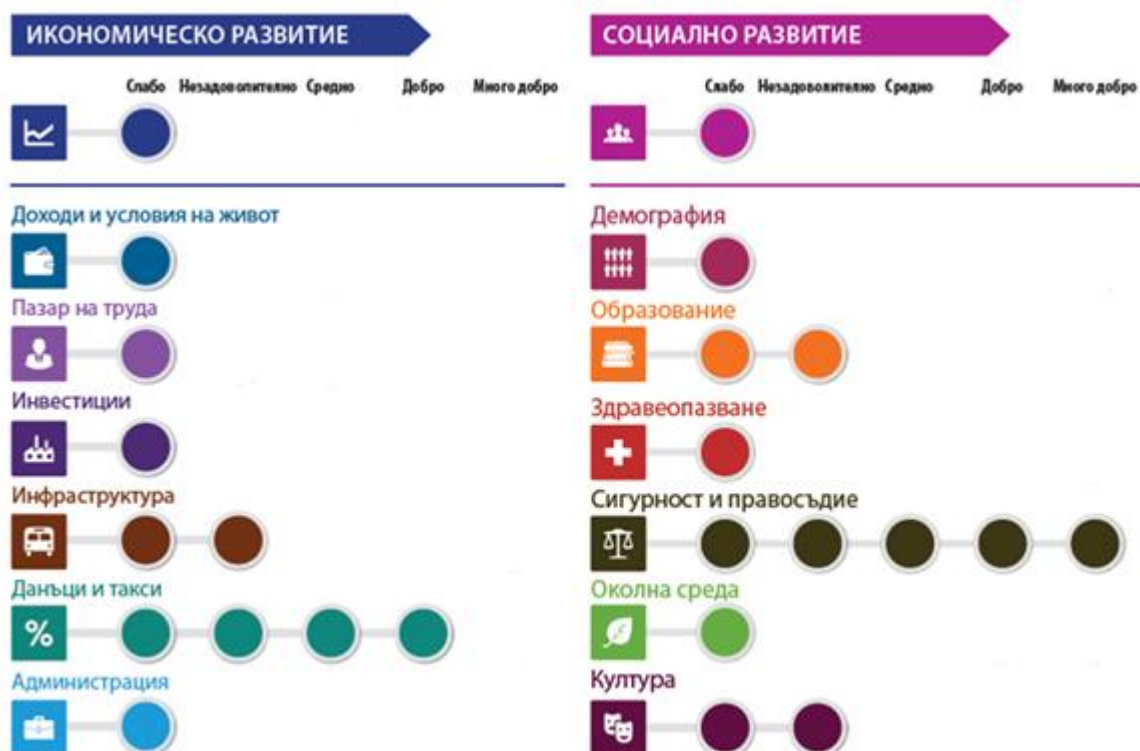
Индикатор	Източник	Година	Мерна единица	За областта	За страната
ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ					
Брутен вътрешен продукт	НСИ	2023	лв. / човек	20 187	28 733
Средна годишна брутна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение	НСИ	2023	лв.	18 473	24 485
Население, живеещо под линията на бедността за страната	НСИ	2024	%	25,7	21,7
Средногодишен коефициент на заетост на населението на 20-64 г.	НСИ	2024	%	77,8	76,8
Средногодишен коефициент на безработица на населението на 15 и повече навършени години	АЗ	2024	%	5,4	5,5
Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи	НСИ	2023	лв. / човек	3488	5197
Преки чуждестранни инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор с натрупване към 31.12.	НСИ	2023	евро / човек	1729	5075
Разходи за научно-изследователска и развойна дейност	НСИ	2023	лв. / човек	29	227
Пътната настилка в добро състояние	АПИ	2024	%	39,6	36,0
Население в селища с обществена канализация	НСИ	2023	%	68,1	75,2
Патентен данък за търговия на гребно до 100 кв. м търговска площ	ИПИ по ЗДОИ	2025	лв. / кв. м / г.	12,16	13,39
Собствени приходи на общините от общите приходи	МФ	2024	%	21,3	25,0
СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ					
Коефициент на естествен прираст	НСИ	2024	‰	-11,8	-7,3
Коефициент на механичен прираст	НСИ	2024	‰	2,7	6,1
Население над 65 г.	НСИ	2024	%	27,6	24,0
Среден резултат на НВО по математика след 7 клас	ИПИ по МОН	2025	точки	39,0	42,7
Оценки на ДЗИ по български език и литература под „Среден 3,00“	ИО	2025	%	11,0	11,4
Население на един общопрактикуващ лекар	НСИ	2024	брой	1624	1718
Продължителност на живота	НСИ	2024	години	74,6	75,2
Граждански дела, приключили в 3-месечен срок	ВСС	2024	%	71,9	66,2
Разкрити престъпления срещу личността и собствеността	МВР	2024	%	61,2	49,5
Инсталирани ВЕИ мощности	АУЕР	2025	kW / човек	0,72	1,05
Посещения в театрите	НСИ	2024	бр. / 1000 души	192	358
Реализирани нощувки в местата за настаняване	НСИ	2024	брой / 1000 души	1749	4292

ОБЛАСТ ВИДИН

Заплатите и пенсии в областта нарастват сравнително бавно и остават значително под средните за страната, което се отразява и на високото ниво на бедност на населението. Видин е областта с най-нисък дял на хората в трудоспособна възраст и с най-висока безработица – 14,7% при 5,5%, в страната. Областта остава и на дъното по отношение на инвестициите – както вътрешни, така и външни, което пък е обвързано и с изключително ниското ниво на произведената продукция. Делът на автомагистралите и първокласните пътища, както и качеството на пътната настилка остават ниски. Изключително ограничена е и свързаността на селищата с обществена канализация. Нивото на местните данъци остава сравнително ниско, а местните приходи – недостатъчни за покриване на разходите.

Видин продължава да е областта с най-неблагоприятна демографска картина. Образователните резултати на учениците остават слаби. Видин е и областта с най-ниска продължителност на живота. Правораздаването е сравнително бързо, но регистрираните престъпления са много. Изключително малка част от битовите отпадъци се предават за третиране и рециклиране. Туризмът не е силно застъпен, но посещенията на театрите и музеите са сравнително много.

ИЗБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА ОБЛАСТ ВИДИН

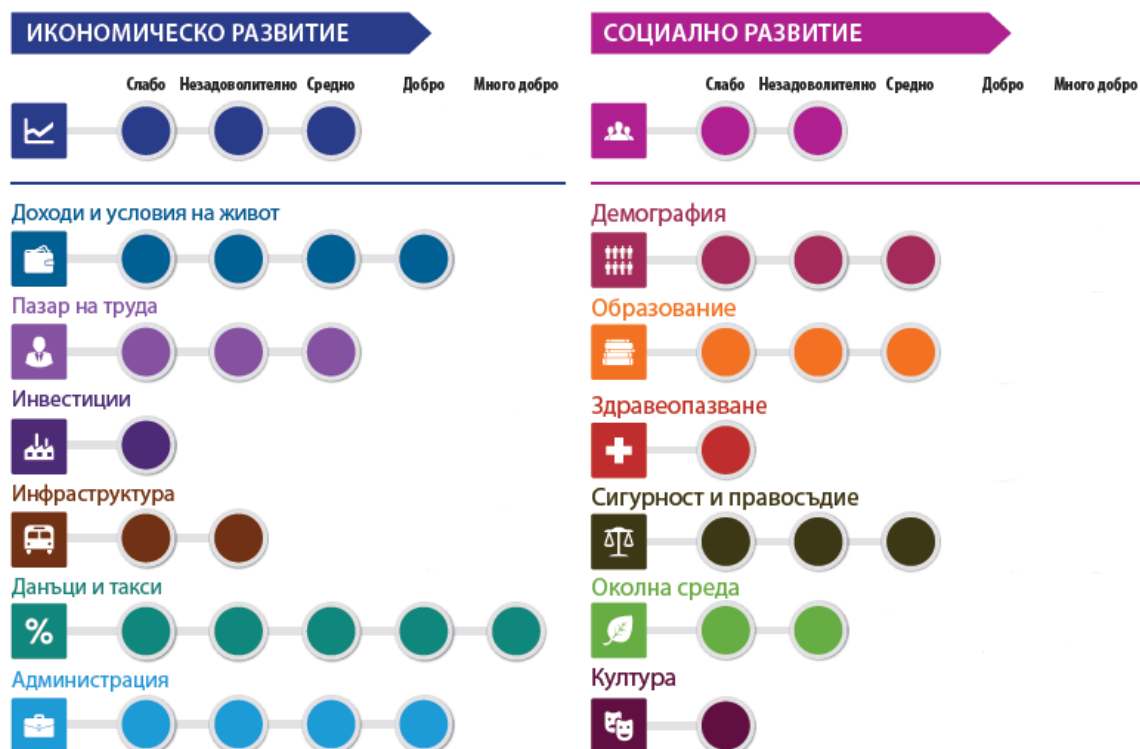
Индикатор	Източник	Година	Мерна единица	За областта	За страната
ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ					
Брутен вътрешен продукт	НСИ	2023	лв. / човек	15 071	28 733
Средна годишна брутна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение	НСИ	2023	лв.	16 402	24 485
Население, живеещо под линията на бедността за страната	НСИ	2024	%	34,9	21,7
Средногодишен коефициент на заетост на населението на 20-64 г.	НСИ	2024	%	64,1	76,8
Средногодишен коефициент на безработица на населението на 15 и повече навършени години	АЗ	2024	%	14,7	5,5
Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи	НСИ	2023	лв. / човек	2181	5197
Преки чуждестранни инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор с натрупване към 31.12.	НСИ	2023	евро / човек	578	5075
Разходи за научно-изследователска и развойна дейност	НСИ	2023	лв. / човек	8	227
Пътната настилка в добро състояние	АПИ	2024	%	18,3	36,0
Население в селища с обществена канализация	НСИ	2023	%	53,3	75,2
Патентен данък за търговия на гребно до 100 кв. м търговска площ	ИПИ по ЗДОИ	2025	лв. / кв. м / г.	4,68	13,39
Собствени приходи на общините от общите приходи	МФ	2024	%	16,5	25,0
СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ					
Коефициент на естествен прираст	НСИ	2024	‰	-17,2	-7,3
Коефициент на механичен прираст	НСИ	2024	‰	-0,1	6,1
Население над 65 г.	НСИ	2024	%	31,4	24,0
Среден резултат на НВО по математика след 7 клас	ИПИ по МОН	2025	точки	30,5	42,7
Оценки на ДЗИ по български език и литература под „Среден 3,00“	ИО	2025	%	15,0	11,4
Население на един общопрактикуващ лекар	НСИ	2024	брой	1318	1718
Продължителност на живота	НСИ	2024	години	71,9	75,2
Граждански дела, приключили в 3-месечен срок	ВСС	2024	%	89,3	66,2
Разкрити престъпления срещу личността и собствеността	МВР	2024	%	50,2	49,5
Инсталирани ВЕИ мощности	АУЕР	2025	kW / човек	0,76	1,05
Посещения в театрите	НСИ	2024	бр. / 1000 души	439	358
Реализирани нощувки в местата за настаняване	НСИ	2024	брой / 1000 души	1061	4292

ОБЛАСТ ВРАЦА

Брутният вътрешен продукт и заплатите нарастват сравнително бавно, но остават над тези в останалите области, а нивото на бедност намалява и е относително ниско. Враца е областта с най-висок ръст на заетостта, въпреки че тя остава под средната за страната. Чуждите инвестиции и дялът на приходите от износ в продажбите нарастват, но продължават да са значително по-ниски от средните. Броят на предприятията спрямо населението е най-малкият в страната. Дялът на автомагистралите и първокласните пътища, както и качеството на пътната настилка остават ниски. Ограничена е и свързаността на селищата с обществена канализация. Враца е сред трите области с най-ниски местни данъци. Администрацията демонстрира добро развитие в електронното управление.

Демографската картина е сравнително неблагоприятна. Влошена е и оценката по отношение на образователните индикатори, основно заради слабите резултати на учениците. Средната продължителност на живота е ниска. Враца е областта с най-много полицаи спрямо населението и най-голям брой регистрирани престъпления. Дялът на горската територия е малък. Културният живот не е особено интензивен, а туризмът е слабо застъпен.

ИЗБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА ОБЛАСТ ВРАЦА

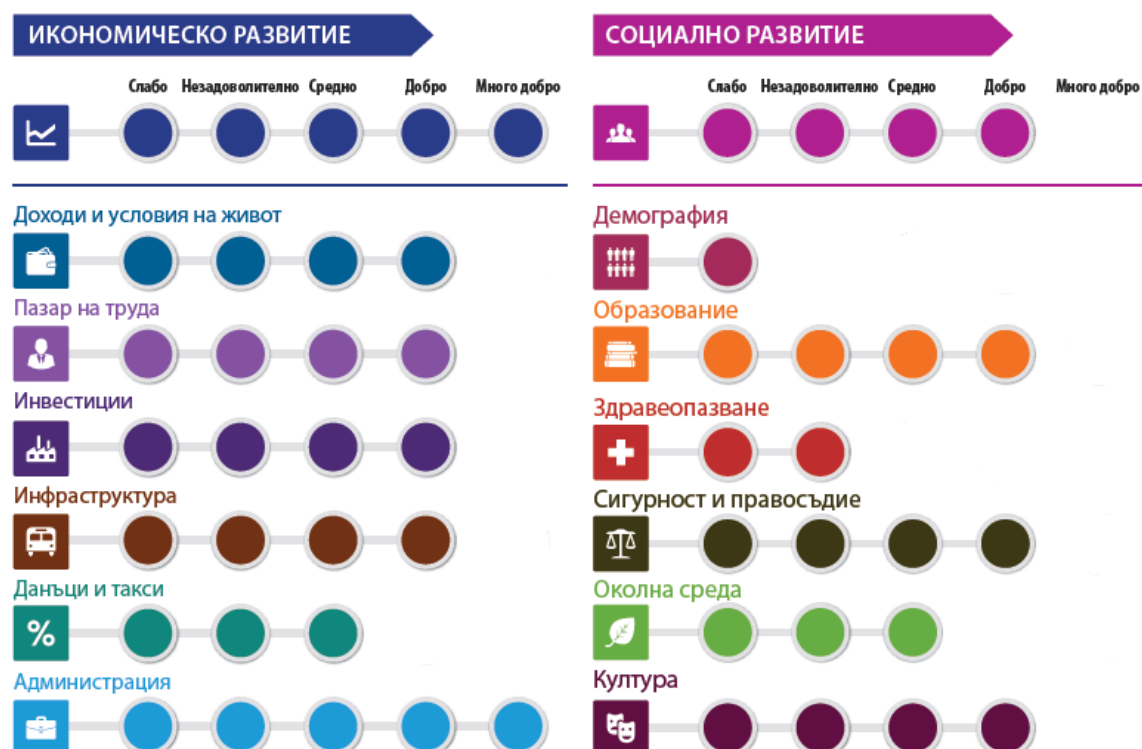
Индикатор	Източник	Година	Мерна единица	За областта	За страната
ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ					
Брутен вътрешен продукт	НСИ	2023	лв. / човек	27 113	28 733
Средна годишна брутна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение	НСИ	2023	лв.	21 781	24 485
Население, живеещо под линията на бедността за страната	НСИ	2024	%	18,0	21,7
Средногодишен коефициент на заетост на населението на 20-64 г.	НСИ	2024	%	67,2	76,8
Средногодишен коефициент на безработица на населението на 15 и повече навършени години	АЗ	2024	%	10,4	5,5
Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи	НСИ	2023	лв. / човек	3541	5197
Преки чуждестранни инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор с натрупване към 31.12.	НСИ	2023	евро / човек	905	5075
Разходи за научно-изследователска и развойна дейност	НСИ	2023	лв. / човек	35	227
Пътната настилка в добро състояние	АПИ	2024	%	29,6	36,0
Население в селища с обществена канализация	НСИ	2023	%	57,0	75,2
Патентен данък за търговия на гребно до 100 кв. м търговска площ	ИПИ по ЗДОИ	2025	лв. / кв. м / г.	6,84	13,39
Собствени приходи на общините от общите приходи	МФ	2024	%	17,8	25,0
СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ					
Коефициент на естествен прираст	НСИ	2024	‰	-10,6	-7,3
Коефициент на механичен прираст	НСИ	2024	‰	-0,4	6,1
Население над 65 г.	НСИ	2024	%	25,3	24,0
Среден резултат на НВО по математика след 7 клас	ИПИ по МОН	2025	точки	31,6	42,7
Оценки на ДЗИ по български език и литература под „Среден 3,00“	ИО	2025	%	14,0	11,4
Население на един общопрактикуващ лекар	НСИ	2024	брой	1769	1718
Продължителност на живота	НСИ	2024	години	72,6	75,2
Граждански дела, приключили в 3-месечен срок	ВСС	2024	%	71,1	66,2
Разкрити престъпления срещу личността и собствеността	МВР	2024	%	58,4	49,5
Инсталирани ВЕИ мощности	АУЕР	2025	kW / човек	0,84	1,05
Посещения в театрите	НСИ	2024	бр. / 1000 души	150	358
Реализирани нощувки в местата за настаняване	НСИ	2024	брой / 1000 души	915	4292

ОБЛАСТ ГАБРОВО

Брутният вътрешен продукт продължава да нараства стабилно и бързо, но заплатите изостават от средните ниша в страната. Въпреки това бедността в областта остава сравнително ниска. Заетостта се повишава значително и е над средната за страната, но дялът на населението в трудоспособна възраст остава изключително ограничен. Габрово е в челната тройка по отношение на инвестициите и въпреки че ръстът на вътрешните и външните инвестиции, както и на усвояването на средства по европейски програми се забавя, тези показатели продължават да са сравнително високи. Въпреки добре развитата пътна мрежа дялът на автомагистралите и първокласните пътища, както и качеството на пътната настилка остават ниски. От разглежданите местни данъци единствено усреднената ставка върху превозните средства е висока. Администрацията демонстрира добро развитие в електронното управление.

Габрово продължава да е сред трите области с най-неблагоприятна демографска картина. Високи са дяловете на записаните в детски градини и в прогимназиален етап на образованието. Общо взето цялото население е здравноосигурено. Разкриваемостта на престъпленията е висока. Малък е дялът на нарушената територия, но и инсталираните ВЕИ мощности са ограничени. Областта е водеща по относителен брой на посещенията на музеите.

ИЗБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА ОБЛАСТ ГАБРОВО

Индикатор	Източник	Година	Мерна единица	За областта	За страната
ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ					
Брутен вътрешен продукт	НСИ	2023	лв. / човек	24 297	28 733
Средна годишна брутна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение	НСИ	2023	лв.	19 377	24 485
Население, живеещо под линията на бедността за страната	НСИ	2024	%	16,7	21,7
Средногодишен коефициент на заетост на населението на 20-64 г.	НСИ	2024	%	79,2	76,8
Средногодишен коефициент на безработица на населението на 15 и повече навършени години	АЗ	2024	%	4,1	5,5
Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи	НСИ	2023	лв. / човек	4234	5197
Преки чуждестранни инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор с натрупване към 31.12.	НСИ	2023	евро / човек	4815	5075
Разходи за научно-изследователска и развойна дейност	НСИ	2023	лв. / човек	134	227
Пътната настилка в добро състояние	АПИ	2024	%	22,0	36,0
Население в селища с обществена канализация	НСИ	2023	%	82,9	75,2
Патентен данък за търговия на гребно до 100 кв. м търговска площ	ИПИ по ЗДОИ	2025	лв. / кв. м / г.	8,87	13,39
Собствени приходи на общините от общите приходи	МФ	2024	%	20,3	25,0
СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ					
Коефициент на естествен прираст	НСИ	2024	‰	-14,6	-7,3
Коефициент на механичен прираст	НСИ	2024	‰	3,4	6,1
Население над 65 г.	НСИ	2024	%	30,5	24,0
Среден резултат на НВО по математика след 7 клас	ИПИ по МОН	2025	точки	38,1	42,7
Оценки на ДЗИ по български език и литература под „Среден 3,00“	ИО	2025	%	12,0	11,4
Население на един общопрактикуващ лекар	НСИ	2024	брой	1572	1718
Продължителност на живота	НСИ	2024	години	74,7	75,2
Граждански дела, приключили в 3-месечен срок	ВСС	2024	%	85,3	66,2
Разкрити престъпления срещу личността и собствеността	МВР	2024	%	64,0	49,5
Инсталирани ВЕИ мощности	АУЕР	2025	kW / човек	0,15	1,05
Посещения в театрите	НСИ	2024	бр. / 1000 души	498	358
Реализирани нощувки в местата за настаняване	НСИ	2024	брой / 1000 души	2083	4292

ОБЛАСТ ДОБРИЧ

Брутният вътрешен продукт, заплатите и пенсиите нарастват със средните темпове за страната и не успяват да компенсират изоставането на областта по тези показатели, но намаляват значително нивото на бедност, въпреки че то остава сравнително високо. Въпреки че остава ниска, заетостта в областта се повишава. Ръстът на вътрешните и външните инвестиции, както и на произведената продукция се забавя и областта изостава от средните относителни стойности в страната. Делът на автомагистралите и първокласните пътища, както и качеството на пътната настилка остават ниски. Сравнително високи са местните данъци върху превозните средства. Местната администрация продължава да се оценява като най-прозрачната в страната.

Демографската картина е неблагоприятна, а естественят прираст продължава да намалява бързо. В образователната категория Добрич получава добри оценки заради високото съответствие на професионалното образование с профила на икономиката, но слаби заради сравнително ниските резултати на учениците. Здравеопазването страда от недостиг на лекари специалисти и малка леглова база в болниците. Административните дела се решават сравнително бавно. Образованите отпадъци са много, но голяма част от тях се предават за третиране и рециклиране. Туристическият живот е интензивен, културният – сравнително слабо застъпен.

ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Доходи и условия на живот

Пазар на труда

Инвестиции

Инфраструктура

Данъци и такси

Администрация

СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ

Демография

Образование

Здравеопазване

Сигурност и правосъдие

Околна среда

Култура

ИЗБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА ОБЛАСТ ДОБРИЧ

Индикатор	Източник	Година	Мерна единица	За областта	За страната
ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ					
Брутен вътрешен продукт	НСИ	2023	лв. / човек	17 075	28 733
Средна годишна брутна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение	НСИ	2023	лв.	18 200	24 485
Население, живеещо под линията на бедността за страната	НСИ	2024	%	26,8	21,7
Средногодишен коефициент на заетост на населението на 20-64 г.	НСИ	2024	%	70,2	76,8
Средногодишен коефициент на безработица на населението на 15 и повече навършени години	АЗ	2024	%	4,9	5,5
Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи	НСИ	2023	лв. / човек	3063	5197
Преки чуждестранни инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор с натрупване към 31.12.	НСИ	2023	евро / човек	2345	5075
Разходи за научно-изследователска и развойна дейност	НСИ	2023	лв. / човек	33	227
Пътната настилка в добро състояние	АПИ	2024	%	5,4	36,0
Население в селища с обществена канализация	НСИ	2023	%	72,2	75,2
Патентен данък за търговия на гребно до 100 кв. м търговска площ	ИПИ по ЗДОИ	2025	лв. / кв. м / г.	8,76	13,39
Собствени приходи на общините от общите приходи	МФ	2024	%	23,1	25,0
СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ					
Коефициент на естествен прираст	НСИ	2024	‰	-13,1	-7,3
Коефициент на механичен прираст	НСИ	2024	‰	3,3	6,1
Население над 65 г.	НСИ	2024	%	27,1	24,0
Среден резултат на НВО по математика след 7 клас	ИПИ по МОН	2025	точки	33,0	42,7
Оценки на ДЗИ по български език и литература под „Среден 3,00“	ИО	2025	%	15,0	11,4
Население на един общопрактикуващ лекар	НСИ	2024	брой	1474	1718
Продължителност на живота	НСИ	2024	години	73,3	75,2
Граждански дела, приключили в 3-месечен срок	ВСС	2024	%	79,2	66,2
Разкрити престъпления срещу личността и собствеността	МВР	2024	%	54,7	49,5
Инсталирани ВЕИ мощности	АУЕР	2025	kW / човек	3,83	1,05
Посещения в театрите	НСИ	2024	бр. / 1000 души	365	358
Реализирани нощувки в местата за настаняване	НСИ	2024	брой / 1000 души	11 988	4292

ОБЛАСТ КЪРДЖАЛИ

Брутният вътрешен продукт, заплатите и пенсиите отбелязват сравнително нисък ръст и областта продължава да изостава по тези показатели, което се отразява негативно и на нивото на бедност. Въпреки сравнително ниското си равнище заетостта в областта се свида още, което вероятно е обвързано и с влошения образователен статус на работната сила. Стойността на произведената продукция се повишава значително, но не може да компенсира ниската база и слабия ръст на вътрешните и външните инвестиции в областта. Кърджали е сред областите с най-слабо инфраструктурно развитие, като делът на населението с достъп до обществена канализация е изключително нисък. От разглежданите местни данъци единствено усреднената ставка върху прехвърлянето на собственост е висока. Електронното управление е относително слабо развито.

Областта продължава да е лидер по привлечено население, но застаряването е ясно изразено. Кърджали е сред областите с най-лоши образователни оценки, основно заради слабите резултати на учениците и изключително ниските дялове на записване в детските градини и в прогимназиалния етап. Здравеопазването страда от недостиг на лекари. Регистрираните престъпления са относително малко, а разкриваемостта им – висока. Образованите отпадъци са малко, но делът предадени за третиране и рециклиране – нисък. Културният живот не е особено интензивен, а туризмът е слабо застъпен.

ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Доходи и условия на живот

Пазар на труда

Инвестиции

Инфраструктура

Данъци и такси

Администрация

СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ

Демография

Образование

Здравеопазване

Сигурност и правосъдие

Околна среда

Култура

ИЗБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА ОБЛАСТ КЪРДЖАЛИ

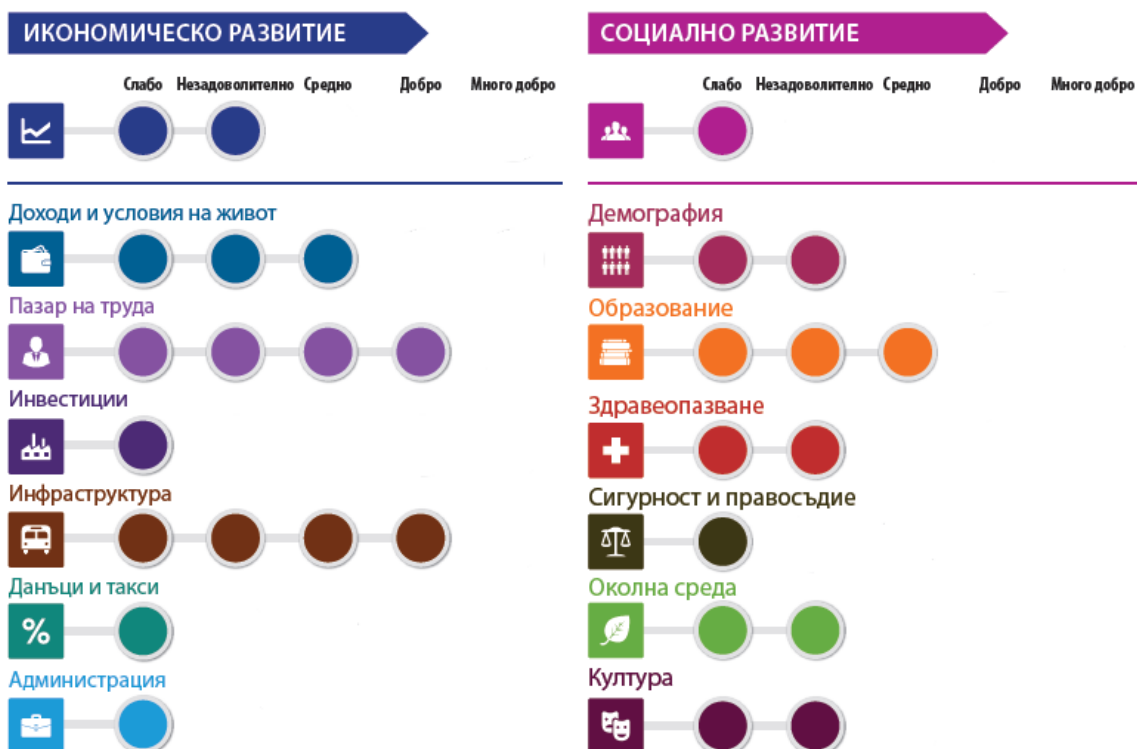
Индикатор	Източник	Година	Мерна единица	За областта	За страната
ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ					
Брутен вътрешен продукт	НСИ	2023	лв. / човек	15 593	28 733
Средна годишна брутна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение	НСИ	2023	лв.	18 079	24 485
Население, живеещо под линията на бедността за страната	НСИ	2024	%	33,2	21,7
Средногодишен коефициент на заетост на населението на 20-64 г.	НСИ	2024	%	67,2	76,8
Средногодишен коефициент на безработица на населението на 15 и повече навършени години	АЗ	2024	%	10,0	5,5
Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи	НСИ	2023	лв. / човек	1776	5197
Преки чуждестранни инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор с натрупване към 31.12.	НСИ	2023	евро / човек	3159	5075
Разходи за научно-изследователска и развойна дейност	НСИ	2023	лв. / човек	2	227
Пътната настилка в добро състояние	АПИ	2024	%	36,5	36,0
Население в селища с обществена канализация	НСИ	2023	%	44,0	75,2
Патентен данък за търговия на гребно до 100 кв. м търговска площ	ИПИ по ЗДОИ	2025	лв. / кв. м / г.	8,16	13,39
Собствени приходи на общините от общите приходи	МФ	2024	%	19,4	25,0
СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ					
Коефициент на естествен прираст	НСИ	2024	‰	-8,9	-7,3
Коефициент на механичен прираст	НСИ	2024	‰	28,6	6,1
Население над 65 г.	НСИ	2024	%	27,1	24,0
Среден резултат на НВО по математика след 7 клас	ИПИ по МОН	2025	точки	35,2	42,7
Оценки на ДЗИ по български език и литература под „Среден 3,00“	ИО	2025	%	16,0	11,4
Население на един общопрактикуващ лекар	НСИ	2024	брой	3218	1718
Продължителност на живота	НСИ	2024	години	76,7	75,2
Граждански дела, приключили в 3-месечен срок	ВСС	2024	%	76,9	66,2
Разкрити престъпления срещу личността и собствеността	МВР	2024	%	65,6	49,5
Инсталирани ВЕИ мощности	АУЕР	2025	kW / човек	1,56	1,05
Посещения в театрите	НСИ	2024	бр. / 1000 души	156	358
Реализирани нощувки в местата за настаняване	НСИ	2024	брой / 1000 души	827	4292

ОБЛАСТ КЮСТЕНДИЛ

Брутният вътрешен продукт и заплатите нарастват сравнително бързо и остават под средните стойности за страната. Нивото на бедност нараства, но се задържа относително ниско. Коефициентът на заетост се свижда значително и остава под средния за страната. Вътрешните и външните инвестиции в областта се повишават, но продължават да са ниски. Пътната мрежа е сравнително добре развита, а дяловете на автомагистралите и първокласните пътища, както и качеството на пътната настилка остават по-високи от средните за страната. От разглежданите местни данъци единствено усреднената ставка върху недвижимите нежилищни имоти на юридическите лица е висока. Ниско е развитието на електронното управление, както и прозрачността на местната администрация.

Демографската картина в областта е неблагоприятна. Слабо е и представянето по образователните индикатори – основно заради сравнително ниските резултати на учениците и несъответствието на професионалното образование с профила на икономиката. Общо взето цялото население е здравноосигурено. Правораздаването е сравнително бавно. Образованите отпадъци са малко, но делът предадени за третиране и рециклиране – нисък. Културният живот в областта е сравнително слабо застъпен.

ИЗБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА ОБЛАСТ КЮСТЕНДИЛ

Индикатор	Източник	Година	Мерна единица	За областта	За страната
ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ					
Брутен вътрешен продукт	НСИ	2023	лв. / човек	15 030	28 733
Средна годишна брутна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение	НСИ	2023	лв.	16 205	24 485
Население, живеещо под линията на бедността за страната	НСИ	2024	%	20,4	21,7
Средногодишен коефициент на заетост на населението на 20-64 г.	НСИ	2024	%	74,3	76,8
Средногодишен коефициент на безработица на населението на 15 и повече навършени години	АЗ	2024	%	7,9	5,5
Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи	НСИ	2023	лв. / човек	2245	5197
Преки чуждестранни инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор с натрупване към 31.12.	НСИ	2023	евро / човек	541	5075
Разходи за научно-изследователска и развойна дейност	НСИ	2023	лв. / човек	42	227
Пътната настилка в добро състояние	АПИ	2024	%	38,3	36,0
Население в селища с обществена канализация	НСИ	2023	%	68,8	75,2
Патентен данък за търговия на гребно до 100 кв. м търговска площ	ИПИ по ЗДОИ	2025	лв. / кв. м / г.	13,09	13,39
Собствени приходи на общините от общите приходи	МФ	2024	%	19,4	25,0
СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ					
Коефициент на естествен прираст	НСИ	2024	‰	-14,4	-7,3
Коефициент на механичен прираст	НСИ	2024	‰	0,0	6,1
Население над 65 г.	НСИ	2024	%	28,7	24,0
Среден резултат на НВО по математика след 7 клас	ИПИ по МОН	2025	точки	35,3	42,7
Оценки на ДЗИ по български език и литература под „Среден 3,00“	ИО	2025	%	16,0	11,4
Население на един общопрактикуващ лекар	НСИ	2024	брой	1464	1718
Продължителност на живота	НСИ	2024	години	73,6	75,2
Граждански дела, приключили в 3-месечен срок	ВСС	2024	%	59,1	66,2
Разкрити престъпления срещу личността и собствеността	МВР	2024	%	48,1	49,5
Инсталирани ВЕИ мощности	АУЕР	2025	kW / човек	1,53	1,05
Посещения в театрите	НСИ	2024	бр. / 1000 души	179	358
Реализирани нощувки в местата за настаняване	НСИ	2024	брой / 1000 души	2256	4292

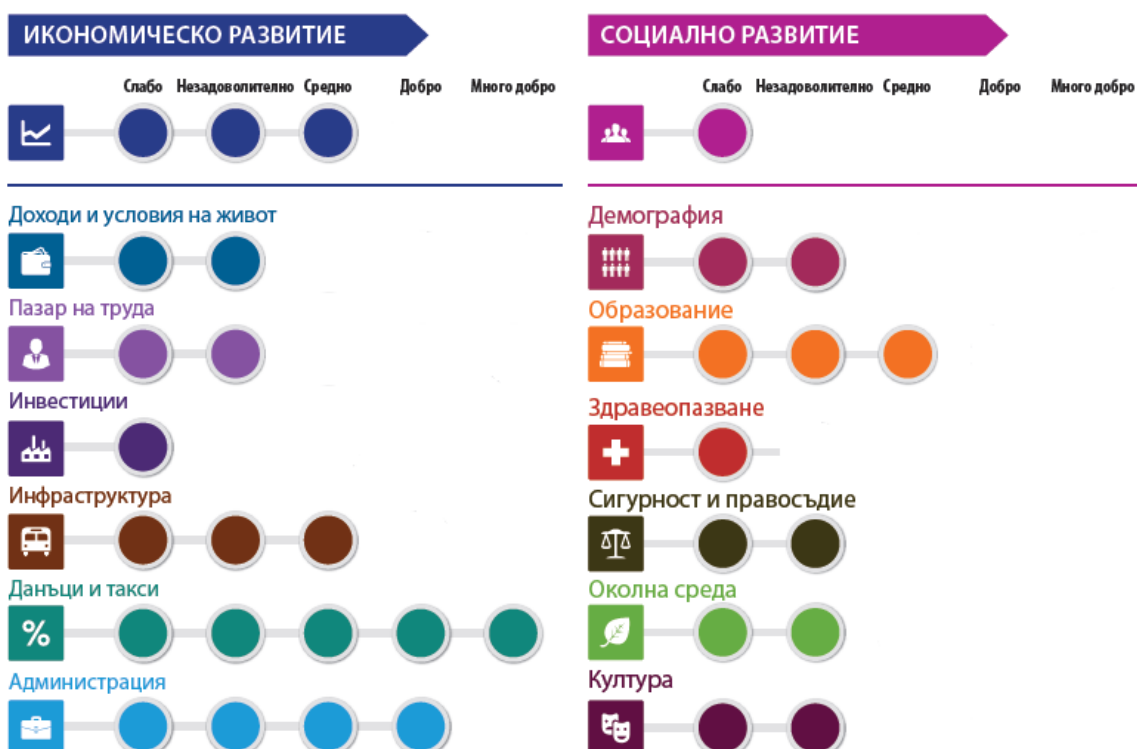
ОБЛАСТ ЛОВЕЧ

Брутният вътрешен продукт на човек от населението отбелязва най-високия ръст в страната и успява да изпревари медианната стойност на останалите области. Въпреки това ръстът на заплатите се забавя и нивото на бедност в областта нараства и остава над средното. Безработицата намалява значително, но коефициентът ѝ остава над средния за страната.

Делът на населението в трудоспособна възраст е сравнително нисък. Вътрешните инвестиции са относително високи и се повишават, но чуждите изостават. Ниска остава свързаността на селищата с обществена канализация. Ловеч е сред трите области с най-ниски местни данъци. Администрацията демонстрира добро развитие в електронното управление.

Демографската картина в областта е неблагоприятна. Негодно е и представянето по образователните индикатори – основно заради сравнително ниските резултати на учениците. Здравеопазването страда с малък брой на болничните легла, но и използваемостта им е най-ниската в страната. Правораздаването по гражданските дела е сред най-бързите в страната и същевременно сред най-бавните по административните дела. Образованите отпадъци са малко, но делът предадени за третиране и рециклиране – нисък. Културният живот е слабо интензивен, но туризмът е сравнително добре застъпен.

ИЗБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА ОБЛАСТ ЛОВЕЧ

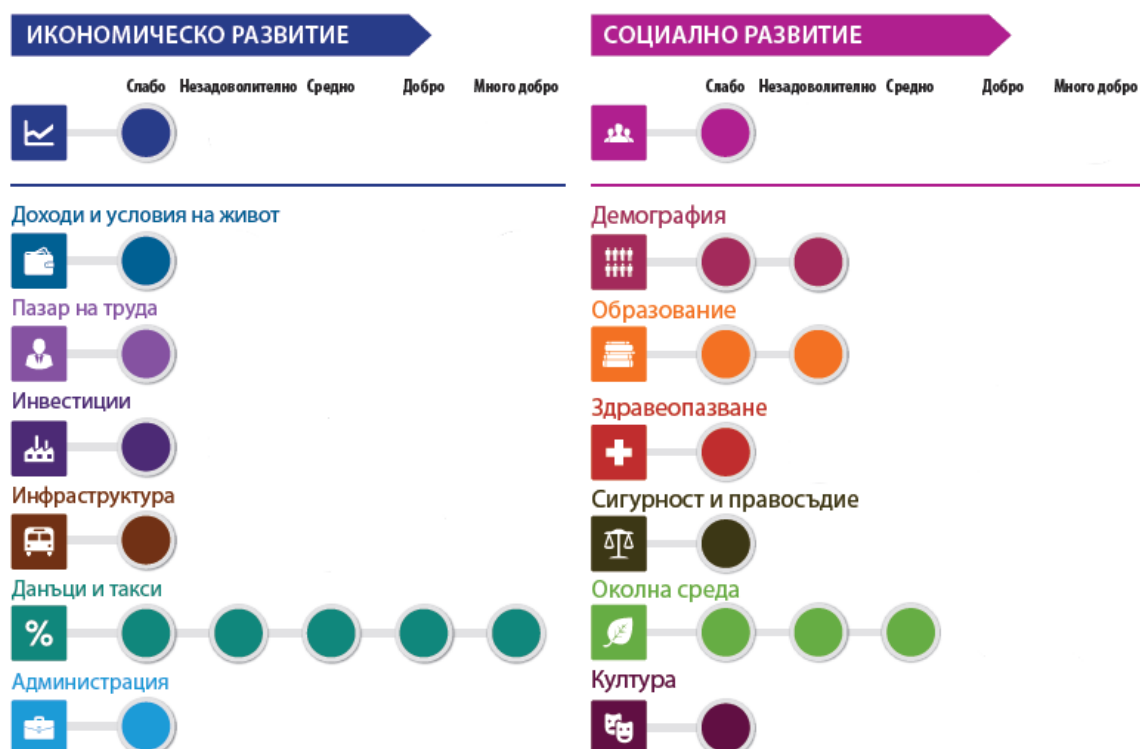
Индикатор	Източник	Година	Мерна единица	За областта	За страната
ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ					
Брутен вътрешен продукт	НСИ	2023	лв. / човек	18 024	28 733
Средна годишна брутна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение	НСИ	2023	лв.	17 963	24 485
Население, живеещо под линията на бедността за страната	НСИ	2024	%	31,0	21,7
Средногодишен коефициент на заетост на населението на 20-64 г.	НСИ	2024	%	69,7	76,8
Средногодишен коефициент на безработица на населението на 15 и повече навършени години	АЗ	2024	%	9,0	5,5
Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи	НСИ	2023	лв. / човек	3660	5197
Преки чуждестранни инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор с натрупване към 31.12.	НСИ	2023	евро / човек	1328	5075
Разходи за научно-изследователска и развойна дейност	НСИ	2023	лв. / човек	74	227
Пътната настилка в добро състояние	АПИ	2024	%	39,5	36,0
Население в селища с обществена канализация	НСИ	2023	%	60,1	75,2
Патентен данък за търговия на гребно до 100 кв. м търговска площ	ИПИ по ЗДОИ	2025	лв. / кв. м / г.	10,35	13,39
Собствени приходи на общините от общите приходи	МФ	2024	%	15,7	25,0
СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ					
Коефициент на естествен прираст	НСИ	2024	‰	-12,2	-7,3
Коефициент на механичен прираст	НСИ	2024	‰	-0,3	6,1
Население над 65 г.	НСИ	2024	%	28,3	24,0
Среден резултат на НВО по математика след 7 клас	ИПИ по МОН	2025	точки	35,1	42,7
Оценки на ДЗИ по български език и литература пог „Среден 3,00“	ИО	2025	%	17,0	11,4
Население на един общопрактикуващ лекар	НСИ	2024	брой	1507	1718
Продължителност на живота	НСИ	2024	години	73,7	75,2
Граждански дела, приключили в 3-месечен срок	ВСС	2024	%	88,1	66,2
Разкрити престъпления срещу личността и собствеността	МВР	2024	%	50,2	49,5
Инсталирани ВЕИ мощности	АУЕР	2025	kW / човек	1,71	1,05
Посещения в театрите	НСИ	2024	бр. / 1000 души	160	358
Реализирани нощувки в местата за настаняване	НСИ	2024	брой / 1000 души	2652	4292

ОБЛАСТ МОНТАНА

Брутният вътрешен продукт на човек от населението се увеличава значително, но стойността му, както и тези на заплатите и пенсиите остават над средните нива в страната. Монтана е областта с най-слабо представяне по отношение на показателите на пазара на труда, основно заради изключително ниския коефициент на заетост и силно ограничения дял на населението в трудоспособна възраст. Областта е и на последно място по относителен обем на инвестициите (вътрешни и външни). Монтана е и най-лошо развитата инфраструктурно област с изключително ниско качество на пътната настилка и малък достъп до канализация. Същевременно Монтана гържи първенството по най-ниски местни данъци. Недостатъчни продължават да са местните приходи.

Демографската картина в областта е неблагоприятна, а застаряването е силно изразено. Незадоволително е и представянето по образователните индикатори – основно заради ниските резултати на учениците и несъответствието на професионалното образование с профила на икономиката. Средната продължителност на живота е сравнително ниска. Регистрираните престъпления са много, а разкриваемостта им – малка. Образованите битови отпадъци, както и дялът на нарушената територия са относително ниски. Културният живот не е особено интензивен, а туризмът е слабо застъпен.

ИЗБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА ОБЛАСТ МОНТАНА

Индикатор	Източник	Година	Мерна единица	За областта	За страната
ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ					
Брутен вътрешен продукт	НСИ	2023	лв. / човек	15 127	28 733
Средна годишна брутна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение	НСИ	2023	лв.	17 702	24 485
Население, живеещо под линията на бедността за страната	НСИ	2024	%	29,1	21,7
Средногодишен коефициент на заетост на населението на 20-64 г.	НСИ	2024	%	61,3	76,8
Средногодишен коефициент на безработица на населението на 15 и повече навършени години	АЗ	2024	%	12,0	5,5
Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи	НСИ	2023	лв. / човек	1665	5197
Преки чуждестранни инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор с натрупване към 31.12.	НСИ	2023	евро / човек	477	5075
Разходи за научно-изследователска и развойна дейност	НСИ	2023	лв. / човек	16	227
Пътната настилка в добро състояние	АПИ	2024	%	8,3	36,0
Население в селища с обществена канализация	НСИ	2023	%	59,4	75,2
Патентен данък за търговия на гребно до 100 кв. м търговска площ	ИПИ по ЗДОИ	2025	лв. / кв. м / г.	5,69	13,39
Собствени приходи на общините от общите приходи	МФ	2024	%	12,7	25,0
СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ					
Коефициент на естествен прираст	НСИ	2024	‰	-13,8	-7,3
Коефициент на механичен прираст	НСИ	2024	‰	-1,9	6,1
Население над 65 г.	НСИ	2024	%	28,5	24,0
Среден резултат на НВО по математика след 7 клас	ИПИ по МОН	2025	точки	32,6	42,7
Оценки на ДЗИ по български език и литература пог „Среден 3,00“	ИО	2025	%	14,0	11,4
Население на един общопрактикуващ лекар	НСИ	2024	брой	1557	1718
Продължителност на живота	НСИ	2024	години	72,7	75,2
Граждански дела, приключили в 3-месечен срок	ВСС	2024	%	81,4	66,2
Разкрити престъпления срещу личността и собствеността	МВР	2024	%	46,4	49,5
Инсталирани ВЕИ мощности	АУЕР	2025	kW / човек	0,77	1,05
Посещения в театрите	НСИ	2024	бр. / 1000 души	67	358
Реализирани нощувки в местата за настаняване	НСИ	2024	брой / 1000 души	950	4292

ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК

Брутният вътрешен продукт на човек от населението нараства бавно и изостава от средния, а нивото на бедност се повишава и остава сред най-високите в страната. Образователната структура на работната сила в областта остава сравнително неблагоприятна. Вътрешните инвестиции в областта нарастват, но при чуждите се наблюдава отлив. Качеството на пътната настилка остава сравнително високо, но областта получава ниска оценка за инфраструктурата по отношение на ограничената свързаност на обществената канализация с пречиствателни станции за отпадъчни води. Усредненото ниво на всички разглеждани местни данъци е сравнително ниско. Слабо е развитието на електронното управление, както и прозрачността на местната администрация.

Естественият прираст на населението е сравнително благоприятен, макар коефициентът да остава отрицателен. Негобро е представянето на областта по образователните индикатори – основно заради сравнително ниските резултати на учениците. Коефициентът на детска смъртност е относително висок. Разкриваемостта на престъпленията е висока. Пазарджик е сред областите с най-висока оценка за околната среда – основно заради първенството ѝ по отношение на инсталираните ВЕИ мощности. Културният живот е слабо интензивен, но туризмът е добре застъпен.

ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ

ИЗБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК

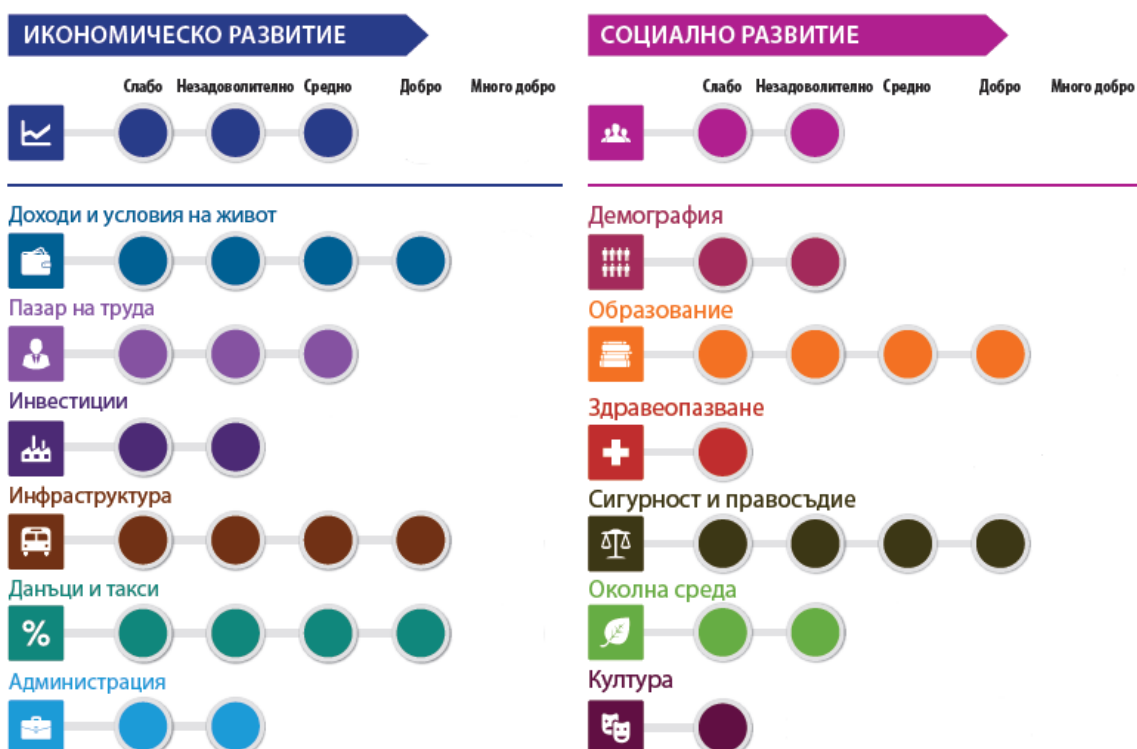
Индикатор	Източник	Година	Мерна единица	За областта	За страната
ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ					
Брутен вътрешен продукт	НСИ	2023	лв. / човек	16 057	28 733
Средна годишна брутна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение	НСИ	2023	лв.	19 073	24 485
Население, живеещо под линията на бедността за страната	НСИ	2024	%	35,4	21,7
Средногодишен коефициент на заетост на населението на 20-64 г.	НСИ	2024	%	75,1	76,8
Средногодишен коефициент на безработица на населението на 15 и повече навършени години	АЗ	2024	%	8,3	5,5
Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи	НСИ	2023	лв. / човек	4400	5197
Преки чуждестранни инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор с натрупване към 31.12.	НСИ	2023	евро / човек	2472	5075
Разходи за научно-изследователска и развойна дейност	НСИ	2023	лв. / човек	102	227
Пътната настилка в добро състояние	АПИ	2024	%	58,6	36,0
Население в селища с обществена канализация	НСИ	2023	%	70,3	75,2
Патентен данък за търговия на гребно до 100 кв. м търговска площ	ИПИ по ЗДОИ	2025	лв. / кв. м / г.	9,13	13,39
Собствени приходи на общините от общите приходи	МФ	2024	%	18,1	25,0
СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ					
Коефициент на естествен прираст	НСИ	2024	‰	-8,4	-7,3
Коефициент на механичен прираст	НСИ	2024	‰	0,6	6,1
Население над 65 г.	НСИ	2024	%	24,8	24,0
Среден резултат на НВО по математика след 7 клас	ИПИ по МОН	2025	точки	38,0	42,7
Оценки на ДЗИ по български език и литература под „Среден 3,00“	ИО	2025	%	17,0	11,4
Население на един общопрактикуващ лекар	НСИ	2024	брой	1650	1718
Продължителност на живота	НСИ	2024	години	74,0	75,2
Граждански дела, приключили в 3-месечен срок	ВСС	2024	%	81,3	66,2
Разкрити престъпления срещу личността и собствеността	МВР	2024	%	60,3	49,5
Инсталирани ВЕИ мощности	АУЕР	2025	kW / човек	5,93	1,05
Посещения в театрите	НСИ	2024	бр. / 1000 души	204	358
Реализирани нощувки в местата за настаняване	НСИ	2024	брой / 1000 души	4907	4292

ОБЛАСТ ПЕРНИК

Заплатите нарастват сравнително бързо, но стойността на брутният вътрешен продукт на човек от населението изостава. Нивото на бедност в областта се повишава, но се задържа под средното за страната. Заемостта, но и безработицата са по-ниски от средните. Вътрешните инвестиции в областта нарастват, но при чуждите се наблюдава отлив. Пътната мрежа е добре развита, но качеството на настилката е по-ниско от средното. Голяма част от селищата в областта са свързани с обществена канализация, както и с пречиствателни станции за отпадъчни води. Усредненото ниво на всички разглеждани местни данъци е сравнително ниско. Областта поддържа стабилна финансова самостоятелност.

Демографската картина е неблагоприятна. Негативно е и представянето по образователните индикатори – основно заради сравнително ниските резултати на учениците, въпреки че областта получава относително добри оценки за високия дял на записване в детските градини и прогимназиалния етап на образованието. Представянето в здравеопазването е слабо, но това по-скоро се дължи на близостта на областта до столицата и търсенето на здравни грижи там. Правораздаването е сравнително бързо. Обемът на образуваните битови отпадъци е висок, но голяма част от тях се предават за третиране и рециклиране. Културният живот не е особено интензивен, а туризмът е слабо застъпен.

ИЗБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА ОБЛАСТ ПЕРНИК

Индикатор	Източник	Година	Мерна единица	За областта	За страната
ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ					
Брутен вътрешен продукт	НСИ	2023	лв. / човек	15 608	28 733
Средна годишна брутна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение	НСИ	2023	лв.	18 866	24 485
Население, живеещо под линията на бедността за страната	НСИ	2024	%	20,3	21,7
Средногодишен коефициент на заетост на населението на 20-64 г.	НСИ	2024	%	72,4	76,8
Средногодишен коефициент на безработица на населението на 15 и повече навършени години	АЗ	2024	%	4,2	5,5
Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи	НСИ	2023	лв. / човек	3597	5197
Преки чуждестранни инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор с натрупване към 31.12.	НСИ	2023	евро / човек	2398	5075
Разходи за научно-изследователска и развойна дейност	НСИ	2023	лв. / човек	14	227
Пътната настилка в добро състояние	АПИ	2024	%	5,2	36,0
Население в селища с обществена канализация	НСИ	2023	%	79,7	75,2
Патентен данък за търговия на гребно до 100 кв. м търговска площ	ИПИ по ЗДОИ	2025	лв. / кв. м / г.	9,89	13,39
Собствени приходи на общините от общите приходи	МФ	2024	%	23,9	25,0
СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ					
Коефициент на естествен прираст	НСИ	2024	‰	-14,8	-7,3
Коефициент на механичен прираст	НСИ	2024	‰	4,4	6,1
Население над 65 г.	НСИ	2024	%	26,5	24,0
Среден резултат на НВО по математика след 7 клас	ИПИ по МОН	2025	точки	35,2	42,7
Оценки на ДЗИ по български език и литература под „Среден 3,00“	ИО	2025	%	12,0	11,4
Население на един общопрактикуващ лекар	НСИ	2024	брой	1578	1718
Продължителност на живота	НСИ	2024	години	73,5	75,2
Граждански дела, приключили в 3-месечен срок	ВСС	2024	%	76,5	66,2
Разкрити престъпления срещу личността и собствеността	МВР	2024	%	49,2	49,5
Инсталирани ВЕИ мощности	АУЕР	2025	kW / човек	0,24	1,05
Посещения в театрите	НСИ	2024	бр. / 1000 души	6	358
Реализирани нощувки в местата за настаняване	НСИ	2024	брой / 1000 души	349	4292

ОБЛАСТ ПЛЕВЕН

Брутният вътрешен продукт, заплатите и пенсиите в областта нарастват с близък до средния за страната темп и остават сравнително ниски. Нивото на бедност леко намалява, но продължава да е над средното. Делът на населението в трудоспособна възраст остава нисък. При инвестициите в областта се наблюдава отлив, което се отразява и на стойността на произведената продукция. От разглежданите местни данъци, единствено усреднената ставка върху недвижимите нежилищни имоти на юридическите лица е висока. Слабо е развитието на електронното управление.

Демографската картина е неблагоприятна. Негобро е и представянето по образователните индикатори – основно заради сравнително ниските резултати на учениците. Същевременно обаче Плевен продължава да е областта начело в категорията на здравеопазването с най-висок относителен брой на лекарите и на болничните легла. Правораздаването е сравнително бързо, но разкриваемостта на престъпленията е малка. Областта е на последно място по дял на горските територии, но и нарушенията не са много. Културният живот е сравнително интензивен, но туристическият е слабо застъпен.

ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ

ИЗБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА ОБЛАСТ ПЛЕВЕН

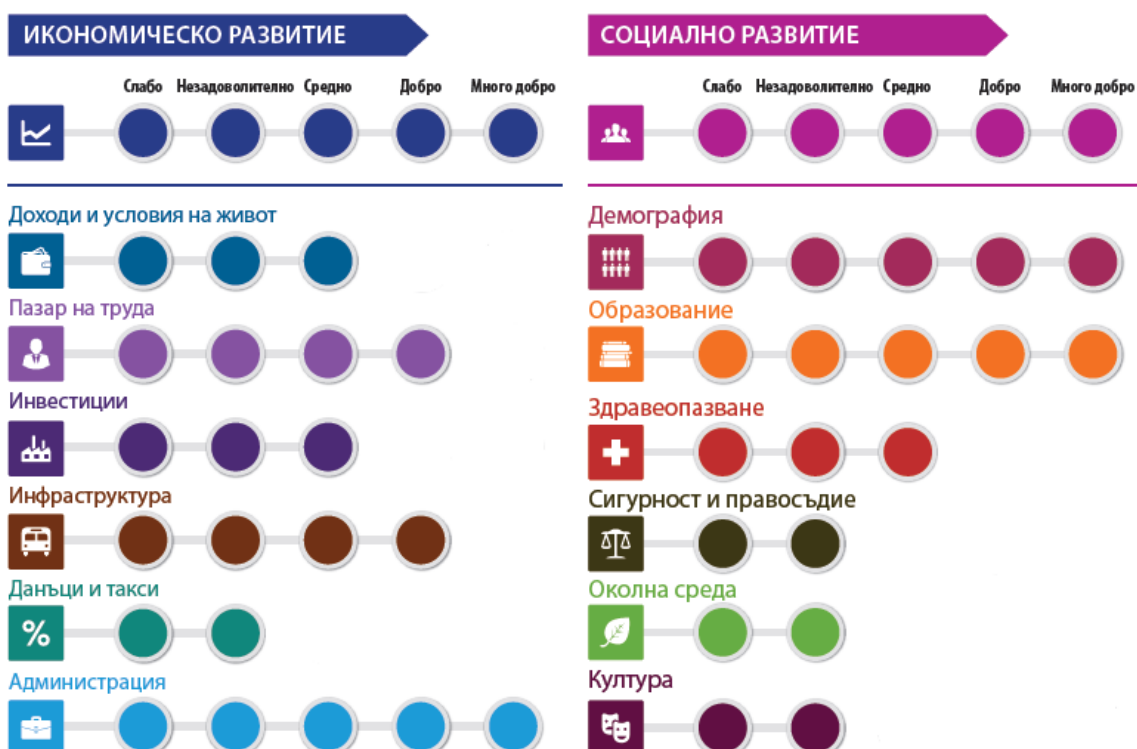
Индикатор	Източник	Година	Мерна единица	За областта	За страната
ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ					
Брутен вътрешен продукт	НСИ	2023	лв. / човек	17 703	28 733
Средна годишна брутна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение	НСИ	2023	лв.	19 062	24 485
Население, живеещо под линията на бедността за страната	НСИ	2024	%	25,4	21,7
Средногодишен коефициент на заетост на населението на 20-64 г.	НСИ	2024	%	76,5	76,8
Средногодишен коефициент на безработица на населението на 15 и повече навършени години	АЗ	2024	%	7,6	5,5
Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи	НСИ	2023	лв. / човек	2549	5197
Преки чуждестранни инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор с натрупване към 31.12.	НСИ	2023	евро / човек	1449	5075
Разходи за научно-изследователска и развойна дейност	НСИ	2023	лв. / човек	76	227
Пътната настилка в добро състояние	АПИ	2024	%	28,3	36,0
Население в селища с обществена канализация	НСИ	2023	%	60,5	75,2
Патентен данък за търговия на гребно до 100 кв. м търговска площ	ИПИ по ЗДОИ	2025	лв. / кв. м / г.	9,54	13,39
Собствени приходи на общините от общите приходи	МФ	2024	%	17,6	25,0
СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ					
Коефициент на естествен прираст	НСИ	2024	‰	-11,0	-7,3
Коефициент на механичен прираст	НСИ	2024	‰	-0,8	6,1
Население над 65 г.	НСИ	2024	%	28,6	24,0
Среден резултат на НВО по математика след 7 клас	ИПИ по МОН	2025	точки	37,1	42,7
Оценки на ДЗИ по български език и литература под „Среден 3,00“	ИО	2025	%	17,0	11,4
Население на един общопрактикуващ лекар	НСИ	2024	брой	1177	1718
Продължителност на живота	НСИ	2024	години	74,3	75,2
Граждански дела, приключили в 3-месечен срок	ВСС	2024	%	74,6	66,2
Разкрити престъпления срещу личността и собствеността	МВР	2024	%	45,6	49,5
Инсталирани ВЕИ мощности	АУЕР	2025	kW / човек	0,97	1,05
Посещения в театрите	НСИ	2024	бр. / 1000 души	425	358
Реализирани нощувки в местата за настаняване	НСИ	2024	брой / 1000 души	634	4292

ОБЛАСТ ПЛОВДИВ

Брутният вътрешен продукт забавя ръста си, но остава над този в повечето области. Заплатите и пенсиите се повишават със средния ръст в страната и също продължават да са относително високи, въпреки че нивото на бедност се задържа над средното. Заетостта, но и безработицата са по-ниски от средните. Нивото на вътрешните инвестиции в областта остава високо и нарастващо, но слабият ръст на чуждите инвестиции се отразява на ограниченото повишаване на стойността на произведената продукция. Пловдив е сред най-добре развитите области в инфраструктурно отношение. Местната данъчна тежест е сравнително висока. Областта поддържа стабилна финансова самостоятелност.

Пловдив остава сред областите с благоприятна демографска картина, въпреки продължаващото застаряване на населението. Относително добро е и представянето на областта в образователните индикатори с високи резултати на учениците и голям брой студенти. Делът на здравноосигурените е сравнително нисък. Обемът на образуваните битови отпадъци е висок, а малък дял се предава за третиране и рециклиране. Културният живот не е особено интензивен, а туризмът е слабо застъпен.

ИЗБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА ОБЛАСТ ПЛОВДИВ

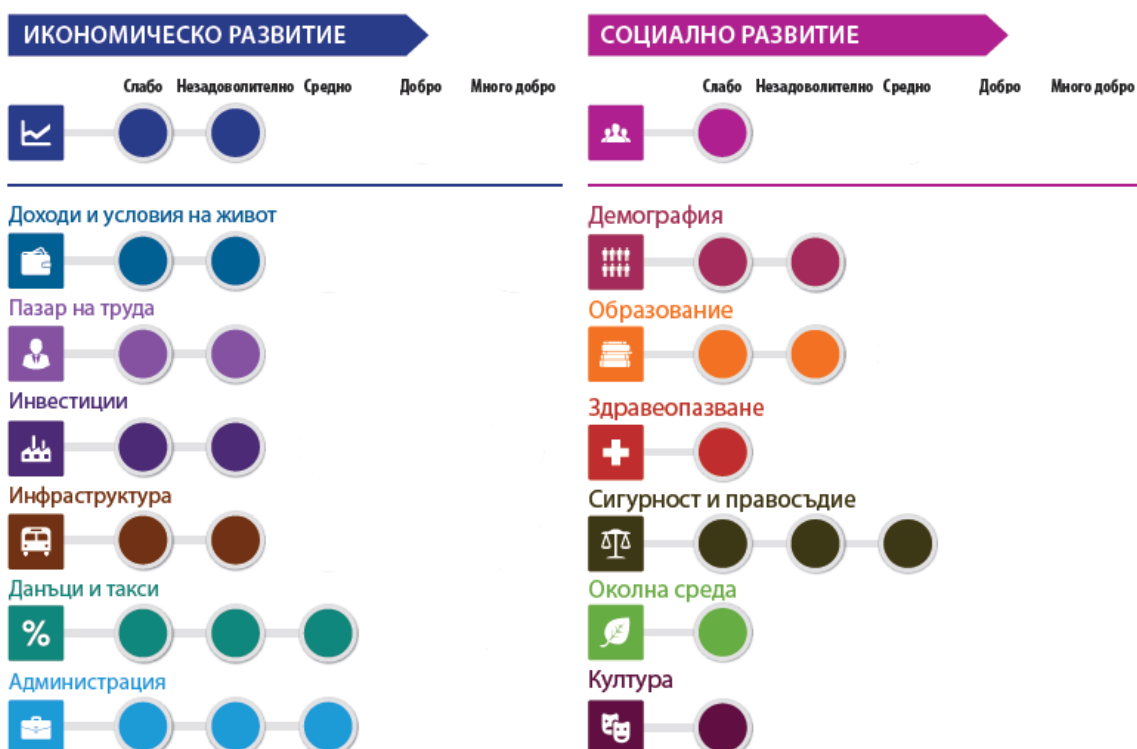
Индикатор	Източник	Година	Мерна единица	За областта	За страната
ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ					
Брутен вътрешен продукт	НСИ	2023	лв. / човек	22 209	28 733
Средна годишна брутна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение	НСИ	2023	лв.	20 551	24 485
Население, живеещо под линията на бедността за страната	НСИ	2024	%	27,0	21,7
Средногодишен коефициент на заетост на населението на 20-64 г.	НСИ	2024	%	74,9	76,8
Средногодишен коефициент на безработица на населението на 15 и повече навършени години	АЗ	2024	%	4,5	5,5
Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи	НСИ	2023	лв. / човек	5865	5197
Преки чуждестранни инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор с натрупване към 31.12.	НСИ	2023	евро / човек	4189	5075
Разходи за научно-изследователска и развойна дейност	НСИ	2023	лв. / човек	114	227
Пътната настилка в добро състояние	АПИ	2024	%	54,7	36,0
Население в селища с обществена канализация	НСИ	2023	%	75,4	75,2
Патентен данък за търговия на гребно до 100 кв. м търговска площ	ИПИ по ЗДОИ	2025	лв. / кв. м / г.	13,16	13,39
Собствени приходи на общините от общите приходи	МФ	2024	%	25,9	25,0
СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ					
Коефициент на естествен прираст	НСИ	2024	‰	-5,3	-7,3
Коефициент на механичен прираст	НСИ	2024	‰	8,5	6,1
Население над 65 г.	НСИ	2024	%	22,7	24,0
Среден резултат на НВО по математика след 7 клас	ИПИ по МОН	2025	точки	42,3	42,7
Оценки на ДЗИ по български език и литература пог „Среден 3,00“	ИО	2025	%	11,0	11,4
Население на един общопрактикуващ лекар	НСИ	2024	брой	1623	1718
Продължителност на живота	НСИ	2024	години	75,9	75,2
Граждански дела, приключили в 3-месечен срок	ВСС	2024	%	72,6	66,2
Разкрити престъпления срещу личността и собствеността	МВР	2024	%	52,3	49,5
Инсталирани ВЕИ мощности	АУЕР	2025	kW / човек	1,36	1,05
Посещения в театрите	НСИ	2024	бр. / 1000 души	255	358
Реализирани нощувки в местата за настаняване	НСИ	2024	брой / 1000 души	2229	4292

ОБЛАСТ РАЗГРАД

Въпреки че заплатите на работещите в областта са сравнително високи, нивото на бедност е сред трите най-високи в страната, като близо 35% от населението живее под линията на бедност. Заетостта нараства слабо и не може да компенсира голямото изоставане на коефициента, а образователната структура на работната сила е сравнително неблагоприятна. Вътрешните и външните инвестиции се повишават, но остават относително малко. Разград е сред областите с най-слабо инфраструктурно развитие, като дялът на населението с достъп до обществена канализация е най-ниският в страната (43% при 75% в страната). От разглежданите местни данъци единствено усреднената ставка върху недвижимите жилищни имоти на юридическите лица е висока. Местните финансови приходи остават недостатъчни.

Демографската картина е неблагоприятна, а Разград е областта, която губи най-много население през 2024 г. със силно намаление на механичния прираст. Незадоволително е и представянето по образователните индикатори – основно заради сравнително ниските резултати на учениците. Здравеопазването пък страда от недостиг на лекари. Правораздаването е сравнително бързо, а разкриваемостта на престъпленията – висока. Изключително нисък дял от образуваните битови отпадъци се предават за третиране и рециклиране. Културният живот не е особено интензивен, а туризмът е слабо застъпен.

ИЗБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА ОБЛАСТ РАЗГРАД

Индикатор	Източник	Година	Мерна единица	За областта	За страната
ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ					
Брутен вътрешен продукт	НСИ	2023	лв. / човек	17 081	28 733
Средна годишна брутна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение	НСИ	2023	лв.	19 228	24 485
Население, живеещо под линията на бедността за страната	НСИ	2024	%	34,6	21,7
Средногодишен коефициент на заетост на населението на 20-64 г.	НСИ	2024	%	66,4	76,8
Средногодишен коефициент на безработица на населението на 15 и повече навършени години	АЗ	2024	%	9,8	5,5
Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи	НСИ	2023	лв. / човек	2520	5197
Преки чуждестранни инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор с натрупване към 31.12.	НСИ	2023	евро / човек	2735	5075
Разходи за научно-изследователска и развойна дейност	НСИ	2023	лв. / човек		227
Пътната настилка в добро състояние	АПИ	2024	%	27,5	36,0
Население в селища с обществена канализация	НСИ	2023	%	42,6	75,2
Патентен данък за търговия на гребно до 100 кв. м търговска площ	ИПИ по ЗДОИ	2025	лв. / кв. м / г.	9,25	13,39
Собствени приходи на общините от общите приходи	МФ	2024	%	18,5	25,0
СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ					
Коефициент на естествен прираст	НСИ	2024	‰	-11,5	-7,3
Коефициент на механичен прираст	НСИ	2024	‰	-0,8	6,1
Население над 65 г.	НСИ	2024	%	25,7	24,0
Среден резултат на НВО по математика след 7 клас	ИПИ по МОН	2025	точки	32,4	42,7
Оценки на ДЗИ по български език и литература под „Среден 3,00“	ИО	2025	%	22,0	11,4
Население на един общопрактикуващ лекар	НСИ	2024	брой	2441	1718
Продължителност на живота	НСИ	2024	години	73,1	75,2
Граждански дела, приключили в 3-месечен срок	ВСС	2024	%	84,5	66,2
Разкрити престъпления срещу личността и собствеността	МВР	2024	%	58,1	49,5
Инсталирани ВЕИ мощности	АУЕР	2025	kW / човек	0,58	1,05
Посещения в театрите	НСИ	2024	бр. / 1000 души	220	358
Реализирани нощувки в местата за настаняване	НСИ	2024	брой / 1000 души	494	4292

ОБЛАСТ РУСЕ

Брутният вътрешен продукт, заплатите и пенсиите продължават да нарастват сравнително бързо, което се отразява и в намаляване на нивото на бедност в областта. Заетостта продължава да нараства и е значително над средната, а образователната структура на работната сила остава добра. Вътрешните и външните инвестиции се повишават слабо, но са сравнително високи. Делът на първокласните пътища, както и качеството на настилката остават над средните. От разглежданите местни данъци единствено усреднената ставка върху превозните средства е ниска. Областта поддържа сравнително стабилна финансова самостоятелност.

Застаряването на населението е силно изразено. Относително добро е представянето на областта в образователните индикатори със сравнително високи резултати на учениците. Здравеопазването страда от липса на лекари, особено общопрактикуващи. Регистрираните престъпления са сравнително много, но разкриваемостта им е висока. Основните причини за слабата оценка на областта в околната среда е, че обемът на образуваните битови отпадъци е голям, горската територия – малка. Културният живот е интензивен, но туризмът е слабо интензивен.

ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Доходи и условия на живот

Пазар на труда

Инвестиции

Инфраструктура

Данъци и такси

Администрация

СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ

Демография

Образование

Здравеопазване

Сигурност и правосъдие

Околна среда

Култура

ИЗБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА ОБЛАСТ РУСЕ

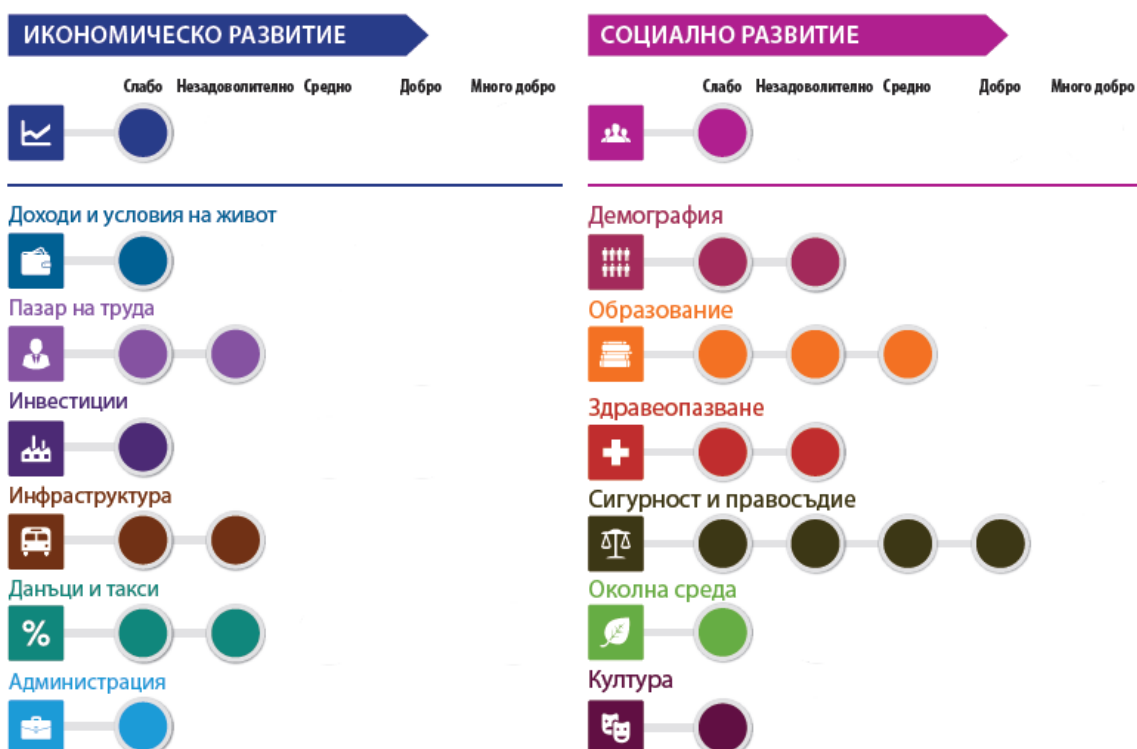
Индикатор	Източник	Година	Мерна единица	За областта	За страната
ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ					
Брутен вътрешен продукт	НСИ	2023	лв. / човек	21 678	28 733
Средна годишна брутна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение	НСИ	2023	лв.	19 662	24 485
Население, живеещо под линията на бедността за страната	НСИ	2024	%	16,1	21,7
Средногодишен коефициент на заетост на населението на 20-64 г.	НСИ	2024	%	81,1	76,8
Средногодишен коефициент на безработица на населението на 15 и повече навършени години	АЗ	2024	%	5,9	5,5
Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи	НСИ	2023	лв. / човек	3906	5197
Преки чуждестранни инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор с натрупване към 31.12.	НСИ	2023	евро / човек	3021	5075
Разходи за научно-изследователска и развойна дейност	НСИ	2023	лв. / човек	127	227
Пътната настилка в добро състояние	АПИ	2024	%	43,2	36,0
Население в селища с обществена канализация	НСИ	2023	%	68,4	75,2
Патентен данък за търговия на гребно до 100 кв. м търговска площ	ИПИ по ЗДОИ	2025	лв. / кв. м / г.	13,64	13,39
Собствени приходи на общините от общите приходи	МФ	2024	%	24,2	25,0
СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ					
Коефициент на естествен прираст	НСИ	2024	‰	-11,7	-7,3
Коефициент на механичен прираст	НСИ	2024	‰	2,4	6,1
Население над 65 г.	НСИ	2024	%	27,2	24,0
Среден резултат на НВО по математика след 7 клас	ИПИ по МОН	2025	точки	41,2	42,7
Оценки на ДЗИ по български език и литература под „Среден 3,00“	ИО	2025	%	8,0	11,4
Население на един общопрактикуващ лекар	НСИ	2024	брой	2226	1718
Продължителност на живота	НСИ	2024	години	74,4	75,2
Граждански дела, приключили в 3-месечен срок	ВСС	2024	%	82,5	66,2
Разкрити престъпления срещу личността и собствеността	МВР	2024	%	61,9	49,5
Инсталирани ВЕИ мощности	АУЕР	2025	kW / човек	0,73	1,05
Посещения в театрите	НСИ	2024	бр. / 1000 души	526	358
Реализирани нощувки в местата за настаняване	НСИ	2024	брой / 1000 души	926	4292

ОБЛАСТ СИЛИСТРА

Силистра е областта с най-лошо представяне в категория „Доходи и стандарт на живот“ с изоставащ ръст на брутния вътрешен продукт и заплатите и най-високото ниво на бедност в страната - над 1/3 от населението живее под линията на бедност. Заетостта нараства слабо и не може да компенсира голямото изоставане на коефициента, а образователната структура на работната сила е сравнително неблагоприятна. Силистра отбелязва най-високия ръст на чуждите инвестиции, но те остават най-ниските в страната. Въпреки че делът на първокласните пътища е ограничен, качеството на настилка е сравнително високо. Голяма част от селищата не са свързани с обществена канализация. От разглежданите местни данъци единствено усреднената ставка върху превозните средства е висока. Силистра е и сред трите области с най-ниска оценка на администрацията.

Областта отбелязва най-голям спад на естествения прираст на населението. Съответствието на професионалното образование с профила на икономиката е сравнително високо, но резултатите на учениците са относително слаби. Здравеопазването пък страда от недостиг на лекари. Разкриваемостта на престъпленията е висока. Обемът на образуваните битови отпадъци е сравнително голям, но малка част се предава за третиране и рециклиране. Културният живот не е особено интензивен, а туризмът е слабо застъпен.

ИЗБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА ОБЛАСТ СИЛИСТРА

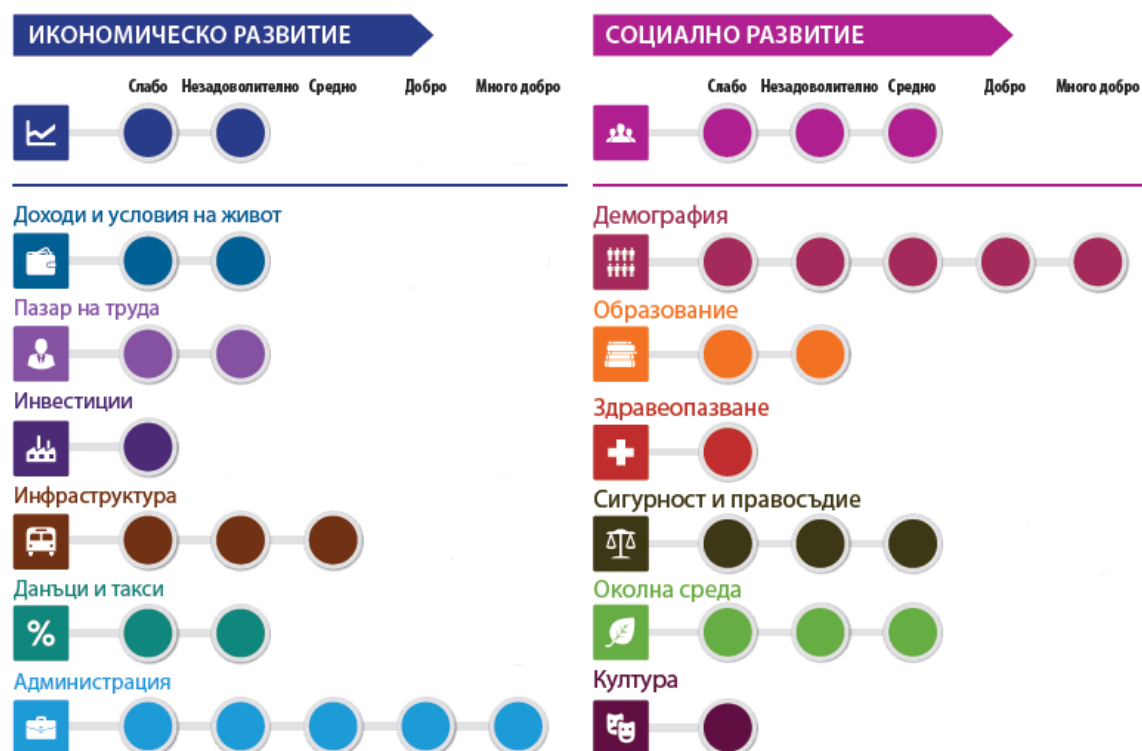
Индикатор	Източник	Година	Мерна единица	За областта	За страната
ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ					
Брутен вътрешен продукт	НСИ	2023	лв. / човек	13 114	28 733
Средна годишна брутна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение	НСИ	2023	лв.	16 796	24 485
Население, живеещо под линията на бедността за страната	НСИ	2024	%	35,9	21,7
Средногодишен коефициент на заетост на населението на 20-64 г.	НСИ	2024	%	64,9	76,8
Средногодишен коефициент на безработица на населението на 15 и повече навършени години	АЗ	2024	%	11,2	5,5
Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи	НСИ	2023	лв. / човек	3456	5197
Преки чуждестранни инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор с натрупване към 31.12.	НСИ	2023	евро / човек	408	5075
Разходи за научно-изследователска и развойна дейност	НСИ	2023	лв. / човек		227
Пътната настилка в добро състояние	АПИ	2024	%	40,7	36,0
Население в селища с обществена канализация	НСИ	2023	%	52,2	75,2
Патентен данък за търговия на гребно до 100 кв. м търговска площ	ИПИ по ЗДОИ	2025	лв. / кв. м / г.	10,09	13,39
Собствени приходи на общините от общите приходи	МФ	2024	%	14,3	25,0
СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ					
Коефициент на естествен прираст	НСИ	2024	‰	-12,7	-7,3
Коефициент на механичен прираст	НСИ	2024	‰	0,1	6,1
Население над 65 г.	НСИ	2024	%	28,1	24,0
Среден резултат на НВО по математика след 7 клас	ИПИ по МОН	2025	точки	36,4	42,7
Оценки на ДЗИ по български език и литература под „Среден 3,00“	ИО	2025	%	17,0	11,4
Население на един общопрактикуващ лекар	НСИ	2024	брой	2047	1718
Продължителност на живота	НСИ	2024	години	73,3	75,2
Граждански дела, приключили в 3-месечен срок	ВСС	2024	%	80,0	66,2
Разкрити престъпления срещу личността и собствеността	МВР	2024	%	62,9	49,5
Инсталирани ВЕИ мощности	АУЕР	2025	kW / човек	0,51	1,05
Посещения в театрите	НСИ	2024	бр. / 1000 души	190	358
Реализирани нощувки в местата за настаняване	НСИ	2024	брой / 1000 души	429	4292

ОБЛАСТ СЛИВЕН

Брутният вътрешен продукт и заплатите нарастват сравнително бързо, но остават далеч под средните за страната. Сливен е сред областите с най-високо ниво на бедност. Заетостта нараства, а безработицата намалява леко, но Сливен остава областта с най-висок дял на работната сила с основно и по-ниско образование. Вътрешните и външните инвестиции нарастват значително. Делът на автомагистралите и първокласните пътища, както и качеството на пътната настилка остават високи. Ограничена обаче продължава да е свързаността на селищата с обществена канализация. Местната данъчна тежест е сравнително голяма. Прозрачността на местната администрация е оценена високо.

Сливен остава сред трите области с най-благоприятна демографска картина въпреки продължаващото застаряване на населението. На другия полюс – областта е на дъното по отношение на образователните индикатори със слаби резултати на учениците и изключително ниски дялове на записване на децата в детските градини и в прогимназиален етап. Здравеопазването пък страда от недостиг на лекари. Правораздаването е сравнително бързо. Делът на горската територия е сравнително голям. Използването на питейна вода е от най-ограничените в страната. Културният живот не е особено интензивен, а туризмът е слабо застъпен.

ИЗБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА ОБЛАСТ СЛИВЕН

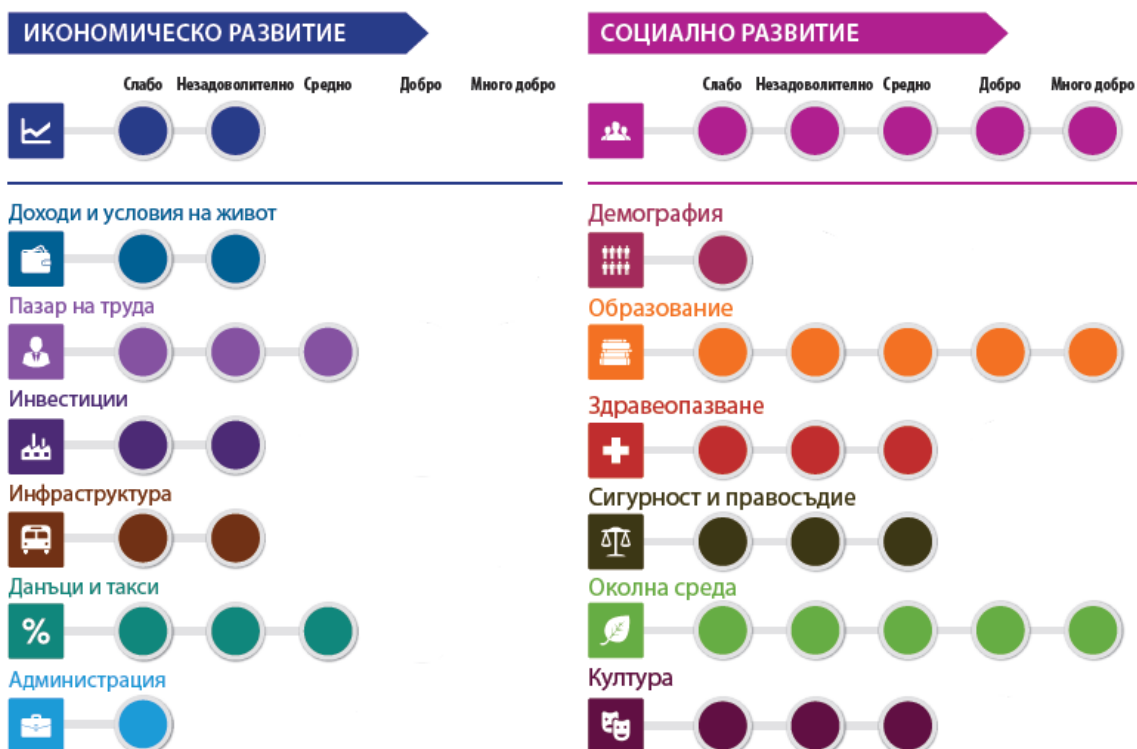
Индикатор	Източник	Година	Мерна единица	За областта	За страната
ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ					
Брутен вътрешен продукт	НСИ	2023	лв. / човек	13 493	28 733
Средна годишна брутна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение	НСИ	2023	лв.	17 848	24 485
Население, живеещо под линията на бедността за страната	НСИ	2024	%	33,6	21,7
Средногодишен коефициент на заетост на населението на 20-64 г.	НСИ	2024	%	72,8	76,8
Средногодишен коефициент на безработица на населението на 15 и повече навършени години	АЗ	2024	%	8,0	5,5
Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи	НСИ	2023	лв. / човек	4285	5197
Преки чуждестранни инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор с натрупване към 31.12.	НСИ	2023	евро / човек	918	5075
Разходи за научно-изследователска и развойна дейност	НСИ	2023	лв. / човек	43	227
Пътната настилка в добро състояние	АПИ	2024	%	51,2	36,0
Население в селища с обществена канализация	НСИ	2023	%	62,4	75,2
Патентен данък за търговия на гребно до 100 кв. м търговска площ	ИПИ по ЗДОИ	2025	лв. / кв. м / г.	9,89	13,39
Собствени приходи на общините от общите приходи	МФ	2024	%	17,0	25,0
СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ					
Коефициент на естествен прираст	НСИ	2024	‰	-2,8	-7,3
Коефициент на механичен прираст	НСИ	2024	‰	-1,6	6,1
Население над 65 г.	НСИ	2024	%	22,5	24,0
Среден резултат на НВО по математика след 7 клас	ИПИ по МОН	2025	точки	31,9	42,7
Оценки на ДЗИ по български език и литература под „Среден 3,00“	ИО	2025	%	16,0	11,4
Население на един общопрактикуващ лекар	НСИ	2024	брой	1865	1718
Продължителност на живота	НСИ	2024	години	73,6	75,2
Граждански дела, приключили в 3-месечен срок	ВСС	2024	%	84,5	66,2
Разкрити престъпления срещу личността и собствеността	МВР	2024	%	54,4	49,5
Инсталирани ВЕИ мощности	АУЕР	2025	kW / човек	1,53	1,05
Посещения в театрите	НСИ	2024	бр. / 1000 души	255	358
Реализирани нощувки в местата за настаняване	НСИ	2024	брой / 1000 души	562	4292

ОБЛАСТ СМОЛЯН

Брутният вътрешен продукт и заплатите нарастват, но остават под средните за страната ни, а бедността в областта продължава да е сравнително висока. Заетостта нараства, а безработицата намалява леко. Вътрешните и външните инвестиции се увеличават значително. Въпреки ниския клас на пътищата в областта качеството на пътната настилка е сравнително високо. Ограничена остава свързаността на обществената канализация с пречиствателни станции за отпадъчни води. Местните данъци върху превозните средства и върху търговията са сравнително високи. Местните приходи остават изключително недостатъчни за посрещане на разходите.

Смолян продължава да е сред трите области с най-неблагоприятна демографска картина. Областта е и традиционно в челната тройка по отношение на образователните индикатори с добри резултати на учениците и висок дял на записаните в детска градина и в прогимназиален етап. Общо взето цялото население е здравноосигурено. Смолян е областта с най-нисък относителен брой на регистрираните престъпления. Областта води в категорията, оценяваща околната среда, с най-висок дял на горската територия и най-ниска нужда от охлаждане. Културният живот не е особено интензивен, но туристическият е силно застъпен.

ИЗБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА ОБЛАСТ СМОЛЯН

Индикатор	Източник	Година	Мерна единица	За областта	За страната
ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ					
Брутен вътрешен продукт	НСИ	2023	лв. / човек	17 016	28 733
Средна годишна брутна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение	НСИ	2023	лв.	16 682	24 485
Население, живеещо под линията на бедността за страната	НСИ	2024	%	22,4	21,7
Средногодишен коефициент на заетост на населението на 20-64 г.	НСИ	2024	%	78,7	76,8
Средногодишен коефициент на безработица на населението на 15 и повече навършени години	АЗ	2024	%	9,7	5,5
Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи	НСИ	2023	лв. / човек	3753	5197
Преки чуждестранни инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор с натрупване към 31.12.	НСИ	2023	евро / човек	1117	5075
Разходи за научно-изследователска и развойна дейност	НСИ	2023	лв. / човек	37	227
Пътната настилка в добро състояние	АПИ	2024	%	58,5	36,0
Население в селища с обществена канализация	НСИ	2023	%	71,3	75,2
Патентен данък за търговия на гребно до 100 кв. м търговска площ	ИПИ по ЗДОИ	2025	лв. / кв. м / г.	13,81	13,39
Собствени приходи на общините от общите приходи	МФ	2024	%	15,4	25,0
СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ					
Коефициент на естествен прираст	НСИ	2024	‰	-12,3	-7,3
Коефициент на механичен прираст	НСИ	2024	‰	-5,0	6,1
Население над 65 г.	НСИ	2024	%	30,0	24,0
Среден резултат на НВО по математика след 7 клас	ИПИ по МОН	2025	точки	46,0	42,7
Оценки на ДЗИ по български език и литература под „Среден 3,00“	ИО	2025	%	8,0	11,4
Население на един общопрактикуващ лекар	НСИ	2024	брой	1522	1718
Продължителност на живота	НСИ	2024	години	75,5	75,2
Граждански дела, приключили в 3-месечен срок	ВСС	2024	%	77,6	66,2
Разкрити престъпления срещу личността и собствеността	МВР	2024	%	52,6	49,5
Инсталирани ВЕИ мощности	АУЕР	2025	kW / човек	2,89	1,05
Посещения в театрите	НСИ	2024	бр. / 1000 души	65	358
Реализирани нощувки в местата за настаняване	НСИ	2024	брой / 1000 души	9049	4292

ОБЛАСТ СОФИЯ

Брутният вътрешен продукт и заплатите продължават да нарастват, а нивото на бедност в областта намалява, въпреки че остава над средното за страната. Заетостта нараства, а безработицата намалява леко, като и двата коефициента остават по-благоприятни от средните за страната. София е сред трите области с най-добро представяне при измерването на инвестиционната активност и е областта с най-висока относителна стойност на произведената продукция и най-голям дял на приходите от износ. Въпреки високия дял на автомагистралите и първокласните пътища качеството на пътната настилка остава сравнително ниско. Силно ограничена е и свързаността на обществената канализация с пречиствателни станции за отпадъчни води (38% при 67% в страната). Местните данъци върху превозните средства и върху прехвърлянето на собственост са сравнително високи. Развитието на електронното управление и прозрачността на местната администрация изостават.

Демографската картина е сравнително благоприятна. Гъстотата на населението остава ниска. Резултатите на учениците са по-слаби от средните. Изключително нисък остава дялът на здравноосигурените в областта. Разкриваемостта на престъпленията е сравнително висока. Малка част от битовите отпадъци се предават за третиране и рециклиране. Културният живот е слабо застъпен.

ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ

ИЗБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА ОБЛАСТ СОФИЯ

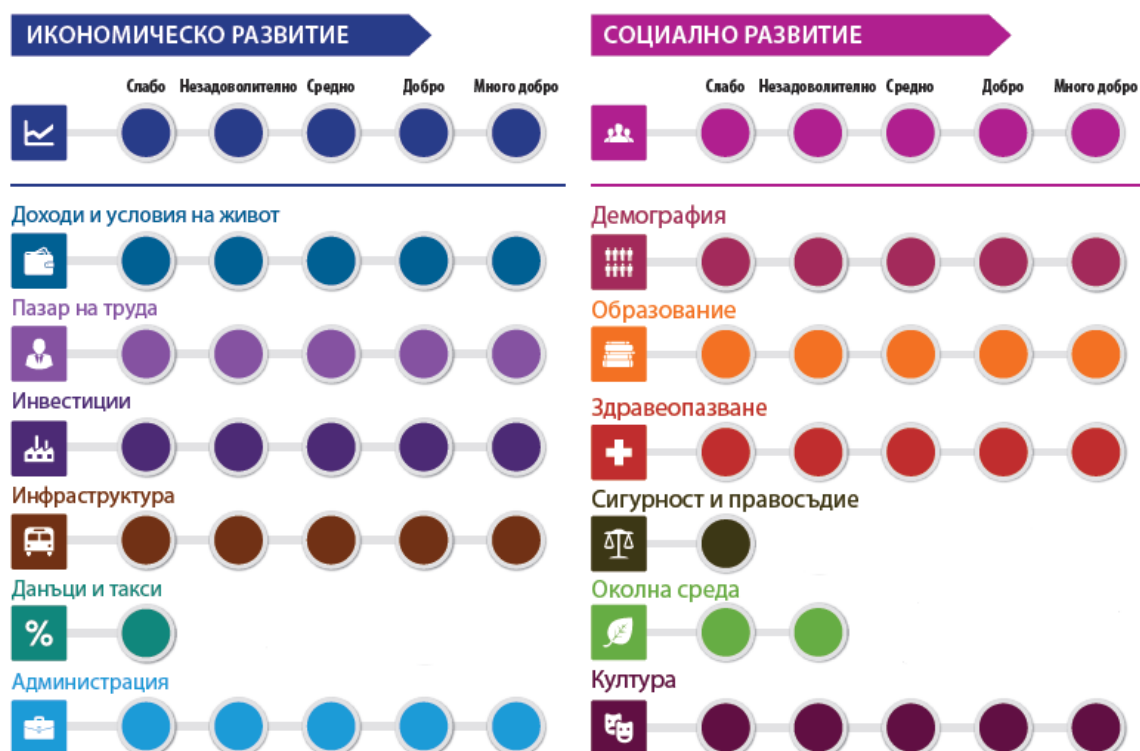
Индикатор	Източник	Година	Мерна единица	За областта	За страната
ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ					
Брутен вътрешен продукт	НСИ	2023	лв. / човек	24 251	28 733
Средна годишна брутна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение	НСИ	2023	лв.	22 207	24 485
Население, живеещо под линията на бедността за страната	НСИ	2024	%	22,1	21,7
Средногодишен коефициент на заетост на населението на 20-64 г.	НСИ	2024	%	79,2	76,8
Средногодишен коефициент на безработица на населението на 15 и повече навършени години	АЗ	2024	%	4,5	5,5
Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи	НСИ	2023	лв. / човек	5375	5197
Преки чуждестранни инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор с натрупване към 31.12.	НСИ	2023	евро / човек	9419	5075
Разходи за научно-изследователска и развойна дейност	НСИ	2023	лв. / човек	37	227
Пътната настилка в добро състояние	АПИ	2024	%	28,1	36,0
Население в селища с обществена канализация	НСИ	2023	%	77,3	75,2
Патентен данък за търговия на гребно до 100 кв. м търговска площ	ИПИ по ЗДОИ	2025	лв. / кв. м / г.	11,60	13,39
Собствени приходи на общините от общите приходи	МФ	2024	%	27,2	25,0
СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ					
Коефициент на естествен прираст	НСИ	2024	‰	-9,0	-7,3
Коефициент на механичен прираст	НСИ	2024	‰	1,3	6,1
Население над 65 г.	НСИ	2024	%	24,2	24,0
Среден резултат на НВО по математика след 7 клас	ИПИ по МОН	2025	точки	35,7	42,7
Оценки на ДЗИ по български език и литература под „Среден 3,00“	ИО	2025	%	12,0	11,4
Население на един общопрактикуващ лекар	НСИ	2024	брой	1864	1718
Продължителност на живота	НСИ	2024	години	73,9	75,2
Граждански дела, приключили в 3-месечен срок	ВСС	2024	%	85,4	66,2
Разкрити престъпления срещу личността и собствеността	МВР	2024	%	56,5	49,5
Инсталирани ВЕИ мощности	АУЕР	2025	kW / човек	0,46	1,05
Посещения в театрите	НСИ	2024	бр. / 1000 души	0	358
Реализирани нощувки в местата за настаняване	НСИ	2024	брой / 1000 души	3135	4292

ОБЛАСТ СОФИЯ (СТОЛИЦА)

Брутният вътрешен продукт, заплатите и пенсиите нарастват бързо и столицата гържи първенството по тези показатели, което се отразява и на ниското ниво на бедност в областта. Заетостта леко се свива, а безработицата нараства, но остава най-ниската в страната. София (столица) е и областта с най-висок дял на населението в трудоспособна възраст. Столицата традиционно е на първо място по отношение на инвестициите и продължава да отбелязва значителен ръст на вътрешните и външните инвестиции, както и на относителната стойност на произведената продукция. Столицата е инфраструктурно най-добре развитата област и е сред трите с най-високи местни данъци. Областта поддържа сравнително стабилна финансова самостоятелност.

Демографската картина е благоприятна. Столицата продължава да е лидер и в образователните индикатори с високи оценки по математика и БЕЛ, голям брой студенти и записани в прогимназиален етап. В здравеопазването отстъпва само на област Плевен, но пак отбелязва най-високата продължителност на живота и най-ниска детска смъртност. Софийските съдилища са силно натоварени, а престъпността е относително висока. Използваемостта на водата е висока. Културният живот е силно застъпен.

ИЗБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА ОБЛАСТ СОФИЯ (СТОЛИЦА)

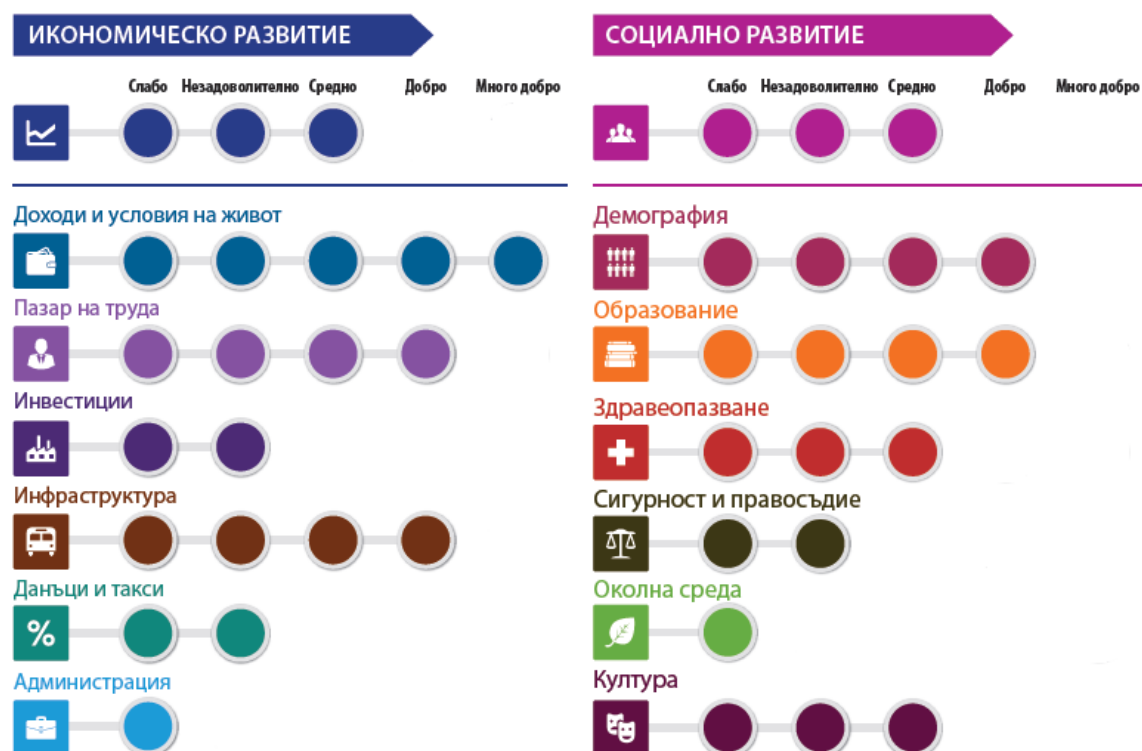
Индикатор	Източник	Година	Мерна единица	За областта	За страната
ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ					
Брутен вътрешен продукт	НСИ	2023	лв. / човек	61 833	28 733
Средна годишна брутна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение	НСИ	2023	лв.	34 262	24 485
Население, живеещо под линията на бедността за страната	НСИ	2024	%	10,0	21,7
Средногодишен коефициент на заетост на населението на 20-64 г.	НСИ	2024	%	81,1	76,8
Средногодишен коефициент на безработица на населението на 15 и повече навършени години	АЗ	2024	%	1,7	5,5
Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи	НСИ	2023	лв. / човек	10 890	5197
Преки чуждестранни инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор с натрупване към 31.12.	НСИ	2023	евро / човек	13 502	5075
Разходи за научно-изследователска и развойна дейност	НСИ	2023	лв. / човек	884	227
Пътната настилка в добро състояние	АПИ	2024	%	53,4	36,0
Население в селища с обществена канализация	НСИ	2023	%	95,9	75,2
Патентен данък за търговия на гребно до 100 кв. м търговска площ	ИПИ по ЗДОИ	2025	лв. / кв. м / г.	20,00	13,39
Собствени приходи на общините от общите приходи	МФ	2024	%	38,3	25,0
СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ					
Коефициент на естествен прираст	НСИ	2024	‰	-2,0	-7,3
Коефициент на механичен прираст	НСИ	2024	‰	8,9	6,1
Население над 65 г.	НСИ	2024	%	19,2	24,0
Среден резултат на НВО по математика след 7 клас	ИПИ по МОН	2025	точки	54,9	42,7
Оценки на ДЗИ по български език и литература под „Среден 3,00“	ИО	2025	%	5,0	11,4
Население на един общопрактикуващ лекар	НСИ	2024	брой	1822	1718
Продължителност на живота	НСИ	2024	години	77,3	75,2
Граждански дела, приключили в 3-месечен срок	ВСС	2024	%	47,8	66,2
Разкрити престъпления срещу личността и собствеността	МВР	2024	%	36,8	49,5
Инсталирани ВЕИ мощности	АУЕР	2025	kW / човек	0,06	1,05
Посещения в театрите	НСИ	2024	бр. / 1000 души	787	358
Реализирани нощувки в местата за настаняване	НСИ	2024	брой / 1000 души	1756	4292

ОБЛАСТ СТАРА ЗАГОРА

Доходите в областта продължават да са сравнително високи. Заетостта нараства, а безработицата намалява леко. Работната сила е съставена предимно от хора със средно образование, което е свързано и с индустриалния характер на областта. Вътрешните инвестиции продължават да нарастват бързо, но при външните има лек отлив, което се отразява негативно на относителната стойност на произведената продукция. Въпреки високия дял на автомагистралите и първокласните пътища качеството на пътната настилка остава сравнително ниско. Стара Загора е сред трите области с най-високи местни данъци, като това се отнася най-вече до ставките върху превозните средства и върху търговията. Електронното управление е относително слабо.

Демографската картина е благоприятна, въпреки че населението продължава да застарява. Съответствието на професионалното образование с профила на икономиката остава ниско. Здравеопазването се отличава със сравнително висок брой на лекарите и използваемост на болничните легла. Относителният брой на полицаите е нисък. Делът на нарушената територия остава изключително висок. Културният и туристическият живот е с около средните за страната показатели.

ИЗБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА ОБЛАСТ СТАРА ЗАГОРА

Индикатор	Източник	Година	Мерна единица	За областта	За страната
ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ					
Брутен вътрешен продукт	НСИ	2023	лв. / човек	36 470	28 733
Средна годишна брутна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение	НСИ	2023	лв.	22 234	24 485
Население, живеещо под линията на бедността за страната	НСИ	2024	%	25,2	21,7
Средногодишен коефициент на заетост на населението на 20-64 г.	НСИ	2024	%	77,3	76,8
Средногодишен коефициент на безработица на населението на 15 и повече навършени години	АЗ	2024	%	4,3	5,5
Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи	НСИ	2023	лв. / човек	4154	5197
Преки чуждестранни инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор с натрупване към 31.12.	НСИ	2023	евро / човек	2810	5075
Разходи за научно-изследователска и развойна дейност	НСИ	2023	лв. / човек	129	227
Пътната настилка в добро състояние	АПИ	2024	%	31,6	36,0
Население в селища с обществена канализация	НСИ	2023	%	68,5	75,2
Патентен данък за търговия на гребно до 100 кв. м търговска площ	ИПИ по ЗДОИ	2025	лв. / кв. м / г.	15,89	13,39
Собствени приходи на общините от общите приходи	МФ	2024	%	20,4	25,0
СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ					
Коефициент на естествен прираст	НСИ	2024	‰	-7,5	-7,3
Коефициент на механичен прираст	НСИ	2024	‰	1,9	6,1
Население над 65 г.	НСИ	2024	%	24,8	24,0
Среден резултат на НВО по математика след 7 клас	ИПИ по МОН	2025	точки	38,9	42,7
Оценки на ДЗИ по български език и литература под „Среден 3,00“	ИО	2025	%	12,0	11,4
Население на един общопрактикуващ лекар	НСИ	2024	брой	1470	1718
Продължителност на живота	НСИ	2024	години	74,8	75,2
Граждански дела, приключили в 3-месечен срок	ВСС	2024	%	72,2	66,2
Разкрити престъпления срещу личността и собствеността	МВР	2024	%	50,1	49,5
Инсталирани ВЕИ мощности	АУЕР	2025	kW / човек	2,06	1,05
Посещения в театрите	НСИ	2024	бр. / 1000 души	390	358
Реализирани нощувки в местата за настаняване	НСИ	2024	брой / 1000 души	2269	4292

ОБЛАСТ ТЪРГОВИЩЕ

Брутният вътрешен продукт и заплатите нарастват бавно, което води до намаляване на нивото на бедност в областта, въпреки че то остава относително високо. Заемостта и безработицата нарастват едновременно, като и двата коефициента са по-неблагоприятни от средните. Освен традиционно ниската инвестиционна активност, последните данни показват намаляване на инвестициите (вътрешни и външни), което се отразява негативно и на относителната стойност на произведената продукция. Въпреки ниския дял на първокласните пътища качеството на настилката е сравнително високо. Силно ограничена остава свързаността на селищата с обществена канализация. От разглежданите местни данъци единствено усреднената ставка върху недвижимите нежилищни имоти на юридическите лица е висока. Месните приходи са недостатъчни за посрещане на разходите.

Населението продължава да застарява, а гъстотата на населението остава ниска. Сравнително малки са дяловете на записаните в детските градини и в прогимназиалния етап на образованието. Здравеопазването страда от липса на лекари. Разкриваемостта на престъпленията е висока, а правораздаването – сравнително бързо. Търговище е сред първенците при оценяването на околната среда главно заради ниския дял на нарушената територия и по-малкото използване на питейна вода. Културният живот не е особено интензивен, а туризмът е слабо застъпен.

ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Доходи и условия на живот

Пазар на труда

Инвестиции

Инфраструктура

Данъци и такси

Администрация

СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ

Демография

Образование

Здравеопазване

Сигурност и правосъдие

Околна среда

Култура

ИЗБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА ОБЛАСТ ТЪРГОВИЩЕ

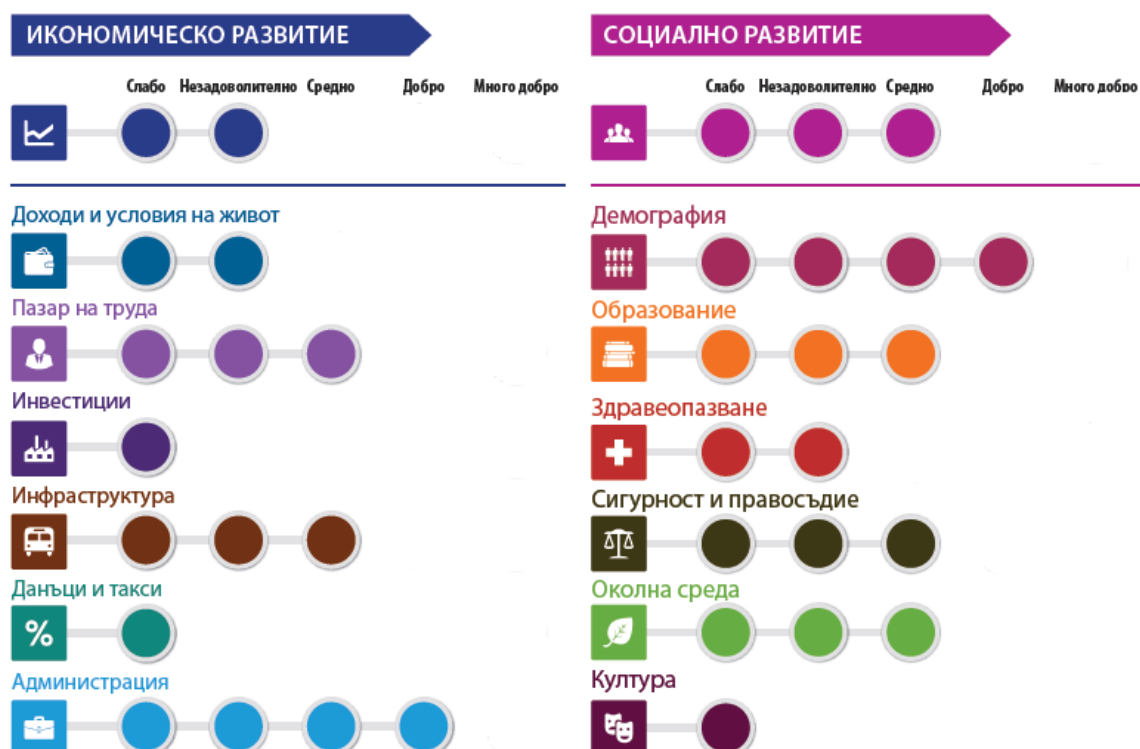
Индикатор	Източник	Година	Мерна единица	За областта	За страната
ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ					
Брутен вътрешен продукт	НСИ	2023	лв. / човек	18 802	28 733
Средна годишна брутна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение	НСИ	2023	лв.	18 562	24 485
Население, живеещо под линията на бедността за страната	НСИ	2024	%	32,3	21,7
Средногодишен коефициент на заетост на населението на 20-64 г.	НСИ	2024	%	72,2	76,8
Средногодишен коефициент на безработица на населението на 15 и повече навършени години	АЗ	2024	%	9,9	5,5
Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи	НСИ	2023	лв. / човек	2361	5197
Преки чуждестранни инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор с натрупване към 31.12.	НСИ	2023	евро / човек	3035	5075
Разходи за научно-изследователска и развойна дейност	НСИ	2023	лв. / човек	8	227
Пътната настилка в добро състояние	АПИ	2024	%	50,3	36,0
Население в селища с обществена канализация	НСИ	2023	%	54,7	75,2
Патентен данък за търговия на гребно до 100 кв. м търговска площ	ИПИ по ЗДОИ	2025	лв. / кв. м / г.	9,06	13,39
Собствени приходи на общините от общите приходи	МФ	2024	%	16,3	25,0
СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ					
Коефициент на естествен прираст	НСИ	2024	‰	-10,3	-7,3
Коефициент на механичен прираст	НСИ	2024	‰	1,1	6,1
Население над 65 г.	НСИ	2024	%	25,8	24,0
Среден резултат на НВО по математика след 7 клас	ИПИ по МОН	2025	точки	40,5	42,7
Оценки на ДЗИ по български език и литература под „Среден 3,00“	ИО	2025	%	14,0	11,4
Население на един общопрактикуващ лекар	НСИ	2024	брой	2260	1718
Продължителност на живота	НСИ	2024	години	73,3	75,2
Граждански дела, приключили в 3-месечен срок	ВСС	2024	%	89,1	66,2
Разкрити престъпления срещу личността и собствеността	МВР	2024	%	65,5	49,5
Инсталирани ВЕИ мощности	АУЕР	2025	kW / човек	0,22	1,05
Посещения в театрите	НСИ	2024	бр. / 1000 души	473	358
Реализирани нощувки в местата за настаняване	НСИ	2024	брой / 1000 души	384	4292

ОБЛАСТ ХАСКОВО

Брутният вътрешен продукт и заплатите в областта са сред най-ниските в страната, което предопределя сравнително високото ниво на бедност сред населението. Заетостта леко се повишава, а образователната структура на работната сила се подобрява, но остава сравнително влошена. Въпреки ръста на инвестициите (вътрешни и външни) бизнес активността в областта продължава да е слаба, а относителната стойност на произведената продукция остава ограничена. Делът на автомагистралите и първокласните пътища, както и качеството на пътната настилка остават високи. Ограничена обаче продължава да е свързаността на обществената канализация с пречиствателни станции за отпадъчни води. Местните данъци са високи. Административната демонстрация добро развитие в електронното управление.

Демографската картина е благоприятна, въпреки че населението продължава да застарява. Сравнително ниски са дяловете на записаните в детските градини и в прогимназиалния етап на образованието. Здравеопазването страда от недостиг на лекари. Относителният брой на полицаите пък е висок. Нуждата от охлаждане е най-висока именно в Хасково. Културният живот не е особено интензивен, а туризмът е слабо застъпен.

ИЗБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА ОБЛАСТ ХАСКОВО

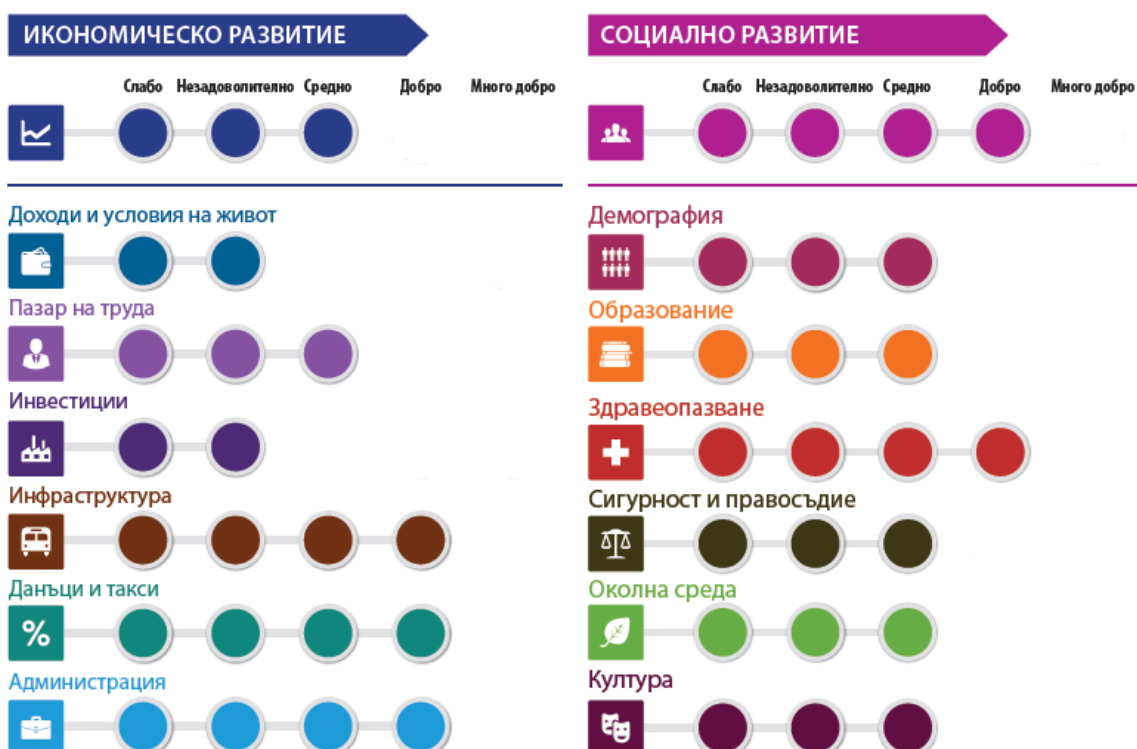
Индикатор	Източник	Година	Мерна единица	За областта	За страната
ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ					
Брутен вътрешен продукт	НСИ	2023	лв. / човек	13 012	28 733
Средна годишна брутна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение	НСИ	2023	лв.	16 344	24 485
Население, живеещо под линията на бедността за страната	НСИ	2024	%	26,7	21,7
Средногодишен коефициент на заетост на населението на 20-64 г.	НСИ	2024	%	73,4	76,8
Средногодишен коефициент на безработица на населението на 15 и повече навършени години	АЗ	2024	%	6,6	5,5
Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи	НСИ	2023	лв. / човек	2690	5197
Преки чуждестранни инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор с натрупване към 31.12.	НСИ	2023	евро / човек	756	5075
Разходи за научно-изследователска и развойна дейност	НСИ	2023	лв. / човек	8	227
Пътната настилка в добро състояние	АПИ	2024	%	42,3	36,0
Население в селища с обществена канализация	НСИ	2023	%	71,3	75,2
Патентен данък за търговия на гребно до 100 кв. м търговска площ	ИПИ по ЗДОИ	2025	лв. / кв. м / г.	12,85	13,39
Собствени приходи на общините от общите приходи	МФ	2024	%	21,0	25,0
СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ					
Коефициент на естествен прираст	НСИ	2024	‰	-9,0	-7,3
Коефициент на механичен прираст	НСИ	2024	‰	10,2	6,1
Население над 65 г.	НСИ	2024	%	26,0	24,0
Среден резултат на НВО по математика след 7 клас	ИПИ по МОН	2025	точки	37,3	42,7
Оценки на ДЗИ по български език и литература под „Среден 3,00“	ИО	2025	%	13,0	11,4
Население на един общопрактикуващ лекар	НСИ	2024	брой	2032	1718
Продължителност на живота	НСИ	2024	години	75,0	75,2
Граждански дела, приключили в 3-месечен срок	ВСС	2024	%	79,8	66,2
Разкрити престъпления срещу личността и собствеността	МВР	2024	%	56,0	49,5
Инсталирани ВЕИ мощности	АУЕР	2025	kW / човек	1,28	1,05
Посещения в театрите	НСИ	2024	бр. / 1000 души	262	358
Реализирани нощувки в местата за настаняване	НСИ	2024	брой / 1000 души	1241	4292

ОБЛАСТ ШУМЕН

Нивото на бедност в областта се повишава, но остава под средното за страната. Заетостта намалява, а безработицата се повишава, като и двата коефициента остават сравнително неблагоприятни спрямо средните. Ръстът на вътрешните и външните инвестиции е силно ограничен и те продължават да са ниски. Шумен е областта с най-висок дял на автомагистралите и първокласните пътища (37% при 19% в страната). Ограничена остава свързаността на селищата с обществена канализация. От разглежданите местни данъци единствено усреднената ставка върху прехвърлянето на собственост е висока. Администрацията демонстрира добро развитие в електронното управление.

Демографската картина е сравнително благоприятна, въпреки че населението продължава да застарява. Резултатите на учениците са ниски. В здравеопазването представянето на областта не е толкова добро с изключение на това, че именно в Шумен използваемостта на болничните легла е най-висока и почти цялото население е здравноосигурено. Правораздаването е сравнително бързо. Голяма част от битовите отпадъци се предават за третиране и рециклиране. Посещенията в музеите и библиотеките са сравнително много, но туристическият живот не е особено интензивен.

ИЗБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА ОБЛАСТ ШУМЕН

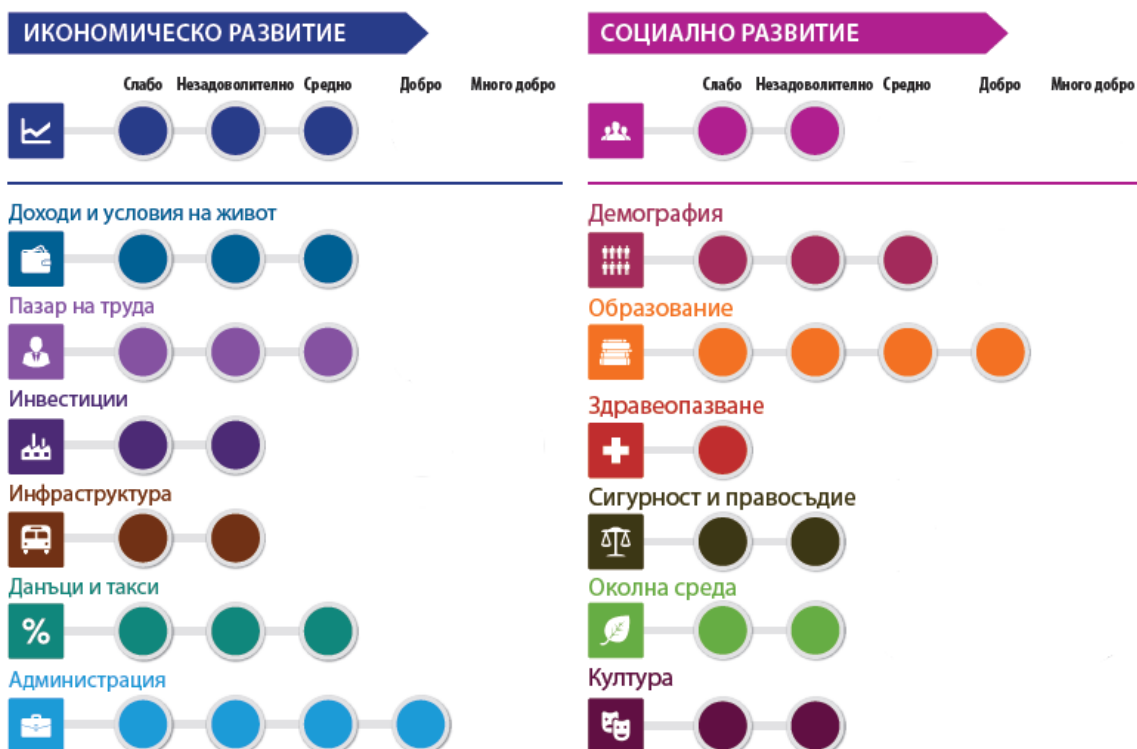
Индикатор	Източник	Година	Мерна единица	За областта	За страната
ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ					
Брутен вътрешен продукт	НСИ	2023	лв. / човек	17 129	28 733
Средна годишна брутна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение	НСИ	2023	лв.	19 168	24 485
Население, живеещо под линията на бедността за страната	НСИ	2024	%	19,4	21,7
Средногодишен коефициент на заетост на населението на 20-64 г.	НСИ	2024	%	74,0	76,8
Средногодишен коефициент на безработица на населението на 15 и повече навършени години	АЗ	2024	%	10,6	5,5
Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи	НСИ	2023	лв. / човек	3121	5197
Преки чуждестранни инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор с натрупване към 31.12.	НСИ	2023	евро / човек	1399	5075
Разходи за научно-изследователска и развойна дейност	НСИ	2023	лв. / човек	130	227
Пътната настилка в добро състояние	АПИ	2024	%	30,3	36,0
Население в селища с обществена канализация	НСИ	2023	%	59,3	75,2
Патентен данък за търговия на гребно до 100 кв. м търговска площ	ИПИ по ЗДОИ	2025	лв. / кв. м / г.	4,96	13,39
Собствени приходи на общините от общите приходи	МФ	2024	%	19,4	25,0
СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ					
Коефициент на естествен прираст	НСИ	2024	‰	-9,4	-7,3
Коефициент на механичен прираст	НСИ	2024	‰	6,6	6,1
Население над 65 г.	НСИ	2024	%	25,7	24,0
Среден резултат на НВО по математика след 7 клас	ИПИ по МОН	2025	точки	33,1	42,7
Оценки на ДЗИ по български език и литература под „Среден 3,00“	ИО	2025	%	21,0	11,4
Население на един общопрактикуващ лекар	НСИ	2024	брой	1625	1718
Продължителност на живота	НСИ	2024	години	74,5	75,2
Граждански дела, приключили в 3-месечен срок	ВСС	2024	%	79,8	66,2
Разкрити престъпления срещу личността и собствеността	МВР	2024	%	58,3	49,5
Инсталирани ВЕИ мощности	АУЕР	2025	kW / човек	0,35	1,05
Посещения в театрите	НСИ	2024	бр. / 1000 души	196	358
Реализирани нощувки в местата за настаняване	НСИ	2024	брой / 1000 души	562	4292

ОБЛАСТ ЯМБОЛ

Въпреки сравнително ограничения ръст на brutния вътрешен продукт и заплатите в областта нивото на бедността намалява. Заетостта се повишава, а безработицата се свижда, като и двата коефициента вече са по-благоприятни от средните. Инвестициите (вътрешни и външни) отбелязват сериозен ръст, но докато разходите за придобиване на ДМА са сравнително високи, чуждите инвестиции остават силно ограничени. Въпреки високия дял на автомагистралите и първокласните пътища, качеството на настилка е по-ниско от средното. Ограничен остава и дялът на домакинствата с достъп до интернет. От разглежданите местни данъци единствено усреднената ставка върху недвижимите нежилищни имоти на юридическите лица е висока. Администрацията демонстрира добро развитие в електронното управление.

Ямбол е областта с най-високо нарастване на естествения прираст, въпреки че той остава силно отрицателен. Съответствието на професионалното образование и профила на икономиката е сравнително голямо. Здравеопазването страда от липса на лекари. Регистрираните престъпления са сравнително малко, а разкриваемостта им – висока. Дялът на горската територия е нисък, а нуждата от охлаждане – висока. Културният живот не е особено интензивен, а туризмът е слабо застъпен.

ИЗБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА ОБЛАСТ ЯМБОЛ

Индикатор	Източник	Година	Мерна единица	За областта	За страната
ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ					
Брутен вътрешен продукт	НСИ	2023	лв. / човек	17 865	28 733
Средна годишна брутна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение	НСИ	2023	лв.	18 355	24 485
Население, живеещо под линията на бедността за страната	НСИ	2024	%	18,9	21,7
Средногодишен коефициент на заетост на населението на 20-64 г.	НСИ	2024	%	78,2	76,8
Средногодишен коефициент на безработица на населението на 15 и повече навършени години	АЗ	2024	%	5,4	5,5
Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи	НСИ	2023	лв. / човек	4778	5197
Преки чуждестранни инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор с натрупване към 31.12.	НСИ	2023	евро / човек	557	5075
Разходи за научно-изследователска и развойна дейност	НСИ	2023	лв. / човек	32	227
Пътната настилка в добро състояние	АПИ	2024	%	30,0	36,0
Население в селища с обществена канализация	НСИ	2023	%	71,9	75,2
Патентен данък за търговия на гребно до 100 кв. м търговска площ	ИПИ по ЗДОИ	2025	лв. / кв. м / г.	8,27	13,39
Собствени приходи на общините от общите приходи	МФ	2024	%	19,4	25,0
СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ					
Коефициент на естествен прираст	НСИ	2024	‰	-8,3	-7,3
Коефициент на механичен прираст	НСИ	2024	‰	-0,2	6,1
Население над 65 г.	НСИ	2024	%	27,0	24,0
Среден резултат на НВО по математика след 7 клас	ИПИ по МОН	2025	точки	42,2	42,7
Оценки на ДЗИ по български език и литература пог „Среден 3,00“	ИО	2025	%	13,0	11,4
Население на един общопрактикуващ лекар	НСИ	2024	брой	1736	1718
Продължителност на живота	НСИ	2024	години	73,9	75,2
Граждански дела, приключили в 3-месечен срок	ВСС	2024	%	66,3	66,2
Разкрити престъпления срещу личността и собствеността	МВР	2024	%	55,9	49,5
Инсталирани ВЕИ мощности	АУЕР	2025	kW / човек	2,18	1,05
Посещения в театрите	НСИ	2024	бр. / 1000 души	342	358
Реализирани нощувки в местата за настаняване	НСИ	2024	брой / 1000 души	390	4292

ПРИЛОЖЕНИЕ: ГРУПИ ИНДИКАТОРИ

ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

ДОХОДИ И УСЛОВИЯ НА ЖИВОТ

Индикатор	Описание	Период	Мерна единица	Източник
Брутен вътрешен продукт на човек от населението	Индикаторът измерва стандарта на живот в областта и степента на развитие на местната икономика. Колкото по-висок БВП на човек от населението има съответната област, толкова това е показателно за по-силна местна икономика и по-висок стандарт на живот на местните жители.	2012-2023	лв. /човек от населението	НСИ
Средна годишна брутна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение	Размерът на трудовите доходи е един от основните фактори, които определят нивото на общия доход на домакинствата.	2012-2023	лв.	НСИ
Размер на средната месечна пенсия	Индикаторът показва най-общо благосъстоянието и стандарта на живот на местните пенсионери.	2014-2024	лв.	НОИ
Коефициент на Джини	Коефициентът измерва подоходното неравенство на скала от 0 до 100 пункта, където 100 пункта е пълно неравенство.	2012-2024	пунктове	НСИ
Относителен дял на бедните спрямо линията на бедност за страната	Основен показател за бедност. Показва дела на лицата с еквивалентен разполагаем доход под т. нар. линия на бедност, която се определя на 60% от националния медианен еквивалентен разполагаем доход.	2019-2024	%	НСИ

ПАЗАР НА ТРУДА

Индикатор	Описание	Период	Мерна единица	Източник
Дял на населението в трудоспособна възраст	Възрастовата граница за разпределението на населението в тази категория се определя съгласно актуалната през съответната година възраст за пенсиониране, приета с Постановление на МС. Индикаторът има тясно отношение към местния пазар на труда.	2012-2024	%	НСИ
Средногодишен коефициент на безработица на населението на 15 и повече години	Ниските нива на безработицата в една област са признак за жизнена и създаваща работни места стопанска среда.	2012-2024	%	АЗ
Средногодишен коефициент на заетост на населението на 15-64 години	Коефициентът на заетост е водещ индикатор за пазара на труда, показвайки каква част от населението в трудоспособна възраст работи.	2012-2024	%	НСИ
Относителен дял на населението на възраст между 25 и 64 години с висше образование	Високият дял на населението с висше образование в една област създава предпоставки за повишаването на нейната конкурентоспособност, производителност на труда и икономически растеж.	2012-2024	%	НСИ
Относителен дял на населението на възраст между 25 и 64 години с основно и по-ниско образование	Показател за образователната структура на работната сила. Колкото по-висок е делът на лицата с основно и по-ниско образование, толкова по-малък е потенциалът на местния пазар на труда за запълване на новите работни места. По-ниското образование предполага по-ниска икономическа активност, по-малка производителност на труда и съответно - по-ниски доходи.	2012-2024	%	НСИ

ИНВЕСТИЦИИ И ФИРМИ

Индикатор	Описание	Период	Мерна единица	Източник
Брой на нефинансовите предприятия	Индикаторът показва предприемаческите нагласи и инвестиционната активност в местната икономика.	2012-2023	брой предприятия /1000 души от населението	НСИ
Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи	Разходите за придобиване на дълготрайни материални активи (ДМА) на човек от населението в областта са водещ показател за инвестиции в местната икономика.	2012-2023	лв./човек от населението	НСИ
Преки чуждестранни преки инвестиции в предприятия от нефинансовия сектор с натрупване	Индикаторът за преките чуждестранни инвестиции (ПЧИ) в предприятията от нефинансовия сектор показва кумулативния размер на инвестициите в съответната област и нейната привлекателност за чуждестранните инвеститори.	2012-2023	евро/човек от населението	НСИ
Стойност на изплатени суми по договори на общините като бенефициенти по оперативни програми	Високата степен на усвояване на средства по оперативните програми създава предпоставки за подобряването на конкурентоспособността на отделните области. Тя е индикатор за добрата работа на администрацията и за нейната способност и желание да подобрява условията за работа и живот в областта с помощта на европейски средства.	към 31.12.2024	лв./човек от населението	ИСУН, ИСУН 2020
Произведена продукция	Произведената продукция на нает описва относителната производителност на предприятията в областта	2012-2023	лв./ нает	НСИ
Дял на приходите от износ в нетните приходи от продажби на нефинансовите предприятия	Делът на приходите от износ в нетните приходи от продажби на нефинансовите предприятия показва доколко местното производство е ориентирано към износ на продукция	2018-2023	%	НСИ
Разходи за научно-изследователска и развойна дейност	Научноизследователската и развойна дейност включва всяка творческа и систематична работа, която се провежда с цел да се увеличи обемът на знанията, включително познанието за човека, културата и обществото, както и за разработването на нови приложения на наличните знания.	2012-2023	лв./ човек от населението	НСИ

ИНФРАСТРУКТУРА

Индикатор	Описание	Период	Мерна единица	Източник
Гъстота на пътната мрежа	Индикаторът измерва сбора от дължината на автомагистрали и пътища (първокласни, второкласни и третокласни), съотнесен към територията на съответната област. Републиканската пътна мрежа е от изключително значение за превоза на пътници и товари в страната. Индикаторът изключва улиците в населените места.	2012-2024	дължина на пътна мрежа в км/100 кв.км територия	НСИ
Гъстота на железопътната мрежа	Индикаторът представя всички ж.п. линии, които са предназначени за придвижване на влакове между гарите или местата, отбелязани като самостоятелни пунктове на тръгване и пристигане за превоз на пътници и товари. Изключват се линиите на градския железопътен транспорт. Колкото е по-голяма е гъстотата на железопътната мрежа в регионите, толкова по-лесен е превозът на пътници и товари.	2012-2024	дължина на ж.п.линии в км /100 кв. км територия	НСИ
Дял на автомагистралите и първокласните пътища	Индикаторът дава допълнителна информация за характеристиките на пътната инфраструктура в една област. По-високият дял на магистралите и първокласните пътища показва по-висока степен на развитие на местната инфраструктура.	2012-2024	%	НСИ
Дял на домакинствата с достъп до широколентов интернет	Достъпът на домакинствата до интернет е показателен за навлизането на новите информационно-комуникационни технологии в областите на страната.	2012-2024	%	НСИ
Дял на пътната настилка в добро състояние	Освен гъстотата на пътната мрежа, важно значение за инфраструктурния профил на областите има и качеството на пътната настилка. Индикаторът показва дела на пътищата, чието състояние е оценено от АПИ като "добро".	2012-2024	%	АПИ
Дял на населението в селища с обществена канализация, свързано с пречиствателни станции	Наличието на селищни пречиствателни станции предполага по-ниско замърсяване на околната среда с отпадъчни води, а също и по-високо оползотворяване на водните ресурси в съответната област. Колкото по-голяма част от канализационната мрежа е свързана с пречиствателни станции, толкова по-малък е отрицателният ефект на отпадъчните води върху околната среда.	2012-2023	%	НСИ
Дял на населението в селища с обществена канализация	Индикаторът показва процентът от жителите на една област, които живеят в селища с обществена канализация. Обхватът на обществената канализация оказва влияние както върху социалните, така и върху екологичните характеристики на областите.	2012-2023	%	НСИ

МЕСТНИ ДАНЪЦИ

Индикатор	Описание	Период	Мерна единица	Източник
Размер на данъка върху недвижимите имоти - нежилищни имоти на юридически лица	Облагането на недвижимите имоти е най-сериозният източник на собствени приходи за общините. По отношение на бизнес средата и тежестите върху бизнеса, най-голямо влияние оказва именно облагането на нежилищните имоти на юридическите лица.	2012-2025	промил (%)	Заявление за достъп до информация по ЗДОИ
Размер на данъка върху превозните средства и леките автомобили – с мощност над 74 kW до 110 kW	Облагането на превозните средства също е сериозен източник на собствени приходи за общините. Този тип облагане е в тежест предимно на малки фирми, като мощността на автомобилите е избрана като най-релевантна именно за подобен тип фирми. След 2019 г. индикаторът взема предвид и въведения екологичен компонент за определянето на данъчната ставка.	2012-2025	лв./kW	Заявление за достъп до информация по ЗДОИ
Размер на годишния патентен данък за търговия на дребно до 100 кв. м. търговска площ – при най-добро местонахождение на обекта	Патентните данъци са различен тип облагане от споменатите по-горе и са в тежест на конкретни бизнеси. Патентният данък за търговия на дребно е избран като най-разпространен и разпознаваем.	2012-2025	лв./кв. м	Заявление за достъп до информация по ЗДОИ
Размер на данъка при възмездно придобиване на имущество	Размерът на данъка при възмездно придобиване на имущество има отношение както към навлизащите на местния пазар инвеститори, така и към разширяващите своята дейност местни предприемачи.	2012-2025	промил (%)	Заявление за достъп до информация по ЗДОИ

АДМИНИСТРАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ

Индикатор	Описание	Период	Мерна единица	Източник
Рейтинг за активна прозрачност на органите на местното самоуправление	Рейтингът за активна прозрачност на органите на местно самоуправление на ПДИ се базира на резултатите от ежегодно проучване на фондацията чрез оценяване на Интернет страниците и подаване на електронни заявления до административните структури в системата на изпълнителната власт. Оценката на всяка отделна област представлява среднопретеглената оценка от рейтингите на влизащите в обхвата ѝ общини.	2016-2024	%	Фондация "Програма Достъп до информация"
Развитие на електронното правителство	Индикаторът представя самооценката на местните власти за степента и обхвата на предоставяните от тях електронни услуги. Ниските оценки показват пълно отсъствие на електронни услуги или наличието на базови такива, а високите оценки показват наличие на възможност за осъществяване на двупосочни транзакции между администрацията и гражданите/бизнеса.	2013-2025	Оценка от 1 до 4	Заявление за достъп до информация по ЗДОИ
Развитие на услугата "едно гише"	Индикаторът представя самооценката на местните власти за етапа на готовност за обслужване на бизнеса и гражданите на „едно гише“.	2013-2025	Оценка от 1 до 4	Заявление за достъп до информация по ЗДОИ
Дял на собствените от общите приходи на общините	Това съотношение показва доколко всяка община може сама да задоволи потребностите си без да разчита на държавния бюджет.	2015-2024	%	МФ
Покритие на общинските разходи с местни приходи	Индикаторът показва зависимостта на общинските бюджети от трансфери от държавния бюджет.	2015-2024	%	МФ

СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ

ДЕМОГРАФИЯ

Индикатор	Описание	Период	Мерна единица	Източник
Гъстота на населението спрямо територията на населените места и други урбанизирани територии	Този индикатор за гъстотата на населението дава информация за броя на хората на единица площ. Гъстотата се влияе от механичното и естественото движение на населението, както и от процеса на урбанизация.	2022-2024	брой лица/ кв. км	НСИ
Коефициент на естествен прираст	Естественият прираст на населението представлява разликата между броя на регистрираните живородени деца и броя на починалите през съответната година. Коефициентът на естествен прираст показва увеличението или намалението на населението на областта на 1 000 души от средногодишното ѝ население, като положителният естествен прираст на населението се приема за благоприятен демографски показател.	2022-2024	промил (‰)	НСИ
Коефициент на механичен прираст	Коефициентът на механичен прираст на населението показва увеличението или намалението на населението на областта на 1000 души средногодишно население вследствие на неговата миграция. Коефициентът се изчислява на база на данните за броя на лицата, които са променили обичайното си местоживееене за разглеждания период. Механичният прираст представлява разликата между заселилите се и изселилите се лица за съответната област.	2022-2024	промил (‰)	НСИ
Дял на населението на възраст под 4 г.	Индикаторът показва степента на застаряване в областите. По-високият дял означава по-слабо застаряване.	2012-2024	%	НСИ
Дял на населението на възраст над 65 г.	Индикаторът показва степента на застаряване в областите. По-високият дял означава влошена възрастовата структура на населението.	2012-2024	%	НСИ

ОБРАЗОВАНИЕ

Индикатор	Описание	Период	Мерна единица	Източник
Брой студентите в колежи и университети	Индикаторът включва учащите в университетите, колежа и специализираните висши училища, но не включва учащите в професионално обучение с прием след средно образование. Наличието на голям брой студенти в една област е предпоставка за по-висока образованост на местната работна ръка и по-голяма атрактивност на населеното място.	2012-2024	брой студенти / 1000 души	НСИ
Нетен коефициент на записване на населението в V-VIII клас	Нетният коефициент на записване на населението се изчислява в проценти като отношение на броя на учащите в съответната образователна степен във възрастовите групи към броя на населението в същите възрастови групи, изчислен към 31 декември на съответната година. Броят на учащите в основно и средно образование се установява до 1 октомври на съответната година. Изборът на V-VIII клас е базиран на факта, че това е най-ниската образователна степен, при която се регистрира относително висок недообхват на образователната система.	2018-2024	%	НСИ
Среден успех от ДЗИ по български език и литература през учебната година	Високият среден успех от матурите по български език и литература е признак за добро качество на средното образование в областта. Въпреки различната трудност на зрелостните изпити през различните години, резултатите позволяват сравнимост между областите за всяка конкретна година.	2012-2025	Оценка 2 до 6	МОН
Дял на оценките по български език и литература под среден 3,00	Високият процент на издържалите матурата по български език и литература е показател за добро качество на средното образование в областта.	2012-2025	%	МОН
Среден успех на НВО след 7 клас по математика	Високият резултат на националното външно оценяване по математика след седми клас е индикатор за добро качество на прогимназиалния етап от училищното образование в областта. Показателят се ползва и като контрапункт на ДЗИ по БЕЛ, тъй като много малък брой ученици избират ДЗИ по математика.	2018-2025	среден брой точки/100	МОН
Индекс на съответствието между професионалното образование и профила на икономиката	Индикаторът показва съответствието между учащите в професионалното образование по специалности и заетите с придобита професионална квалификация по сектори. Това съответствие е важен аспект и за пазара на труда, тъй като показва връзката между образованието и заетостта на местно ниво.	2022-2025	Точки/100	ИПИ въз основа на МОН и НСИ
Дял на децата в детските градини	Индикаторът е пряко свързан с обхватът на предучилищното образование в детските градини.	2012-2024	%	ИПИ

ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Индикатор	Описание	Период	Мерна единица	Източник
Население на един общопрактикуващ лекар	Общопрактикуващите лекари са първото стъпало в здравната система. Индикаторът за броя лица на един общопрактикуващ лекар показва както осигуреността на населението с медицински персонал, така и натовареността на лекарите.	2012-2024	брой лица/ един ОПЛ	НСИ
Индекс на достъпност на лекари-специалисти	Индексът измерва достъпа до лекари-специалисти спрямо областта в страната, където този достъп е най-добър. Пониската стойност означава по-добър достъп. Понятието "лекар-специалист" включва интернисти, кардиолози, педиатри, хирурзи, ортопедо-травматолози, уролози, инфекционисти, акушер-гинеколози, офталмолози, невролози, психиатри, рентгенолози и др.	2018-2024	Съставен индекс	ИПИ въз основа на НСИ
Дял на здравноосигурените лица	Относителният дял на здравноосигурените лица от населението показва достъпността на населението до здравни услуги в съответната област, като от него може да се съди индиректно за здравния статус на населението.	2012-2024	%	НАП (заявление за достъп до информация по ЗДОИ)
Размер на легловата база в МБАЛ	Индикаторът показва броя на болничните легла в многопрофилните болници за активно лечение на 1000 души от населението. Легловата база служи за относителен показател на материалната осигуреност на здравеопазването в областта.	2012-2024	Брой болнични и легла/ 1000 души	НСИ
Използваемост на леглата за активно лечение	Индикаторът дава информация за натовареността на многопрофилните болници за активно лечение (МБАЛ).	2018-2024	%	НСИ
Коефициент на детска смъртност	Коефициентът на детска смъртност показва броя на умрелите деца на възраст до 1 година на всеки 1 000 живородени деца през съответната година. Високият коефициент показва както недостатъци в здравната грижа, така и наличието на ниска здравна култура в местното население.	2012-2024	промил (‰)	НСИ
Средна продължителност на живота	Индикаторът показва средната продължителност на живота на населението и се използва като функция на качеството на живота.	2012-2024	в години	НСИ
Население на една аптека	Индикаторът за броя лица на една аптека показва достъпът на населението до лекарства и фармацевти.	2022-2024	брой лица/ аптека	НСИ

СИГУРНОСТ И ПРАВОСЪДИЕ

Индикатор	Описание	Период	Мерна единица	Източник
Дял на наказателните дела, приключили в 3-месечен срок	По-високият дял на наказателните дела в окръжните съдилища, които завършват в тримесечен срок, предполага относително по-бързо правораздаване (при равни други условия).	2012-2024	%	ВСС
Дял на административните дела, приключили в 3-месечен срок	По-високият дял на административните дела, които завършват в тримесечен срок, предполага относително по-бързо правораздаване (при равни други условия).	2023-2024	%	ВСС
Дял на гражданските дела, приключили в 3-месечен срок	По-високият дял на гражданските дела, които завършват в тримесечен срок, предполага относително по-бързо правораздаване (при равни други условия).	2023-2024	%	ВСС
Средна действителна натовареност на съдиите в окръжните съдилища	Индикаторът показва отклонението от средната реална натовареност на съдиите в окръжните съдилища за съответната година. При висока степен на натовареност достъпът до правосъдие може да се смята за затруднен, а ниската натовареност може да показва неефективност.	2023-2024	Съставен индекс	ВСС
Средна действителна натовареност на съдиите в административните съдилища	Индикаторът показва отклонението от средната реална натовареност на съдиите в административните съдилища за съответната година. При висока степен на натовареност достъпът до правосъдие може да се смята за затруднен, а ниската натовареност може да показва неефективност.	2023-2024	Съставен индекс	ВСС
Престъпления срещу личността и собствеността	Престъпленията срещу личността и собствеността са показател за нивото на престъпност в определена територия. Официално регистрираните престъпления невинаги представят реалната картина за престъпността в областта, но дават добра основа за оценка и сравнение между отделните области.	2012-2024	брой престъпления/ 1000 лица	НСИ, МВР
Дял на разкритите престъпления срещу личността и собствеността от регистрираните през годината	Колкото по-висок е делът на разкритите престъпления, толкова по-добре работят правоприлагащите органи в съответната област. Индикаторът се отнася само за разкриваемостта на регистрираните престъпления и допълва картината за сигурността в отделните области на страната.	2012-2024	%	НСИ, МВР
Брой полицаи	Индикаторът показва броя на полицаите спрямо населението и измерва е и показател за осигуряването на вътрешен ред и сигурност на жителите.	2023-2024	Брой полицаи / 1000 души	МВР

ОКОЛНА СРЕДА

Индикатор	Описание	Период	Мерна единица	Източник
Образувани битови отпадъци	Образуваните битови отпадъци на човек от обслужваното население е стандартен показател за измерване степента на чистота на околната среда. За целите на изследването е възприето, че колкото по-висок е този показател, толкова по-застрашена е околната среда в съответната област.	2012-2023	кг/човек/година	НСИ
Дял от битовите отпадъци, предадени за третиране и рециклиране	Делът на рециклираните и третираните отпадъци е от значение доколкото останалият отпадък се насочва към открити сметища, които носят сериозни екологични и здравни рискове. Повисокият дял на рециклиране и третиране означава по-чиста околна среда.	2013-2023	%	НСИ
Индекс на нуждата от охлаждане	Индексът показва прекомерната топлина на местния климат чрез дневни градуси над определен температурен праг. Този показател измерва нуждата от охлаждане, която е пряко свързана и с потребление на енергия.	2012-2024	Съставен индекс	Евростат
Използвана питейна вода	Индикаторът показва потреблението на питейна вода от ВиК от домакинствата.	2012-2023	литър/човек/ден	НСИ
Дял на горската територия от общата на областта	Индикаторът включва дела на поземлени имоти - дървопроизводителни гори и недървопроизводителни горски площи.	2021-2024	%	НСИ
Дял на нарушената територия от общата на областта	Индикаторът включва дела на поземлени имоти за добив на полезни изкопаеми и поземлени имоти, заети от индустриални и битови отпадъци, деградирани земи.	2021-2024	%	НСИ
Инсталирани ВЕИ мощности	Дава информация за инсталираните мощности от фотоволтаични, вятърни, водни и други централи.	към 31.12.2024	kW/човека от населението	АУЕР

КУЛТУРА И ТУРИЗЪМ

Индикатор	Описание	Период	Мерна единица	Източник
Посещения в театрите	Показател за интензивност на културните дейности. Индикаторът показва средногодишния брой на регистрираните посещения в театрите на територията на областта.	2012-2024	брой посещения/ 1000 души	НСИ
Посещения в кината	Показател за интензивност на културните дейности. Индикаторът показва средногодишния брой на регистрираните посещения в кината на територията на областта.	2012-2024	брой посещения/ 1000 души	НСИ
Посещения в музеите	Показател за интензивност на културните дейности. Индикаторът показва средногодишния брой на регистрираните посещения в музеите на територията на областта.	2012-2024	брой посещения/ 1000 души	НСИ
Посещения в библиотеките	Показател за интензивност на културните дейности. Индикаторът показва средногодишния брой на регистрираните посещения в библиотеките с фонд над 200 хил. тома на територията на областта.	2012-2024	брой посещения/ 1000 души	НСИ
Брой легла в местата за настаняване	Индикаторът показва потенциалът за развитие на туризъм.	2012-2024	Брой легла/ 1000 души	НСИ
Реализирани нощувки в местата за настаняване	Индикаторът показва реалния интензитет на туристическия живот.	2012-2024	Брой нощувки/ 1000 души	НСИ
Реализирани нощувки през онлайн платформи на споделената икономика	Индикаторът показва значението на споделената икономика в сектора на туризма.	2019-2024	Брой нощувки/ 1000 души	НСИ